

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Clementis XII. ab Anno I. usque ad IV.

Luxemburgi, 1740

XVII. Leges publicæ Scientiarum Academiæ Cervariæ in Cathalonia a
Philippo V. Rege Catholico institutæ, auctoritate Apostolica confirmantur,
concessis Academiæ hujusmodi nonnullis Privilegiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74733)

Dall' Eccellentissimo Secondo Conservatore.

Sig. Conte Cesare Alfani.
Sig. Francesco della Vetere.
Sig. Alessandro Bonechi.
Sig. Conte Alessandro Ferretti.
Sig. Marchese Giuseppe Nunez.

Dall' Eccellentissimo Terzo Conservatore.

Sig. Marchese Giuseppe Maccarani.
Sig. Marchese Nicolo Giugni.
Sig. Cavalier Silvio Vicentini.
Sig. Giovanni Carlo Cittadini.
Sig. Marchese Emerico Bolognini.

Dal Signore Priore de Caporioni.

Sig. Baron Pompeo Scarlatti.
Sig. Antonio Amadei.
Sig. Conte Francesco Mei.
Sig. Angelo Fagnani.
Sig. Gaetano Corettini.

XVII.

Leges publicæ Scientiarum Academiæ Cervariæ, in Catalonia a Philippo V. Rege Catholico institutæ, auctoritate Apostolica confirmantur, concessis Academiæ hujusmodi nonnullis Privilegiis.

CLEMENS PAPA XII.

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Imperscrutabilis Divinorum Judiciorum altitudo statim atque humilitatem nostram ad sublime Apostolicæ Dignitatis culmen, nullo licet meritum nostrorum suffragio exeat, inter multiplices, & quæ nobis occurrerunt Apostolatus Universi curas ad propagandas confovedalque studiorum generalium Universitates, per quas spiritualibus Evangelicæ Disciplinæ armis invisibiles militantis Ecclesiæ hostes triumphali certamine profigantur, peculiari sollicitudinis studio mentis nostræ aciem jure optimo convertimus. Hinc ubi operosa Christianorum Principum, præsertim charissimi in Christo filii nostri Philippi V. Hispaniarum Regis Catholici, divinam rem in eorum Regnis non solum valido temporalium armorum, verum etiam caelesti Sacrarum literarum clypeo tueri satagentium, Religio, si quas Universitates hujusmodi ab eorumdem Principum locupleti manu, ad majorem Dei gloriam, eorum Regiæ largitatis laudem, & Populorum suorum ornamentum noviter erectas, & approbationis aliisque Apostolicæ nostræ liberalitatis insignibus nobis exhibet decorandas, hilari patris nostri amoris amplexu eas excipimus, & illustra erigentium charismata laudantes, eaque æmulantes in Domino æquo animo, & provida manu omnia desuper impartimur, quæ felici ipsarum Universitatum successui, & perenni suorum fundatorum monumento conspicimus in eadem Domino salubriter expedire.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, charissimus in Christo filius noster Philippus hoc nomine V. Hispaniarum Rex Catholicus, cupiens, prout vere Catholicum deest Regem, ut in singulis Regnis & Principatibus Regiæ suæ Ditioni subiectis, non solum temporalis, verum etiam spiritualis res, ad Divini nominis gloriam, & ecclesiasticæ disciplinæ augmentum efflorescat in dies; & attendens quantum ad id utilitatis afferre soleant approbatæ studiorum generalium Uni-

versitates, unam studii generalis hujusmodi Universitatem in conspicuo, & sibi pergrato oppido Civitate nuncupato CERVARIÆ Celsionen. Dioces., quod nobilissima amenitate cæli, & soli ubertate supra collem, qui cognomine fluvio alluitur, ad umbilicum fere Provinciæ Catalaniæ positum existit, maximis quibusque non disparem, & inter omnes Universitates hujusmodi Europæ in ejus ædificii magnitudine æmulam pro adolescentibus, præsertim ex Principatu Catalaniæ oriundis, & ad eam pro inibi juris Canonici, Theologiæ, aliarumque ecclesiasticarum scientiarum, & ingenuarum artium studiis incumbere cupientibus, cum congruo Lectorum, Magistrorum, Præceptorum & Doctorum, Jus ac Theologiam, necnon scientias & artes præfatas legentium & docentium, illic introductorum, Bidellorum, aliorumque Ministrorum eidem Universitati inservientium numero, propriis regis ejusdem Philippi Regis sumptibus erexit & fundaverit; eamque sic erectam & fundatam pro illius, necnon Juvenum, ac Lectorum, Magistrorum, Præceptorum, Doctorum, Bidellorum, aliorumque Ministrorum inibi inservientium præfatorum congrua mantentione & sustentatione redditibus Regiis dotaverit, ac etiam ditare voluerit, variisque privilegiis, immunitatibus, gratis, & exemptionibus ex ejus Regia liberalitate perpetuo donaverit, & ad ejusdem Universitatis a præfato Philippo Rege, ut præfertur erectæ, fundatæ & dotatæ, illiusque personarum, rerum, & Bonorum Spiritualium & temporalium curam, regimen, & administrationem, ac Juvenum præfatorum pro tempore recipiendorum & admittendorum receptionem, admissionem, victum, amicum, instructionem, disciplinam, studiorum directionem, aliaque ad providum ejusdem Universitatis a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, gubernium spectantia quomodolibet & pertinentia, infra scripta Statuta desuper edi curaverit tenoris sequentis, videlicet.

Constitutiones Academiæ Cervariensis.

TITULUS PRIMUS,

De Audientia Scholastici.

§. 2. Ut Academiæ Cervariensis disciplinarum omnium laude florescat, & diligentius exculta, nova semper pietatis ac literarum incrementa suscipiat; neve, quasi anarchicæ genus, turbulenter feratur; sed certo & in perpetuum valituro jure gubernetur, Scholasticus sive Cancellarius, qui universam Academiæ Præfaturam obtinet, tanquam Pater præ omnibus solertius invigilet, ut Universitatis hujus Statuta & Sanctiones, quorum tutela ejus fidei & sollicitudini concredita est, & super quæ conscientia ejus graviter oneratur, omnino tam a Doctoribus quam a Discipulis accurate serventur. Interim sedulo etiam provideat & curam gerat, ut Scholares singuli vita & moribus specimen virtutis & probitatis exhibeant; & studio, quo par est, in literarias exercitationes incumbant, ac si quos desides & flagitiosos, sive ludo aut luxui deditos, & aliorum impietate & bonis artibus progressui officientes compererit, auctoritate sua opportune in eos animadvertere non desistat: Contra quos, si sic oportere censuerit, summarie & de plano procedat.

Potesit vero Scholasticus sive Cancellarius idoneum suæ jurisdictionis Vicarium constituere, qui Clericus quidem sit, non tamen conjugatus, qui nec in Academiæ Cathedram obtineat,

De Vicario Scholastici ejusque officio.

Dat. die 4.
Dec. 1730.
Pontif. I.

Studiorum Universitates quantum Religioni stabilendæ, propagandæ, & vindicandæ conferant.

Academiæ Cervariæ a Serenissimo Philippo V. Hispan. Rege erecta, privilegiis munita, ac saluberrimis firmata statutis.

nec

nec a Civitate Cervaria sit oriundus, aut ibidem antea per jure decennium commoratus (quod tamen in Vice-Scholastico deputando non tenebitur observare) quique pro Tribunali jus cuique reddat, & causas tam civiles quam criminales attentè discutiat. Præterea una cum Apparitoribus & Bidellis scholas crebro circumeat: Scholares suis etiam in hospitiiis, modo ne Professorum convitores sint aut commensales, diu non quæcum oportuerit invitat: Cui mox ingressuro inquilini domorum januas adaperire debeant: Qui otiosos insuper & male feriatos per plateas & compita intempestive oberrantes cogat in ædes proprias se recipere, ut ubique pacate utiliter & honeste Academicorum vita transigatur.

De modo procedendi in causis civilibus Scholasticarum.

In causis civilibus Scholasticarum summarie procedatur; In iis præcipue, quæ modicam summam non excedunt, videlicet mille regalium. Cum vero res ea fuerit, quæ plenariam cognitionem desideret, ut litigantium commodo laborum & impensarum ratio habeatur, quam brevius fieri potest examinanda & definienda erit. Regula autem & norma judicialiter procedendi sit juxta Audientiam Ecclesiasticam Illerdensem.

De causis criminalibus.

Ne quid Academia detrimenti capiat, Curia Sæcularis, ab Scholastico ejusve Judice requisita, opem & auxilium, dummodo pro exercenda sive tuenda jurisdictione desideraverint, ipsis imperari debeat, expensis tamen Academia, si ob id ab Urbe longius proficisci contigerit.

Judex Academicus (in criminalibus præsertim) soli Notario, examen Testium non committat. Si tamen id cogente aliquando necessitate fecerit, personam integram ipsi conjungat; nec ullum pignus ratione debiti civilis ab Scholaribus auferri, aut eorum libros venundari patiatur, nisi adversus eos, quos prope diem de fuga suspectos esse confiterit.

Apparitor Cancellarii mandatum pignoris capiendi non nisi Tabellione præsentè exequatur, nec nisi confesso Inventario, juxta quod res hujusmodi hæc publicè subjiciantur; neque interim pignora ipse, sed fidus sequester ab Scholastico vel Judice designandus detineat. Scholasticarum arcas & armaria quovis quæsito prætextu aperire non audeat, nisi Scholastici vel ejus Judicis facultate de scripto ostenderit. Si secus fecerit, prima vice quinquaginta regalibus hospitali adjudicandis mulctetur; secunda in annum ab officio a Scholastico suspendatur.

De Visitatione Scholasticarum quolibet mense per Judicem faciendâ.

Officiales omnes a Cancellario destinandi Academiae foro non gaudeant, quin prius habuerint deputationis ejusdem legitimum documentum, & jurato caverint pecunias a nemine, ultra quod jura sanxerint, accepturos; Quas si aliquando, tamen sui muneris obeundi obtentu, fraudulenter extorserint, pœna quadrupli coerceantur hospitalis compendio assignanda.

Judex unoquoque mense singula docentium invisitat Gymnasia; atque ut commodius suo muneri satisfaciatur, aliquis Professorum pro diversitate facultatum eundem sociabit. Quod etiam, cum opus visum fuerit, Cancellarius ipse præstabit, ut ita in docendis & addiscendis bonarum artium disciplinis majora sint tum Præceptorum tum Discipulorum incitamenta; quos non spes tantum præmiorum alliciat, sed metus quoque penarum absterreat, dum tantam a Scholarcha super hisce rebus diligentiam & vigilantiam noverint adhiberi.

Nunquam Judex permittat Pauperes per Scholasticas stipem cogere, sed ad valvas tantum Academiae subsistere.

Cancellarius per se interfit præcipuis Academiae functionibus, ut rite & de more peragantur; idque tantum per Vice-Scholasticum a se constituendum præstare possit, si justa de causa e Civitate Cervaria

adfuturus sit; aut si adfuerit, valetudine impediat.

TITULUS II.

De Concilio Academiae.

§. 3. Concilium sive Definitorum, sive plenum, non alio cogi possit, quam in locum Academiae ad id peculiariter destinatum; nec quin pridie omnes Concilio interfuturi & laturi suffragia ab altero Bidello per schedam Scholastici unam signatam, & rem, quæ in eodem Concilio discutienda sit, continentem, convocentur; nisi secus fieri pro negotiorum qualitate aliquando expediat. Quod si plerique accedere subdole renuerint, vel sub pœna præstiti, vel alio congruenti juris remedio adigantur.

De loco cogendi Concilium.

In Aula Conciliari sint duæ mensæ; altera ante Scholasticum, supra quæ campanula & Statuta Academiae collocentur; e regione altera, in qua Secretarius habeat binos codices, alterum ad Decreta Academica, alterum ad mandata describenda: Theologi & utriusque Juris Professores promiscue inter se, servato tamen antiquitatis ordine, assideant: Deinde Medici: ac demum postremis subsellis Philosophi; atque ita pariter inter singulos ex singulis harum classium juxta gradus antiquitatem sessio disponatur, præterquam in propugnatione Thesium, ubi antiquior in ea facultate principem locum obtinebit. Caveat omnino Scholasticus, ne in dicendis sententiis ordo prævertatur, neve convicia, offensiones aut jurgia suboriantur.

Locorum assignatio professionibus in Aula Conciliari.

Bidellus per se, vel si legitime impediatur, per personam idoneam, postquam singulos Concilio accessuros, exhibita præfata scheda, de re agitanda certiores fecerit, eam postmodum sub pœna unius regalis Secretario tradat, qui statim Concilio adfidentibus, eandem recitet, & transcribat in codicem pro exordio resolutionis Conciliaris mox capiendæ: Quod si præstare neglexerit, duorum regalium multam sustinebit.

De numero ad hujusmodi habenda Concilia requisito.

Definitorum Concilium (in quo præsertim de rebus ad annuos Academiae redditus spectantibus, & Officialium renunciatione agi debet) legitime haberi non possit, nisi tredecim Doctores aut Magistri adfuerint ex Definitorum classe, Concilium vero plenum (in quo de cæteris ad Academiam pertinentibus deliberandum est) videri Doctorem aut Magistrorum numero, præter Scholasticum constabit.

De suffragiis.

In utroque autem, vel viva voce vel per secretum Scrutinium, si res ita postulet, aut ita fieri Suffragatorum quilibet desideraverit, Doctorem aut Magistrorum suffragia excipiantur.

Si omnes quasi per instinctum & afflatum in eandem ire velint sententiam, sat erit, Scholasticum palam sciscitari, num quis dissentiat, ut ejus quoque suffragium in acta referatur. Dum vero palam voce feruntur suffragia, suum postremus pronunciet Scholasticus, ne libertati vocalium officiat: mille merapetinos, si secus faxit, ad compendium Hospitalis perfolvat.

Si res in Concilio discutienda secreto indigeat, ne quod sancitum decretumve fuerit, quibus par non est, innotescat, Scholasticus cunctos silentii Sacramento obligabit.

Semel decreta nec rescindenda, nec iterum proponenda.

Quæ semel rite per Concilium decreta fuerint, non rescindantur, nec rursus proponantur, nisi tres ex quatuor Concilii partibus rationaliter id expedire censuerint; nec Scholasticus ipse, quin exequantur, aut impedire aut retardare possit; multam altoquin sex mille merapetinorum pro singulis vicibus incursumus.

Hospitali applicandam; & nihil demum, ultra quod præscriptum est in scheda, in ullo casu agitur.

De absentium suffragiis.

Nemo (tamen si jus suffragii ceteroquin habeat, vel sit ipse Cancellarius) illi Concilio interfit, in quo de re ad ejus damnum aut commodum manifesto & præcipue pertinente agi debeat; nec absens, quamvis legitime impeditus, suffragium suum uni ex eligentibus demandare possit.

Si quem vero ex iis, qui adsunt, impetrata prius a Cancellario venia, coætu abire contigerit, dummodo rem, de qua in concilio agitur, probe intellexerit, fas erit illi propriam sententiam Secretario aperire, & ferendi suffragii vicem demandare, ut inter cætera præsentium suffragia recenseatur.

Fores Aulae Conciliaris Magister silentii circumstet, ut præsto sit ad campanulae sonitum Cancellarii vocantis imperio.

De electionibus officiorum.

In rebus gratiosis a Concilio definiendis per albos nigrosve calculos Scrutinium peragatur, illis concessam, his vero negatam gratiam indicantibus. Electio officiorum, distribuitur per Secretarium tesseralis, & a singulis a Cancellario ad infimi subfellii Doctores in loculos immittis, rite peragatur; mox per Secretarium palam & aperte colligendis & promulgandis: atque is demum habeatur electus, in quem pars Concilii major consenserit. Cæterum si in Scrutinio ita in plures dispertiri suffragia contigerit, ut ad nullum debitum eorumdem numerus perveniat, rursus ineunda erit electio inter eos dumtaxat, in quos major pars suffragiis annuerit.

Conciliis omnibus Cancellarius ipse interfit; ejus tamen locum & vicem, si absens fuerit, Ecclesiasticus antiquior subeat. Si quando res occurrerit digna conciliari consultatione, & convocationis schedulam Scholasticus exhibere detrectaverit, Professores omnes proprietarios apud Antiquiorem convenire licebit; & dummodo e tribus duæ partes consentiant, duo ex ipsis una cum Academia Secretario schedam requirunt a Cancellario; quam si non impetrent, antiquior Ecclesiasticus schedulam Academicam signabit, & Concilio mox cogendo præstabit.

De peragendis a Secretario.

Secretarius in librum quotannis ad id paratum referat perspicue & diligenter, quæcumque a Concilio fuerint decreta; parique sedulitate singulorum describat suffragia, nulliusque roboris & momenti censeantur ea, quæ in Conciliari codice rite non fuerint consignata. Si vero contigerit, attestationem conciliaris decreti exhiberi oportere, sat erit affirmare, in id majorem Concilii partem consensisse, quin sigillatim fiat suffragiorum recensio. Petenti etiam proprii suffragii, quod in Concilio tulit, attestationem, eam Secretarius ad Cancellarii iussum præstabit.

Quæ contra Constituitur, in Conciliis decerni contigerit, irrita declaranda.

Si in Concilio, sive Definitorum, sive pleno, adversus ipsas Academiae Constitutiones aliquid decernatur, sit ipso jure irritum & inane; Quod proinde in ipso palam confesso Secretarius pronuntiabit, ut Syndicus, qui propterea singulis Conciliis interesse tenebitur, Suffragatores obtestetur, ne velint Constitutionibus refragari. Quod si minime impetretur, a Scholastico rogabit, ut irrita Concilii acta declaret. Quod si Secretarius & Syndicus ipse, aut aliquem veriti, aut alio quovis respectu satisfacere muneri suo neglexerint, quilibet e Concilio poterit hoc munus obire; Syndicus vero & Secretarius & officio & salario illius anni priventur.

Ubi Concilium aut juxta Constitutiones aut extra ordinem negotium aliquod Doctoribus vel Magistris consuevendum injunxerit, illud suscipere, & diligenter obire ad præscriptum

Concilii obligentur; nec ipsis recusatio, quam major Concilii pars non probaverit, suffragetur. Profecturis autem procul ab Academia intra vel extra Provinciam ejusdem Academiae causa, sive perpetuam sive temporalem Cathedram obtineant, præterquamquod ex privilegio præsentibus censeantur, competens salarium attribuat, tria videlicet regalia argentea octo juliorum proprietariis extra Cataloniae Principatum, duo vero cæteris professoribus: Si intra Provinciam, duo regalia proprietariis, cæteris sesqui Regale. In hujusmodi vero personarum electione & causæ statum & personæ industriam singuli, suffragia lauri, accurate perpendant pro majori Academiae bono.

Salarium Academiae causa absentibus dandum.

Nulli præterea demandetur commissio ad eum locum, in quo propria negotia habuerit; neque electionum tempore Professor proprietariis eligatur, nisi pro utilitate & rei momento ita censuerint duæ ex tribus Concilii partibus.

Tempus tamen absentie prælegendum.

Concilium autem Commissario tempus præstet negotio transigendo; quod aliqua de causa prorogari poterit. Cæterum si ad Regiam Martensem sit decernenda legatio, tam licentia quam terminis præfixio, ejusdemque prorogatio ad Supremum Regium Concilium pertinebunt omnino.

Pro negotiis intra Civitatem obeundis explicandisve, præsertim extraordinariis, procuratio alicui a Concilio demandetur. Secretarius postredie mandatum in scriptis tradat Commissariis, qui si id officianter præstiterint; vel intra terminum a Concilio præfixum illa non confecerint, negotiorum ejusmodi procuratio ab ipsis ad alios transferatur. Præterea ipse Secretarius diebus, quibus cogi solet Concilium, relegat, quæ data sint mandata ex ipso mandatorum Codice, quem ea propter paratum habeat. Scholasticus vero pro suo jure quibusve negotiis transigendis adesse poterit.

De negotiis in Civitate obeundis.

Si plura sint Academiae negotia, quam ut ordinariis, quæ cogi solent, Conciliis explicari possint, liceat semel in hebdomada Proprietarium Theologiae Professore, & duos pariter juris utriusque Proprietarios, Secretario & Syndico præsentibus, convenire, qui mature de re habito Consilio, quod æquum justumque fuerit, decernant; ne si diutius ea de re Concilii sententia expectanda foret, negotiorum opportunitatibus, & Academiae commodis detrimentum afferatur.

In negotiorum pluralitate peculiariter habendi consensus.

Cum sæpe contingat, negotia hujusmodi in deliberationem cadere, quæ ita peculiariter ad aliarum facultatum Doctores pertineant, ut cæteri non satis commode illa cognoscere & explicare possint, ea de re Concilium nihil ante decernat, quam illius facultatis Professores, consultatione super articulo proposito maturius habita, audiantur.

In rebus aliarum facultatum Doctores tanquam decernendis, horum prius requirenda Sententia.

Ne Secretarius in transcribendis suffragiis, Conciliique decretis, querimoniis (ut contingere facile est) sit obnoxius; Scholasticus & Doctor antiquior diligenter inspiciant, num singula fideliter in acta relata sint, quibus deinde subscribat Antiquior, & infra Secretarius, absoluto statim Conventu antequam Conciliarem Aulam egrediantur. Si vero prolixiori calamo seu scriptione res egeat, id ipsum postredie præstari poterit. Quoties hoc prætermiserit Secretarius, quingentis marapetinis multabitur, ærario Academiae inferendis.

De suffragiis, decretisque scribendis.

Nulli unquam Commissario poterit delegare Concilium, ut ad Thesaurarium Academiae solvendi mandatum decernat, aut expediat; nec ipse Scholasticus mandata hujusmodi ad eundem Thesaurarium per se decernere; alioquin irrita sint omnino & inania; nec eorum ratio uspiam habeatur, nisi toto approbasse Concilio per Secretarium & Ratiocinatores

Quæ sine Supremi Concilii Regii approbatione fieri nequeant.

subscri-

subscripta fuerint. Nulla pariter sive Scholastico sive Concilio sit facultas vel salarium creandi vel vetus augendi. Si vero res ita suadeat, & duæ ex tribus Concilii partibus consentiant, utrumque licebit; non tamen prius quam Supremi Regii Consilii & consensus & approbatio acceperit. Si secus fiat, dependant in multam singuli Suffragatores duo regalia octo Juliorum, quæ Bibliothecæ Universitatis assignentur.

Pro stipe eroganda Definitorum in Concilio quantitatem sex regalium octo Juliorum non excedant, in quo tamen omnino supplicum indigentia, & Academiæ status ratio habeatur.

Caveat omnino Concilium ab impensis injustis decernendis, alioquin de suo Academiæ damna compensare singuli tenebuntur.

TITULUS III.

De Definitoribus.

§. 4. Cathedras perpetuas obtinentes ipso jure Definitorum habeantur, necnon & Professores Emeriti seu Jubilati.

Quæ Cathedra perpetua sunt.

Cathedræ vero perpetuæ sunt: nimirum septem; Sacræ Theologiæ primaria, & Vespertina; Decretalium, Decreti Gratiani, Concilii Tridentini: Primaria, & Vespertina Pandectarum, Primaria, & Vespertina Codicis, Primaria & Vespertina Medicinæ, Prognosticorum, Philosophiæ Moralis, Matheos, Rhetorices.

Professores proprietarii ex hisce antiquiores octo, totidem ex Doctoribus seu Magistris, temporales Cathedras Regentibus, Definitoribus, & Scholasticis, duos eligere debeant, & ejusmodi electio ita pariter ab octo aliis Proprietariis deinceps singulis bienniis repetatur; nunquam vero eosdem rursus eligere liceat, nisi post aliud biennium, cui tamen sanctioni derogari poterit, ubi id iustis optime merita de rebus gestis industria personæ, & tres ex quatuor Concilii partibus consenserint.

Biennalis hæc electio fiat postera die ad Festum Sancti Lucae, nec quidquam aliud eo Concilio agi possit.

Concilium Definitorum, quod pro rerum opportunitate Scholasticis convocari mandaverit, ratum & legitimum non aestimetur, in quo major pars ex Doctoribus seu Magistris, qui sunt ipso jure Definitorum, non interfuerit.

TITULUS IV.

De Consiliariis.

Quæ requiruntur ad hoc ut quis in Consiliarium eligi possit.

§. 5. Quatuor Consilarii ab Scholastico renuntiati eligantur, vita, moribus, ingenio probatissimi, qui saltem per annum Academiæ albo fuerint inscripti, nulliusque Doctoris sive alterius famulatu sint addicti. Primus pro Regnis Castellæ, Legionis, & Navarra: Secundus pro Regnis Aragoniæ, & Valentia: Tertius pro Catalonia Principatu: Quartus pro exteris, qui Cervariam Studiorum causa confluerint; Uniuscujusque vero classis cura ad unumquemque ex præfatis Consiliariis pertinebit.

Consilarii officium post annum expi-

ret. Consiliorum officium post anni lapsum expi- ret; & penes eosdem sit jus, imposterum singulis annis, Judice tamen Academiæ & Tabellione præsentibus, sibi Successores idoneos, ex Regnis designatis oriundos, præfato ordine eligendi. In hujusmodi autem electionibus convivia, computationes & alia luxus incitamenta Scholasticis omnino vetabit.

Consilarii munere semel functus, non nisi post triennium, rursus eligatur. Si vero durante officio ab Academiâ abfuturus sit, ido-

neum Proconsiliarium sufficiet, eaque de re Judicem certiorum faciat. Si intra annum redierit, quod reliquum est temporis, per se explebit, Proconsiliarius autem anno proxime sequenti eligi non poterit in Consiliarium, tamen si exiguo tempore Proconsilarii munus exercuerit.

Consilarii, quibus etiam jus ferendi suffragium in Concilio pleno conceditur, postquam electi fuerint, de servandis Academiæ Constitutionibus & Statutis ad suum officium pertinentibus palam iurejurando se obstringant; curentque insuper diligentius, quæ inter Scholares sibi commissos emendatione digna deprehenderit, ad Academiæ Judicem incunctanter deferre; eumque ex officio, quoties noctu compita aut aedes Scholarum inviserit, sociare debent. Quod tamen nec crebro, nec sine magna causa Consiliiis Judex injunget. Illos vero nunquam per se dumtaxat hoc munus obire patiat, ne inconsulta nimis cæterorum Juventus temere in pericula conjiciatur.

Quod sit illorum officium.

TITULUS V.

De Professoribus Grammaticæ Latinæ, & Græcæ.

§. 6. Discipuli omnes in quatuor Classes distributi, latinam linguam gradatim a primo ad quartum annum a Grammaticæ Præceptoribus doceantur; qui sedulo incumbant, ne quid in his primoribus literarum exercitationibus, & teneriori scientiarum tyrocinio, quod utile visum fuerit, prætermittant; atque ut in docendo non præposterus ordo, sed certa regula adhibeatur; norma Scholarum Societatis Jesu ad amussim servanda præfigitur.

Norma Scholarum S. J. servanda.

Plerique ex hisce felicioris & præstantioris ingenii, linguæ etiam Græcæ rudimentis imbuantur, qui cæteris ejusdem classis Condiscipulis, literas dumtaxat latinæ excolentibus, confessu in Academiæ functionibus præcedant.

Qui sint Auditores admittendi.

Eos dumtaxat Auditores admitti liceat, qui primis literarum elementis, recte legendi scilicet, scribendique regulis sint edocti, & Christianæ Fidei rudimentis congruenter instructi.

Persona deputanda, quæ strepitus componat, ac de Magister Grammaticæ inquiret.

Diffinitorem Concilium personam aliquam idoneam deputabit, cujus munus sit, Pueros nondum scholas ingressos sæpe in vestibulo jurgii perstreptos componere, & diligentius inquirere, an Magistri Grammatices ex præscripto Academiæ doceant, servatis rite temporum intervallis; multam alioquin subituri, ut reliqui Academiæ professores. Quidquid vero multæ nomine deberi contigerit, ex anni salario detrahatur Societatis Jesu Rectori perfolvendo.

Cursus Studii Grammaticæ quatuor annis absolvendus quo disponi debeat ordine.

Primo anno Magister Auditores suos diligenter edoceat ex arte Nebriseni declinationum conjugationumque Regulas, iisque congruam exercitationem subjungat; Græcæ vero Grammatica imbuendis, legendi rationem præscribat, & vim divisionemque Græcarum literarum, mox articulorum declinationes, & pleraque, alias præsertim faciliores, demonstrat usque ad eas, quas Græci contractas appellant.

Anno secundo crebriori præludio Discipulos; in re superioris anniversatos, ad nomen genera, verborumque præterita solerter addiscenda promoveat; & regulas ipsas, quas memoriter callere debent, frequenter construeré jubeat. Græcæ autem linguæ studio- sis declinationes contractas, eteroclitæ, pronomia, & primas barytonorum verborum conjugationes, qua par sit, perspicuitate explicabit.

Tam primo autem quam altero anno Magistri Auditores suos utilioribus tam latinæ quam Græcæ linguæ exercitamentis frequenter acuant, & diligenter informant.

Anno tertio univversam Nebrifensem artem, quæ Orationis partes amplectitur, diligenter Præceptorum persequatur, atque perficiat, mox Torrellæ Syntaxim aggressurus. Selectiores autem vel Tullii vel Sancti Hieronymi Epistolas quotidiana exercitacione tractandas interpretabitur, monebitque identidem, qua ratione eas, quas didicerint regulas, tamquam in Archetypo Discipuli facilius deprehendant. Absolvat quoque pro Græcis Conjugationes Barytones. Insuper explanet verba circumflexa, & definitiva in *ur*; addita quoque alicujus Græci Scriptoris prælectione, & constructione, ut facilius Præceptorum usum, quæ sibi tradita sunt; Discipuli addiscant.

Quarto denique anno majori Auditorum utilitati & profectui omnibus numeris expletam latine Syntaxeos seriem exponat; Qui crebris præludant declamationibus; Oratores quoque & Historicos probatæ latinæ præ manibus habeant continenter. Extemporales etiam lucubraciones ter saltem in hebdomadam Magistro præscribentem contendant: quæ pariter, ut ad Orthographiæ Regulas exacte sint, sedulo curandam erit. Usus autem latino sermone colloquendi sit inter Discipulos & Præceptores in ipsis Gymnasiis assiduus. Non dispari studio Græcæ etiam linguæ studiosi auctores aliquos percurrant diligentius, in quibus Græcanici Sermonis structuram animadvertant; & varias, quas insigniores præsertim scriptis suis dialectos inferuerint, Doricam scilicet, Æolicam, Ionicam, & Atticam, Magistro faciem præferente, deprehendant. Pensum aliquod, veluti preces, quæ usu sunt in Ecclesiâ exercitacionis gratia Græco donent Idioma, te, aut eandem paraphrastice in latinum vertant, & Luciani Dialogos, vel Sanctorum Chrysostomi, & Basilii fragmenta quædam, ad libitum Præceptoris.

Libri semel ad docendam tam latinam quam Græcam linguam præscripti non immutentur, quod etiam in illis servabitur, qui ad humaniorum literarum disciplinam pertinent.

In his quatuor Grammaticæ classibus per annum ultra canicularium dierum intervalla; quæ permittuntur, docendi munus intermittere non liceat; reliquo tamen æstivo tempore erit statas docendi horas decurtari, aut cessationem pomeridianam jubere poterit Cancellarius. In quavis hebdomada, si festus præter Dominicum, non occurrat, die Jovis a Lectionibus vacent. Singulis vero lectionum diebus binas ante, totidemque cum dimidia post meridiem, horas docendo, citius aut serius ad Scholasticum nutum pro anni tempore inchoandas.

Ut Grammatices studiosi a prima ad alteram, & deinceps classem digne ascendant, quod bis vel ter in singulos annos fieri debet, coram Professoribus, altero Sacra Theologiæ, altero Juris Canonici anniversaria in studiorum inauguratione ab Academico Consilio destinandis, examen habeatur, cui pariter Rector Societatis Jesu Collegii Cervariensis interfit, qui jurejurando se obstringant, munus hoc juxta Academicæ sanctiones, & conscientiam normam expleturos, & diligenter exquirant e re nata Alumnorum progressum, num videlicet possint utiliter ad superiorem classem promoveri.

Qui inhabilis compertus fuerit, in eadem classe detineatur, non ante progressurus, quam satis examinatoribus se profecisse probaverit. Quod si per biennium non profecerit (nisi in causa fuissent vel absentia vel affecta valetudo) & a morum disciplina deflexerit, a scholis ex-

pellatur, atque hujusmodi censura præsentis Magistro fiat, ad cujus classem cooptandi sunt Scholares.

Qui Grammaticam alibi didicerit, & ad hanc Academiam accedat, unam sive alteram classem aggressurus, eisdem quoque circa examen legibus teneatur; quibus Græcæ etiam linguæ studiosi subjaceant; qui si ob desidiam non excellant, ad alteram classem non admittantur; si ob rudem indolem, ad Latinos redeant, eorum jure censendi. E tribus præfatis Examinatoribus, duorum suffragia jus faciant, & eisdem quoties hanc præstabitur Academicæ operam, unum regale octo juliorum ex publico ærario perfolvatur.

Omnes Grammaticæ, Latinæ, & Græcæ linguæ, & humaniorum quoque literarum cultores, priusquam Gymnasia mane ingrediantur, Augusto Missæ Sacrificio, quod in Academicæ Sacello statuto tempore peragetur, quotidie intersint, ubi duo saltem ex Præceptoribus præsto esse debeant, qui Puerorum animos ad pietatis normam componant, & in officio Religionis contineant.

Postrema quoque hebdomadæ die Pueros, palæstra pomeridiana functos, singuli Præceptores in ipso Gymnasio Doctrinam Christianam diligenter erudiant, eorum animos optimis lactantes morum institutis, & sensu pietatis.

Prima singulorum mensium Dominica die omnes Grammaticæ, & literarum humaniorum Alumni Sacramento Penitentiae rite expiati in ipso Academicæ Sacello ad Sacrum Eucharistiæ Mysterium, quo decet, fervore animi accendant. Altera autem Dominica Philosophiæ, & Astronomiæ studiosi; Tertia Medicinæ; Quarta demum Juris utriusque & Theologiæ Auditores; Hanc enim laudabilem consuetudinem ab omnibus Academicæ Scholaribus omnino observari statuitur.

Scholarcha, seu ipsius jussu Academicæ Index, comitante literarum humaniorum Professore, crebro invisat, quater saltem quotannis Grammaticorum Gymnasia, & solerter inquirat, num Constitutiones, & Statuta Academicæ, quæ ad studiorum regimen spectant, retineantur, sua auctoritate, si quid contra Sanctiones irreprehit, emendaturus.

TITULUS VI.

De literarum humaniorum, seu Poeticæ, & Rhetoricæ Professore.

§. 7. Ad humaniores literas gradum facere Scholaribus non concedatur, quin prævio examine perspicue conspicerit, eos latinam Grammaticam hic vel alibi probe didicisse: Ut vero majori cum utilitate & progressu earumdem literarum curriculum aggrediantur, norma ipsa examinis in Grammatica mox præscripta rursus præfigitur, idemque feriarum, & lectionis tempus, & ordo; dempta solum semihorula pomeridiana.

Mane igitur præcepta Rhetoricæ ex aliquo probato Auctore doceantur, adhibita ad selectas M. T. Ciceronis orationes quotidiana interpretatione, in quibus Discipuli tropos, figuras, & reliquæ artis ornamenta, ad imitationem sedulo animadvertant; pomeridiano autem tempore syllabarum quantitas, ac universa Poeseos suppellex ad Virgiliti opus exacta enucleetur.

Unoquoque Sabbato antemeridiane lectioni ex libris Epigrammatum Martialis aliquid adjungatur, & ex Lyricis Horatii post meridiem.

A prima autem die Junii ad decimam quintam Julii, Cæsaris Commentaria, aut Quintus Curtius, aut Valerius Maximus, Cicerone

Libri semel præscripti non immutandi.

De horis Studii, ac vacationibus.

Examen promovendorum ad superiorem Classem.

Ante ingressum in Gymnasia Missæ interesse debent Auditores.

Postrema hebdomadæ die Doctrinam Christianam edocendi.

Ac primæ mensis Dominicæ Sacramento Altaris reficiendi.

Scholarcha Grammatices quater in anno a Scholarcha invisenda.

A Grammatico studio ad humaniores literas per examen promovendi.

Methodus servanda.

præter-

prætermisso, explicantur. Pro Virgilio, Ovidius in libris Faſtorum, aut Triftium; vel Claudi- nus, ſive Horatii Ars Poetica.

Omnibus quoque lectionum diebus præter Sab- batum, Diſcipuli penſum aliquod ſoluta oratio- ne ante meridiem, metriciſve adſtrictum nume- ris poſt meridiem, domi faciunt, Scholam adlati; etæque plerumque Magiſter, errata adnotando, recitabit, ut ſic Auditores de opti- mo ſcribendi genere, de ſermonis nitore, & proprietate promoveantur.

Inſuper ex huiusmodi penſis ita caſtigatis, quod emendatius Magiſtro videbitur, Sabbatho, abſolutis pomeridianis lectionibus, memoriter Alumnus in Gymnaſio palam enunciabit, illuc convenientibus Grammaticæ, & humaniorum li- terarum cultoribus.

Tyronibus ad hæc nondum idoneis, vel nar- rationem aliquam Magiſter dicabit, quam ex tempore latine reddent, eandemque poſtridie cultiori ſermone contexit, vel ipſi proponet fragmentum aliquod Ciceronis, aut Virgilio; quod verſione alia latina pro ſuo quiſque inge- nio & facultate illuſtrabit.

Humaniorum literarum Profeſſor, quotannis poſt dimidium menſis Julii optimos quoſque, & præſtantioris ingenii Alumnos legitime delectos, atque ordine paratos in ipſum Academiae Thea- trum publice producet, ut quantum in Orato- ria & Poetica facultate profecerint, re ipſa ex tempore patefaciant; atque ut umbratilem hanc ingeniorum inter ſe velitationem candidati Ju- venes alacrius aggrediantur, in huiusmodi li- terarii certaminis præmium inſigniorum Orato- rum & Poetarum libri iis, qui diligentiores com- perti fuerint ad omnium incitamentum propo- nentur. Hunc autem acum dirimere, & de vi- cioribus iudicium præferre ad eos pertinebit, qui pro Grammaticis ad ſuperiores Claſſes pro- movendis examinatores fuerint.

Ut autem humaniores literæ, quæ diuturno ſquallore abſoleverant, in hac Cervarienſi Aca- demia revireſcant, duo publici Profeſſores ſin- gulis Sabbathis, vel quibus liberis diebus, uni- verſa diligentius perſcrutentur; & quæ digna animadvertione deprehenderint, ad Scholaſticum deferent.

Ad omnes Grammaticæ, & humaniorum li- terarum Cathedras Societatis Jeſu Provincialis Pro- feſſores ex propria Societate, eoſque eruditione, virtute, prudentia eximios ad libitum deſtinabit. Quod ſi quem forte ex his minus idoneum eſſe contigerit, Scholaſticus ea de re Provinciale ad- monebit, qui ſi opportune huic rei proſpicere neglexerit, Scholaſticus ipſe Regium Conſilium adibit.

TITULUS VII.

De Matheſeos Profeſſore.

§. 8. Utiliores præter Mathematicæ partes breviori, & magis perſpicua, quam fieri pote- rit, methodo biennio tradantur.

Anno videlicet primo Geometrica, Perſpecti- va, Arithmetica, & Agrimenſura, Euclidis iti- dem, & Aſtronomia cum Almageſte, ſeu Arte magna Ptolomei, ac deinceps cum Chriſtophoro Clavio. Anno ſecundo Gnomica, Coſmographia, Aſtrolabium, Radius Aſtronicus, Leſtio au- tem ineunda poſtremo tempore pomeridiano ad ſequihoræ ſpatium; & Cathedra hæc vacatio- nes, ſeu ferias habeat, ut reliquæ perpetuæ.

Academiae impenſis Inſtrumenta Mathematica, quæ neceſſaria viſa fuerint, loco ad id comparato, palam exhibeantur, ut oculis ſubjecta fidelibus, quæ auribus exceperint ſtudioſi, ipſo etiam Præ- ceptore docente, certius & exploratius aſſequantur.

Si Milites, Equites, Doctores, ſimileſque Viri, qui aliis facultatibus operam non dent, Matheſeos diſciplinam velint addicere, teneantur Profeſſor iis

erudiendis horam ante meridiem quotidie impen- dere; huiusmodi vero Diſcipuli Sanctionibus circa veſtes Academicas conſtitutis non obligentur.

Hanc Cathedram non valeat obtinere, qui in eadem per biennium Auditor non fuerit; ne- que ad examen admitti, niſi adeo excellat, ut ex tribus duæ partes Concilii ſuffragentur. Quod ſi nemo oppoſitioni Cathedræ ſubſcriperit, elap- ſo menſe Cancellarius Magiſtrum idoneum; ſive ſæcularem ſive regularem exquiret, & Regio Conſilio proponet.

Qui per biennium Mathematicas artes in hac Cervarienſi Academia ſedulo excoluerit, & velit Militiæ nomen dare, impenſi laboris, & habilitatis teſtimonium ab Academia receptum Regiis Secretariis exhibeat: quod ſibi prodeſſe poterit ad aliquod militiæ munus obtinendum.

TITULUS VIII.

De Artium, & Philoſophiæ moraliſ Profeſſoribus.

§. 9. Qui ſe ad Philoſophiæ ſtudium conferre cupient, non prius Albo ſeu Matriculæ inſcribantur, quam eoſdem probe latinam linguam te- nere legitimo documento conſtiterit.

Probatio huiusmodi a ſingulis Grammaticæ Profeſſoribus examinetur, qui quotannis jurato ſpondeant ſeſe munus injunctum juſte & fideliter obituros; in codicem referant Probatorum nomi- na, & pro ſingulis ex arario Academiae duo re- galia argentea Examinatori perſolvantur; nec aliquod ab examinatis eo nomine recipiatur.

Si vero contigerit, Scholarem aliquem ægre repulſam ferre, rurfus poterit examinis cauſa Rhetorices Profeſſorem adire, qui juratus pa- riter, quod æquum juſtumque ſibi viſum fuerit, hac de re pronunciat.

Non liceat, niſi poſt diem decimam quintam menſis Auguſti, & obtenta a Cancellario venia, Summulas etiam privatim legere, quarum Le- ctorem Scholaribus conceditur ſibi ad libitum deligere.

Singulis annis duo Artium Profeſſores, alter pro Sententia Thomiſtarum, pro Jeſuitarum alter, & unoquoque triennio unus pro Sententia Scotti, Philoſophiæ curſum inſtituent, qui ſupervacaneis quaſtionibus reſecatis optima quæque, & utilia maxime deligentes, Auditores ſuos edocebunt. Anno primo Logicen, ſive Dialecticam: Secundo Methaphiſicorum libros: Tertio Phiſicorum Ariſtotelis; Unde etiam rite quaſtiones ad ma- teriam pertinentes elicient, & ſuccincte ac nervo- ſe diſcutient, non omiſſis peculiaribus tractati- bus de Anima, de Ortu & Interitu, de Cælo & Mundo, & de Meteoris.

Philoſophiæ moraliſ Prælector eodem triennio publice ab hora quarta pomeridiana ad quintam, Ethicam, Politicam, & Economicam ad Nico- machum dilucide & breviter explicabit. Cæteræ vero lectiones a Feſto Sancti Lucae ad Feſtum Do- minicæ Reſurrectionis ante meridiem ab hora octava ad decimam habeantur, poſt meridiem a tertia ad quintam; reliquo, quod ſuperest, tempore ante meridiem ab hora ſeptima ad nonam, poſt meridiem a tertia ad quintam. Hu- juſmodi temporum diſtributio & meſura in le- ctionibus ineundis æque ſervabitur in cæteris Fac- ultatibus.

Tempus ſibi ad legendum quôtidie præſcrip- tum Profeſſores ita diſpartient, ut Primam ho- ram dictandis exponendiſve lectionibus impen- dant: Secundam pro exertationibus, in quibus ſcripta & expoſita plenius diſcutiantur; Semiho- rula vero tam ante quam pomeridianas lectio- nes præeunte Scholares omnes, factò inter ſe pariter oppoſitarum Sententiarum Sectatores con- greſſu, lectionem memoriter recitent, & argu- menta hinc inde ſibi viciffim objecta diluant. Huic

Hanc Cathedram obtinere non poſſit, niſi qui prius per biennium Auditor in Acad. fuerit.

Ad Philoſophiæ ſtudium non admittendi latinæ linguæ ignari.

Quo tempo- re legenda Summulæ.

Singulis an- nis bini Ar- tium Profeſ- ſores pro Sen- tentia utra- que legentes.

Tempora le- ctionum Phi- loſophiæ Mo- raliſ.

Horarum di- ſtributio.

Ad Gram- maticæ & Rhetorices Cathedras a Provinciali S. J. ex pro- pria Societa- te deſtinandi.

Inſtrumenta Mathematica Academ. impenſis com- paranda.

Disputatio-
nes qualibet
habenda
hebdomada.

prælidio folicite Professores inter sint, ut nodos disputationum solvant.

Omnes hujusmodi Professores singulis Sabbatis a Festo S. Lucae ad Quadragesimam ante meridiem ab hora nona ad undecimam, a Quadragesima vero ad anni lectivi finem, post meridiem ab hora quarta ad sextam, Thesim aliquam per Discipulum pro suggestu defendendam, alternatim proponant; ut incipiat Philosophiæ moralis Professor, & reliqui deinceps ordine prosequantur.

Hujusmodi autem Thesibus quatuor saltem opposita sententiæ Scholares argumentum pro se quisquam objiciant, ejusve difficultatem Doctores ipsi, seu Magistri augeant, & exacuant unumquodque argumentum per semihorulae spatium duret, & Præsidenti quatuor regalia dentur, duo vero singulis argumenta proponentibus Magistris.

Hæc perutilis disputationum & controversiarum inter Discipulos exercitatio ab omnibus aliis Professoribus Medicinæ, necnon Theologiæ, in Academia retinebitur: In jure tamen civili & canonico ab iis tantum, qui temporales Cathedras obtinebunt.

Theses ejusmodi, sicuti & reliquas disputationes in carta manuscriptas gratis tribuendas Bidelius a Professore accipiat; & postquam ad Judicem subscribendas attulerit, pridie foribus Gymnasilii majoris Artium affigat; neque eas prælo dari, exceptis iis, quæ in octava Conceptionis propugnantur, nec serico unquam uti licebit, etiam si Theses typis mandari concedatur. Die vero propugnandarum Thesium tempora lectionibus præstituta tantisper diminuatur.

Tempore lectionum nequaquam liceat extraordinarias Theses defendere, nisi venia a Cancellario impetrata.

TITULUS IX.

De Medicina Professoribus.

§. 10. Quoniam non ascensum, sed ruinam querere videtur is, qui transliendis gradibus neglecto ordine, ad superiora nititur, cum sit rudis inferiorum, cavetur, ne Scholares ante ad Medicinæ scientiam admittantur, quam circa latinam linguam a Rhetorices Professore examinati sint & approbati, & Artium Baccalaureatum in hac vel alia Universitate consecuti.

Cursus Medicinæ quadriennio definiatur, ita tamen, ut tres priores annos Candidati theoreticis dumtaxat præceptis, quartum autem praxi etiam incumbant, se Doctori alicui, ægris medenti, adjungentes; hanc quinto pariter anno prosequantur vel Cervariæ vel in Civitate Barchinonensi, Tarraconensi, Gerundensi, Herdensi, Dertufensi, aut Vicensi. Obligentur præterea ejusdem, apud quem se exeruerint, Doctoris afferre testimonium coram Urbis Prætoze suscipiendum. Quarto tamen anno exacto poterunt Baccalaureatu insigniri; sed diploma gradus, nisi quintum praxim annum expleverint, non tradatur.

Medicinæ Professores, statim horis ante vel post meridiem singulis quibusque annis utiliores universæ Medicinæ tractatus, suum quisque propriæ Cathedræ congruentem, publice doceant, & diligenter explicant.

Chirurgiæ Professor, quæ ad hanc partem pertinent, triennio absolvat.

Tam Medicinæ quam Chirurgiæ Professores tractatus ordinem mox præscribendo distribuunt, videlicet:

Primarius Medicinæ Anno primo Commentaria in tres primos libros Galeni de Morbo & Symptomate: Anno secundo de Elementis & humoribus: Anno tertio de Temperamentis: Anno quarto de Facultatibus. Vespertinus Anno primo de causis Symptomatum in tres posteriores Galeni libros de Morbo & Symptomate:

Anno secundo Commentaria in tres libros primos Galeni de Morbo & Symptomate: Anno tertio Commentaria in duos libros Galeni de differentiis Februm: Anno quarto de Pulsibus, & Urinis. Prognosticorum Anno primo de Curatione febris malignæ, & ejus Symptomate: Secundo de Curatione februm: Tertio Commentaria in tres priores libros Galeni de morbo & symptomate: Quarto de Curatione effectuum. Methodi Anno primo de Sanguinis missione, & purgatione: Secundo de Methodo medendi: Tertio de morbis Mulierum & Puerorum: Quarto in tres libros priores Galeni de Morbo & Symptomate. Simplicium Anno primo de simplicium Medicamentorum facultatibus, & medicamentorum Compositione, & reliquum, quod pro cæteris annis ipsi præscribetur. Anatomes Anno primo de Ossibus, & Musculis: Secundo de Cavitate animali & Nervis: Tertio de Cavitate vitali & Arteriis: Quarto, quod ipsi assignabitur. Chirurgiæ Anno primo de Tumoribus: Secundo de Ulceribus: Tertio de Vulneribus & operationibus Chirurgicis; quos tractatus latino sermone conficiat, nec ipsi præterea per se nec per alium Tontrinam facere licebit.

Harum porro lectionum tempus ita singulis præfiniendum erit, ut videlicet: Primarius ab hora octava ad nonam: Prognosticorum a nona ad decimam: Anatomes a decima ad undecimam ante meridianas. Vespertinus a secunda ad tertiam: Methodi a tertia ad quartam: Chirurgiæ a quarta ad quintam pomeridianas: Simplicium hora sibi præscribenda.

Omnes autem ejusmodi Professores opportuna cujuslibet hebdomadis die, qua vacet a lectionibus, Thesim aliquam pro suggestu per Discipulum defendendam proponant, in qua eadem ratio & forma Superiori titulo indicata retinenda erit.

Singulis autem quibusque Kalendis Maji in Artis Medicæ majus Gymnasium una cum Secretario, ut omnia per eundem in acta referantur, convenient; ubi mature inter se deliberabunt, num fortasse novum aliquem sequiori anno tractatum eorum vice, qui præsentibus Sanctionibus præscribuntur, pro Auditorum utilitate proponere expediat.

Hi omnes Academiae Nosocomium gratis invisere, & Scholaribus, si qui ægri fuerint, mederi debebunt.

Professor Anatomes quotannis in loco Academiae impensis sibi apte comparato, sex quidem universales, duodecim vero particulares Anatomicas dissectiones sub Scholarium oculis exhibebit; in quibus situm, naturam, usum, & partium corporis officium publice ostendet, docebit & tradet: videlicet particulariter tres oculorum, tres cordis, tres palmarum, tres laringium, quæ in Bovum aut Arietum dissectione fieri poterunt. Universaliter autem Primam, in qua sigillatim ostendat omnes exteriores & interiores abdominis partes, & thoracis cum dissectione capitis, ut inde demonstret quidquid cerebrum continet, ac nervos, qui ab eodem descendunt: Secundam, in qua non dispari cura partes omnes patefaciat ad regionem abdominis, thoracis, capitis, & ad genitalia pertinentes: Tertiam in venis, & arteriis perspicue demonstrabit distensionem omnium ramorum venæ portæ, ramificationum quoque venæ cavæ in partes inferiores & superiores, itidemque cæterarum venarum ramos tam in brachiis quam in cruribus; & demum arteriarum ramificationem: Quartam, in qua musculos pectoris, cervicis, capitis, brachii, & cruris diligenter ostendet: Quintam, in qua singula ossa apta explicatione indicabit, idque exhibitio scheletero, ut in eo facilius atque commodius ossium humani

Lectionum
tempus.

Theses sin-
gula propo-
nenda heb-
domada.

De Anato-
micis lectio-
nibus.

corporis

Ad Medici-
næ studium
admittendi
de latina lin-
gua prius
examinandi.

Cursus Me-
dicinæ qua-
tuor com-
plendus an-
nis.

Methodus
hocce in cur-
su servanda.

corporis invicem coherentium universa compa-
ctio ob oculos ponatur: Sextam, in qua, ca-
nis viventis dissectione facta, cordis motum,
usumque nervorum recurrentium, & vocem for-
mantium, palam explanabit; hisque subdet pe-
toris & abdominis partium explanationem; &
aliquando etiam plantis & herbis dissectis, ea-
rumdem naturam demonstrabit.

In loco dissectionum ultra scheletrum pro
consuetam partium demonstratione, statua insuper
collocabitur, figuram hominis affabre repræsen-
tans, circa quam Chirurgiæ Professor fasciis ad
id paratis semel in hebdomadam Auditores suos
rationem obligandi vulnera edoceat. Omnibus
Anatomicis dissectionibus, Chirurgiæ non so-
lum, sed etiam Medicinæ cultores intersint.

Præter Civitatis Cervariæ ex eorum cadave-
ribus, qui in Nosocomio moriuntur, Professori
Anatomes tradi jubeat, quæ ad usum dissec-
tionum exposcet: Pro singulis dissectionibus parti-
cularibus, quas juxta Sanctiones Professor Ana-
tomæ fecerit, binæ monetæ Cataloniæ libræ
ex arario Academiæ pendantur, & quatuor pro
singulis universalibus.

Illud quoque curæ sit hujusmodi Professori,
tractatus ad suam Cathedram pertinentes ita fe-
cernere & ordinare, ut quæcumque ad reliquos
Medicinæ & Chirurgiæ Magistros peculiariter spe-
ctant, suis non interlerat.

TITULUS X.

De Juris Canonici, & Civilis Professoribus.

§. II. Nullus ad Juris Civilis, aut Canonici
studium admitatur, qui in latinæ examina-
tionis non fuerit, & ex Philosophia Dialecti-
cam saltem, seu Logicam non didicerit in hac
Cervariensi Universitate, vel alibi.

Cathedras perpetuas in Jure Canonico obti-
nentes, scilicet Primariam, Vespertinam, De-
creti Gratiani, Concilii Tridentini; & tempo-
rales Sexti, & Clementinarum, ita lectiones sibi
in quadriennium præfixas digerant, ut majori
semper discentium utilitati & progressui consul-
tant. Si vero secus fecerint, pœnas condignas
incurrant.

Hujusmodi vero Titulos suis tractatibus inscri-
bent: videlicet anno primo Professor primarius
de Judiciis, aut Foro competenti: Vespertinus
de Officio & potestate Judicis delegati: Decreti
Gratiani de Principiis Juris Canonici ad primas
distinctiones Decreti: Sexti vero, & Clementi-
narum Titulos, qui præscribentur.

Anno secundo primarius de Causa possessionis
& proprietatis: Vespertinus de Jurejurando:
Decreti super aliqua ex causis ejusdem Decreti
Sexti, & Clementinarum, ut præscribetur.

Anno tertio Primarius de Præbendis, & Di-
gnitatibus: Vespertinus de Rescriptis, aut Di-
vortii: Decreti de Pœnitentia: Sexti, & Cle-
mentinarum, ut supra.

Anno quarto Primarius de Simonia: Vespertinus
de Usuris: Decreti de Consecratione: Sexti,
& Clementinarum, ut supra.

Professor Tridentini methodum ad seriem Ses-
sionum ejusdem Concilii retinebit, earumdem
Sessionum prorogationes leviter attingens; cæte-
ras vero Sessiones, quæ bipartitas de Dogmati-
ca, & de Reformatione Sanctiones continent,
fufius atque solertius explanabit, & biennio con-
cludet. A mente Sac. Concilii nunquam recedat,
eamque juxta Constitutiones Apostolicas, & Sa-
cræ ejusdem Concilii Congregationis generalia
Decreta interpretetur. Hanc Cathedram affec-
tus, Concilii explanationem ab ea parte profes-
satur, ad quam Antecessor devenerat.

Qui temporales Decretalium Cathedras mode-
rantur, libros quinque ipsarum Decretalium viva

voce & continua oratione, tempore & forma ab
Academia præscriptis, accurata ac perspicua me-
thodo triennio interpretentur.

In ejusmodi autem explicatione non singulas
Decretales singillatim persequantur, sed metho-
dice Titulos ad instar Paratitorum Andree Val-
lentis, Cironii, aut alterius probati Auctoris.

Jurium Civilium Professores, Primarius nempe
& Vespertinus, Pandectarum Primarius, &
Vespertinus Codicis; necnon temporales Cathedras
Digesti Veteris, & Voluminis obtinentes, ad
quadriennium præscriptos pariter Academiæ
Sanctionibus Commentarios distribuent, & Au-
ditoribus explicabunt.

Anno videlicet primo, Primarius Pandectarum
ad Titulum de Liberis, & Posthumis: Vespertinus
Pandectarum de Acquirenda possessione. Pri-
marius Codicis de Locato, & Conducto: Vespertinus
Codicis ad Senatus Consultum Trebellianum:
Voluminis de Jure Fisci: Digesti veteris Tit. qui
præscribetur.

Anno secundo Primarius Pandectarum de Vul-
gari & Pupillari substitutionibus: Vespertinus
Pandectarum de Rebus Creditis. Primarius Codicis
de Contrahenda stipulatione: Vespertinus Codicis,
Qui testamenta facere possunt: Voluminis de
Excusationibus munerum: Digesti veteris, ut
supra.

Anno tertio, Primarius Pandectarum de Ac-
quirenda, vel omittenda hereditate: Vespertinus
Pandectarum de Usucapionibus. Primarius
Codicis de In integrum restitutionibus: Vespertinus
Codicis ad Legem Falcidiam: Voluminis de
Pascuis publicis, & privatis: Digesti veteris,
ut supra.

Anno quarto, Primarius Pandectarum de In-
officioso testamento: Vespertinus Pandectarum
de Appellationibus. Primarius Codicis de Accu-
sationibus: Vespertinus Codicis de mortis causa
Donationibus: Voluminis de Studiis liberalium
artium, sive de jure Academico: Digesti vete-
ris, ut supra.

Qui temporales Institutionum Justiniani Cathedras
regunt, Institutiones easdem ad singulos
Textus seu Paragraphos triennio suis Auditoribus
interpretentur, ut prima juris elementa faci-
li & simplici via, mox feliciter & utilius ad-
discant: In quo tempore etiam & forma ab Aca-
demia præfinita, nec lente nec remisse, sed na-
viter & studiose servantur.

Omnes utriusque juris Professores, sive perpetui
sive temporales, in primum quadriennium
Tractatus suos, & Commentarios, quos in singulos
annos de scripto Scholaribus tradere debent,
ex albo desument, seu Edicto Academico. In
alterum vero ad arbitratum suum, dummodo
singulis Cathedris respondeant, deligere pote-
runt; nec intra illud octo annorum spatium eum-
dem Tractatum reponant. Ejusmodi Tractatum
delectus habeatur ineunte Majo coram Cancellario
in singulos alterius quadriennii annos juxta
normam, quæ Theologis præscripta est.

Cuivis in utroque jure Professori liceat Tractatum,
a se quotannis cæteroquin edendum, ad
proximum, vel ulteriorem etiam annum protrahere,
si id ubertas utilitasque materiæ postulaverit:
Et e contra plures quoque eodem anno
Tractatus proferre, si ita breviter eorumdem
materia circumscribi & absolvi possit.

Professores Canonum in contextendis tractatibus
quidquid in Sexto, Clementinis, Extrava-
gantibus, Concilio Tridentino, & posterioribus
Pontificiis Constitutionibus ex jure antiquo de-
rogatum, correctumque diligenter animadvertant.
Pari studio id ipsum præsent Professores
Juris Civilis, ut collatione Legum Romanarum
cum nostris facta, quid olim, quidve hodie in
foro & praxi obtineat, Auditores funditus hauriant,
& luculentius perspiciant.

Methodus
studii Juris
civilis.Ad jura non
admittendi
nisi prius Lo-
gicam didice-
rint.Methodus
studii Ju-
rii.De studio
Concilii Tri-
dentini.Partitio ho-
rarum.

Professo-

Professores Primarii Canonum, Pandectarum, & Codicis hora nona antemeridiana ad decimam lectiones suas tradent; earundem classium Vespertini hora secunda pomeridiana ad tertiam; Professores Decreti, & Concilii hora decima antemeridiana ad undecimam; Sexti, & Clementinarum Professores hora, quae ipsis praefigetur: Professor Voluminis tertia pomeridiana ad quartam: Professor Digesti veteris hora, ut supra statuenda.

Regentes Decretalium singulis lectionibus suis praesint ad sesquihorae spatium alternis, ab hora secunda ad quintam post meridiem: In tertiam vero sesquihorae partem viva voce, & continua oratione lectiones propositas explicabunt: Hora, quae superest, ad Thesim ex visceribus rei, a Praeceptore exposita eductam, enixe disputandam & discutiendam tota impendatur. Unus ex Auditoribus Propugnatorem agat: tres argumenta adjiciant: Professor nodos controvertiarum dissolvat & extricabit. Hujusmodi quotidianis exercitationibus Discipuli omnes alternatim vacent. Eadem omnino methodus, & temporis partitio Institutionum Civilium Regentibus admissim servanda praescribitur; ita tamen, ut omnes intendant post septimam & horam dimidiam ante meridianam.

Tam Proprietarii, quam Regentes Professores, quae hactenus censita sunt pro Jure Canonico, & Civili docendo, & addicendo, diligentissime servant; & provideant, ut a Discipulis observentur; horumque maxime habeatur ratio in cursu literarii probatione, quam nullatenus concedant Auditoribus, qui lectionibus singulis, ut statutis Academiae praefinitur, non interfuerint. In hoc autem, severitate potius omnium acuant diligentiam, quam indulgentia negligentium foveant desidiam.

Theses proponendz.

Regentes Decretalium, & Institutionum Civilium quibusque Dominicis diebus temporis lectivi pro suggestu Discipulum alternis producant, qui Thesim ex libro, quem eo anno interpretantur decerpendam, hyeme ab hora octava ad decimam, vere a septima ad nonam antemeridianas propugnent.

Adversus illam tam in Canonicis Thesibus, quam in Civilibus, proponant argumenta quatuor Studiosi ex quatuor Jurisprudentiae classibus: videlicet Primum Studiosus quartae classis: Secundum tertiae: Tertium secundae: Quartum primae Argumenta proposita suscipiant, & vim difficultatis adaugeant, Primi Proprietarius Canonum vel juris Civilis, Secundi Regens Canonum vel juris Civilis, Tertii Baccalaureus juris Canonici vel Civilis.

Neque Scholaris censeatur cursum annum legitime peregrisse, qui semel Thesim aliquam eo anno non defenderit. Hujusmodi Theses in carta sint manuscripta.

Utriusque Juris proprietarii liceat, etiam tempore lectionum, Theses minores carta tamen non serico impressas, e superiori loco propugnare. Hoc etiam licebit Regentibus absque eo tamen, quod Theses Dominicis diebus praescriptas praetermittant. Cum in propugnatione Thesium minorum Proprietarius Patronum agit, & argumenta Scholares obijciunt, argumentorum vires tantum Proprietarii vel Doctores adaugeant. Juris Canonici Professores Theses Civiles propugnare poterant, & Canonicas Jurisprudentiae civilis Interpretes.

TITULUS XI.

De Theologiae Professoribus.

§. 12. Inter Theologiae Auditores nomen suum profiteri nemo valeat, quin Philologiae triennale curriculum, aut in hac Cervariensi aut in alia Universitate exegerit; idque constet, ac te-

statum sit sub Academiae sigillo, in qua se studuisse affirmat.

Theologiae Professores singulis annis sub primordia mensis Maji coram Scholastico, & Academiae Scriba pro lectionibus mox suscipiendis eos Tractatus potissimum ad interpretationem Magistri Sententiarum mature deligant, quos Auditoribus utiliores fore censuerint.

Is vero ordo in hoc delectu fervetur, ut primi sint ex gradus antiquitate tres Primarii sententiae Sancti Thomae, Scoti, & Doctoris Suarez; deinde eodem ordine Vespertini, tum Sacrorum Bibliorum, & moralis Theologiae Professores; quae diligenter in acta referet Secretarius in libris ad hac destinatis.

Delectos vero Tractatus ita conficiant (resecatis omnino inutilibus quaestionibus) ut pleraque eorumdem Theoremata non tantum ratione fulciant, quam Sacrorum Bibliorum, Sanctorum Patrum, & Conciliorum auctoritatibus, tanquam solidioris veritatis fundamento, sustentent, praesertim adversus Haereses Septentrionalium, ac Jansenii, & Quiesnelli Sectatores.

Tractatus insuper ejusmodi ita quotannis discernant, ut nunquam duo, diversae licet scholae, Professores eundem praelegant; nec ullus, nisi quadriennium effluerit, valeat iterare.

Scoti Cathedra Praefectus praecipue caveat, ne in conficiendis ad praelectiones suas Tractatibus, a mente ejusdem Doctoris deflectat.

Sacrorum Bibliorum Professor & Interpres per idem quadriennium congruentes ex Veteri vel Novo Testamento Commentarios, vel excerptos ex Sacris Bibliis tractatus pro commodiori eorumdem interpretatione Scholaribus dictabit, quaestiones Theologiae, ut vocant, scholasticae, tanquam a suo scopo alienas non intermiscens. Qui insuper & Hebraeam linguam vel ex Grammatica Bellarmini, vel alterius probati Auditoris, docebit, ut Bibliorum sensus arcanos facilius deprehendant; & ex iisdem fontibus quaecumque ad illius linguae regulas, & sermonis proprietatem pertineant, explicabit.

Theologiae moralis Professor identidem potiores de Morali doctrina tractatus edet, & Auditoribus explanabit.

Singuli Theologiae Professores, tum in publicis Gymnasiis, tum in privatis aedibus, si opportune visum fuerit, ita suos comparent Auditores, ut ex iisdem Tractatibus, quos conductis praelectionibus exceperint, crebras dissertationes conficere usu adficiant.

Tres Primarii ab hora nona ad decimam: Theologiae vero moralis Professor a decima ad undecimam ante meridiem lectiones producant: Vespertini a secunda ad tertiam: tertia vero ad quartam pomeridianas Bibliorum Interpretes. Singulis hebdomadis Theses in Theologiae facultate propugnentur, ut Artium & Medicinae Professoribus praescriptum est.

TITULUS XII.

De Oppositione ad Cathedras.

§. 13. Quotiescumque Cathedram aliquam ex qualibet causa vacare contigerit, continuo Scholasticus edita vacationis in scholis affigi, & per quindecim dies publicari mandet; quibus elapsis, si Cathedra fuerit Proprietatis seu perpetua; post triduum; post unam vero diem, si fuerit temporalis, jubeat ab Academiae Scriba competitores admitti.

Nec interim negligat Substitutum idoneum, & gradu congruenti insignitum, Cathedrae vacanti sufficere, de consilio Professorum, ad quos illa noscitur pertinere.

Substitutum munus hujusmodi gratuito exerceant, tam in casu vacationis, quam, si id fieri propter legitimum Professoris impedimentum; contingat; idemque in substitutionibus Mini-

strorum,

strorum, quæ valetudinis causa fient, omnino fervetur. Salarium vero, dum vacat Cathedra, in Academia compendium cedat.

Competitores omnes, antequam Oppositioni Cathedrae vacantis subscribant, vel Licentia gradus adeptos esse oportebit, si Cathedra sit perpetua, aut Baccalaureatum, si fuerit temporalis; dummodo insuper curriculum studiorum emens fuerint, quod requiritur ad Licentiam.

Gratus autem hujusmodi uniuscujusque Cathedrae facultati singuli respondeant, veluti gradus Juris Canonici pro Cathedris Canonum, Civilis pro Civilibus, Theologiae pro eisdem Cathedris. Veruntamen ad reliqua Juris utriusque munia exercenda praedicti gradus promiscue censentur, quos necesse erit, vel in hac Cervariensi Academia esse susceptos, vel in eadem legitime cooptatos.

Competitores singuli, qui Oppositioni subscripserint, si postmodum neque valetudine neque alia quavis causa legitima praepediti, stato tempore lege destiterint, a Cathedris primo vacaturis arceantur. Iusta vero de causa impediti poterit ad modicum tempus Scholasticus indulgere; quod tamen octo dierum spatium non excedat.

Lectiones praevidi ad obtinendas Cathedras diebus tantum professis in ipso Academiae Theatro, vel si opportunius visum fuerit, in Gymnasio, ante vel post meridiem a Candidatis habeantur, eo tamen ordine, ut postremo recitent gradu antiquiores. Scholasticus in propriis aedibus praesente Academiae Secretario & duobus Doctoribus antiquioribus, singula singulis Competitoribus, ad legendum capita assignet ex libro, qui remota omni fraude, forte ferri cuspidem ipsis inspectantibus tripartito aperitur, facta eisdem optione, quod voluerint, eligendi; & pro hujusmodi lectione contenda, quæ in horæ spatium continua oratione producenda erit; integer naturalis dies singulis concedatur.

Quilibet, postquam lectionem absolverit, sententiam suam adversus duos ex competitoribus, a Cancellario designandos, per semihorulae spatium propugnabit; utriusque tamen Juris Professores hac lege non teneantur.

Si temporali Cathedra vacante, nullus intra tempus legitimum oppositioni subscripserit, Professor, qui eandem obtinebat, munus suum ad alterum usque vacationis tempus prosequatur, quin peritiae suae novum periculum facere obligetur.

Omnibus, quæ ad Cathedrarum oppositionem pertinent, rite peractis, singulorum Competitorum tituli & merita, ab Academiae Scriba literis authentice consignata, Scholastici ipsius opera ad Supremum Regis Consilium deferantur. Cathedram vero adeptis, non ante, possessionem inire liceat, quam jura sive stipendia, quæ ad Academiam spectant, exolverint; scilicet: Proprietarii quadraginta libras monetæ Cataloniae: Regentes autem viginti; Ex quibus quadraginta Regalia Secretario, quinque singulis Bidellis, totidemque Cereemoniarum Magistro attribuuntur, reliqua summa in ararium inferatur. Fidei quoque professionem emittant: Cancellario ejusve Judici iurejurando obedientiam spondeant: seque in eadem verba Academiae Sanctiones & mandata servaturos, suumque munus solerter expleturos obstringant. Neque antequam hæc præstiterint; salario fruantur.

Cathedrae artis Grammaticae (ad quas obtinendas nullus gradus requiritur) necnon Humaniorum literarum, Philosophiæ, Theologiæ, & Sacrorum Bibliorum, quæ concessione Regia Professoribus ex Ordine Sancti Dominici, Sancti Francisci de Assisio, ac Societatis Jesu in perpetuum addita sunt, consuetis ad Cathedras petendas Academiae Sanctionibus non subjaceant. Quoties autem ad eas primo assumuntur, Cathedris Gram-

maticæ ac Humaniorum literarum exceptis, prælectionem publice faciant; doctrinae suæ specimen præbituri.

Cathedrae prædictæ Regularibus destinatae Regio diplomate die 15. Aprilis anno 1724. distributa sunt, ut infra: Primariae Theologiæ Cathedra Divi Thomæ Doctoris Angelici, & una Artium ex tribus Academiae pro eisdem Sententia, Ordini Sancti Dominici: Primariae Theologiæ Joannis Duns Scoti Doctoris subtilis, & una Artium pro eisdem Sententia, Seraphico Ordini: Primariae Theologiæ Doctoris Suarez cum una pariter Artium ex tribus Academiae pro eisdem Doctoris Sententia, Societati Jesu.

Provinciales Sancti Dominici & Societatis Jesu Lectores ex propria familia ad præfatas Cathedras Regi proponant, & eos undequaque eruditos, politiori doctrina ornatos, & magisteriis apud propria Collegia cum laude perfunctos. Si gradu convenienti præditi non fuerint, vel illum in Academia suscipiant, vel in eadem, si alibi susceperint, cooptentur.

Quoniam vero vel Generalis Sancti Francisci vel ejusdem Commissarius jugiter in Hispania resident, alteruter pro tempore eandem omnino curam & vigilantiam in proponendis ad easdem Cathedras sui Ordinis Magistris per se adhibeat; quibus gradus, si quibus indigeant, gratis conferantur; cum & ipsi gratis id præsent, eorum vero Cathedrae salarium Syndicus Ordinis accipiet, ut inde omne id, quod Regularis Professor indigeat, expendatur; reliquum elemosynæ titulo eidem Ordini assignetur.

Prædicatorum, & Seraphici Instituti Regulares ad reliquas Cathedras aspirare non valeant. Auditores autem sæculares, qui Scoti mentem secuti fuerint, ad petendas Philosophiæ & Theologiæ Cathedras tam pro S. Thomæ quam pro sententia Suarez admitti poterunt.

TITULUS XIII.

De Gymnasiorum distributione, & optione.

§. 14. Gymnasia, seu Scholæ ita singulis Academiae Professoribus distribuuntur, ut fiat in Classes partitio, Grammaticæ, Philosophiæ, Theologiæ, Medicinæ, & Juris utriusque juxta aptiorem loci opportunitatem, concessio antiquioribus cujuslibet Classis Professoribus optionis jure; ita tamen, ut ea de re Scholasticus certior fiat, qui demum dubia, & controversias, si quæ oboriantur, pro ut suaerit æquitas & utilitas; arbitrio suo judicare poterit.

TITULUS XIV.

De modo, forma, & temporibus Lectionum.

§. 15. Professores Grammaticæ, Humaniorum literarum, Philosophiæ, Astronomiæ, & qui temporales Cathedras Decretalium, & Institutionum in utroque Jure obtinent, viva voce, & continua oratione, materias, singuli ad suas Cathedras spectantes, explicabunt. Adeo vero exactam sibi præfiniti temporis rationem habebunt, ut singula omnino, quæ de eisdem distributione Academiae Sanctionibus præscripta sunt, sine fraude conservent.

Artium Professores; tamen postremum cursus annum attigerint, ad finem usque mensis Junii, ut cæteri, suas lectiones producant.

In Cathedris perpetuis Medicinæ, utriusque Juris, & Theologiæ integrum horæ spatium, itaut nullus prætextus impedire vel interpellare valeat, lectionibus suis Professores impendant; Cujus postremam partem, quæ quartam non excedat, explicatione eorum, quæ scripta Scholares exceperint, viva voce, & perpetua oratione concludant.

Qui ad oppositionem hujusmodi admitti nequeant.

De prævio eorum examine.

Præmittenda ad possessionem Cathedrae capiendam.

Cathedrae exemptæ.

Earumque distributio Religiosis Ordinibus.

Sedulo curent præterea, ut omnes omino Scholares ab initio ad finem plenas & integras lectiones audiant; nec eas certo tempore inchoandas retardent, dum plerique scholam adventuri moras nequeunt; sed ita statutis Magistri adhærebunt, ut nec citius nec ferius, quam par est, ut ingredi aut egredi palestram Discipulos patiantur.

Academiæ Judex, qui crebro Gymnasia invifere debet, omnino caveat, ne lectionum tempora, ordo, & ratio, Scholarium tumultibus, rixis, clamoribus perturbentur; sed singulos in officio contineat, sæpiusque admoneat, & demum in refractarios, ut æquitas tulerit, animadvertat. Eos autem nunquam impunes abire finet, quos tanta impudentia fuisse noverit, ut ad scholas, otian-di potius aut rixandi causa, lquam disputandi & discendi studio, catervatim confluant, vel Professoribus ac Magistris præsertim docentibus negotium fatessere non vereantur.

Pœnæ contra lectiones nulla iusta causa omittentes.

Si Scholares omnes a primordio lectionum, scilicet a Festo Sancti Lucae de mense Octobris, usque ad Natalem Domini, quatuor integras lectiones omiserint sine causa, eos Academiæ Judex, ut res ipsa postulat, acriter objurgabit. Si rursus tale aliquid commiserint per dies octo, propriis in ædibus in custodia detineantur. Quod si ter idem ausi fuerint, studiorum cursus hujusmodi, omissionibus intermedius, irritus omnino censetur.

Præterea, si qui etiam neque ex valetudine neque alia iusta de causa per aliquod spatium temporis, veluti in mensem integrum, sponte lectiones non audiverint, in cursum probatione rejiciantur. Proinde ipsi Professores jurato spondeant, se in hisce probationibus, posthabitis omnibus privatis studiis, ad conscientie normam, & Academiæ præscripta cuncta moderaturos. Quod si aliquando in ancipiti hærerent, rem Scholastici judicio dirimendam proponant, qui etiam, ne nimia indulgentia & facilitate Scholarium desidia & negligentia ansam præbeat, intra æquitatis & justitiae limites jus suum exercebit.

Lectionum temporibus nemo unquam Officialis docentes ex Cathedra Professores interpellat, neque eos ad Academiæ Concilium evocandi causa, vel ad alium Academiæ functionem, neque pro feriis denunciandis, vel alio prætextu. Duos insuper uno eodemque tempore literarios actus, ejusdem præsertim facultatis, celebrare non liceat. Universa autem lectionum, thesaurum, disputationum genera, & quidquid ad doctrinam in quavis scientia tradendam vel excolendam pertinet, tum a Præceptoribus tum a Scholaribus latine pertractanda esse statuimus. Si vero res hujusmodi sit, quæ aliquando vernaculum sermonem desideret, Castellano utantur, nec a præscripta docendi norma recedant.

Singuli omnium facultatum Professores in contextendis Tractatibus, ad propriam Cathedram pertinentibus, dabunt sedulam operam, ut nihil ab instituto suo alienum, nihil inutile suis Auditoribus proponant; ne singula singulis temere permisceant, & servandum in disciplinis tradendis ordinem cum discendum jactura pervertant. Hæc autem Cancellarius adamussim servari curabit, vitia, si quæ irreperint, prout jus fasque fuerit, emendaturus.

TITULUS XV.

De absentia Professorum.

Pœnæ contra Professores eodem modo a lectionibus cessantes.

§. 16. Professor, qui per triginta dies continuos, computatis etiam non profectis in id temporis incidentibus, dummodo non sint ex principalibus, quæ tum æstivo tempore tum solemnibus Natalis, & Dominicæ Resurrectionis conceduntur, vel intermissos, sine causa a lectionibus cessaverit, & abfuerit, ipso facto Cathedra & Magisterio abdicetur. Scholasticus vero & Con-

cilium, sufficiens tempus impeditis, aut rationali de causa abfuturis impertiat; non tamen Cathedra destituitur, sed interim absentis vices & locum Substitutus Professor subeat.

Concessionis tempus nulli excedere liceat, ac proinde Bidellis Punctator, eo elapso, Judicem præsentem Secretariò aseat, ut eo admonito, quid præterea consilii capiendum sit, a Cancellario & Concilio decernatur.

Academiæ Officiales citra Scholastici veniam abesse non possint, quibus tamen, etiam iusta de causa, ultra octiduum lectionum tempore non concedatur, nec ultra mensem tempore feriato. Quod si non impetrata venia abfuerint, multa afficiantur; ac etiam duplo, si revocati redire cunctentur; mox etiam officio abdicentur, si moras ulterius necere ausi fuerint.

TITULUS XVI.

De Repetitionibus Professorum Cathedras perpetuas obtinentium.

§. 17. A festo Dominicæ Resurrectionis ad finem usque cursus literarii, diebus feriatis occurrentibus, omnes Academiæ Professores, qui Cathedras perpetuas moderantur, in majori Universitatis Theatro repetitionem anniversariam, pridie in Gymnasio repetentes publicandam, ex materia, quam unusquisque publice tractat, erutam, in horæ spatium ex præscripto Academiæ habere teneantur. In eos, qui id prætermiserint, multam decem ducatorum Cancellarius irrogabit, quæ Bibliothecæ compendio assignetur.

Theologi hujusmodi repetitiones incant, nimirum Primarii tres Professores, hac ratione, ut antiquior præferatur: Similiter Vespertini: Sacrorum deinceps Bibliorum Professor, & moralis Theologiæ: Præterea Canonistæ, servato Cathedrarum ordine: mox Juristæ, Medici, Matheos & Philosophiæ moralis. Literarum verò humaniorum Præceptor, qui ad ejusmodi receptionem non obligatur, orationem pro studiorum instauratione coram Academiæ cætu in festo Sancti Lucae in semihoram habebit.

Bidelli, & Cæremoniarum Magister, Professores repetentes, ad Domos proprias euntes & redeuntes, ut moris est, in functionibus publicis comitentur. Quod si non præstiterint, ducati dimidium singuli persolvant ad Bibliothecæ compendium. Professoribus repetitiones suas Typis mandatas edere concedatur, quas etiam in Bibliothecam licebit inferre.

TITULUS XVII.

De Tractatibus, seu Materiis Professorum Bibliothecæ inferendis.

§. 18. Lucubrationes, quas pro Magisterii munere Professores de scripto per totum annum Scholaribus proponunt, ab iisdem nomine & anno, sua manu subscriptas, Scholastico, præsentem Universitatis Scriba, qui rem in acta referat, die prima mensis Julii exhibeantur, ut in scriptis ipsius Academiæ serventur. Si quis vero ex Professoribus id facere recusaverit, multam decem ducatorum subeat, Bibliothecæ compendiis assignandam.

Hoc item præstabunt omnes Proprietarii, excepto Rhetorices Professore. Regentes præterea Sexti, & Clementinarum, Digesti veteris, & Voluminis, Methodi, Simplicium, Anatomies, & Chirurgiæ; Septem vero Professores Artium exacto triennio, sicuti qui Tractatum, seu materiam ultra annum, ut per statuta licet, extenderint, eam non nisi absolutam afferant, quod & Cancellario innotescere, & Secretarius in acta referre debeat.

Cancellarius curam gerat, ut Tractatus ejusmodi Bibliothecæ quamcito inferantur, in iisque

custodien-

Acad. Officialibus sine licentia Scholastici abesse non liceat.

Repetitiones quo faciendæ tempore.

Series repetitionum.

Repetitionum Comitatus.

custodiendis ordo, ratio, & quidquid pro reliquis Bibliothecæ libris statutum est, omnino servetur.

TITULUS XVIII.

De Salario Professorum Cathedras perpetuas obtinentium.

§. 19. Professores, qui Cathedram perpetuam sint adepti, infra semestre Doctoratus lauream consequi debeant, atque interim Cathedræ salarium ipsis non persolvatur. Quod si hujusmodi tempus elabi patiantur, & gradum, ut præscribitur, suscipere neglexerint, ipsa quoque Cathedra priventur.

Si intra sex menses gradu nondum suscepto, aut e vita excesserint, aut Cathedram alias deseruerint, eorum salarium in Academici Oranii compendium cedat.

Si contigerit, aliquem ex hujusmodi Professoribus, dimidio tamen cursu jam peracto, e vita migrare, ipsi salarium totius anni exolvatur; quemadmodum & Professoribus ob vicennale curriculum emeritis. Iis vero, qui, vel promoti fuerint, vel aliis de causis Cathedra se abdicaverint, ad diem dumtaxat, quo legere per se cessaverint, pro rata salarium dependatur.

TITULUS XIX.

De Professoribus emeritis.

§. 20. Qui viginti annos continuos aut intermissos, aliquam Cathedram ex perpetuis, necnon partim Theologiæ, partim etiam Philosophiæ moralis legitime & laudabiliter juxta sanctiones Academicæ in eadem rexerit, honore Professoris Emeriti decoretur, & salario, quoad vixerit, ut lectores ceteri perfruatur.

Hanc vacationem Professoris emeriti, vulgo Jubilationem, ceteri lectores Cathedrarum temporalium assequi non possint; neque ille, qui in regenda perpetua vel incuria nomine plus ceteris notatus & multatus sit, vel suam manus per substitutum obierit, nisi impeditus aut absens Academicæ causa fuisset.

Quicunque vicennali cursu peracto Emeriti vacatione cupit honestari, id coram Concilio Definitorum petat. Concilium vero statim Ratiocinatoribus negotium dabit, ut præsentem Secretario diligenter exquirant, num Professor vicennale curriculum juxta Academicæ sanctiones rite confererit; cumque Concilium hoc legitime constare intellexerit, vacationem decernat.

Hujusmodi autem vacationis concedendæ solemnitas mos erit, ut in Theatrum majus singuli Academicæ Doctores conveniant, & inaugurati Professoris laudes Collega ejusdem facultatis oratione, ex tempore palam habita, exornet.

Professor obtenta vacatione sacchari sex libræ singulis Ratiocinatoribus distribuet, Secretario aureum, sive duplam, & duplæ dimidium Biddello majori erogabit.

Magisterii vacationem adeptus poterit, si ita placuerit, diutius eidem Cathedræ præesse, & salario integro frui, dum probe in omnibus muneri satisfaciat: Juris vel canonici vel civilis Professor vacationem consecutus, quoad ipse vixerit, una cum liberis nobilitate, quam vocant Hidalguia, perfruatur.

TITULUS XX.

De Salario Professoris Emeriti, & eorum, qui ex hac vacatione Cathedras adipiscuntur.

§. 21. Qui Cathedram Professoris Emeriti obtinuerit, hoc superflite, salarium prioris Cathedræ, quam regebat, tantum percipiat: Item, qui secundam, & gradatim reliquis ejusdem classis Cathedras assequatur. Qui vero postremus fuerit, integrum salarium accipiat, cujus tamen tertia pars ex salario Professoris Emeriti deducatur. In Cathedris vero Theologiæ moralis, Philosophiæ mora-

lis, Rhetoricorum, & Astronomiæ, & in iis, quæ Regularibus destinantur, Professoris Emeriti Cathedram adepto integrum exolvatur salarium, videlicet duæ partes ex Universitatis redditibus; altera vero ex salario dicti Professoris.

TITULUS XXI.

De Cathedrarum temporalium Curriculo.

§. 22. Septem cathedræ Artium & Chirurgiæ, tres Institutionum civilium, & tres Decretalium, triennio terminentur. Methodi vero Simplicium & Anatomies, Digesti veteris, Voluminis, Sexti, & Clementinarum, quadriennio. Lapsis igitur triennio vel quadriennio, statim vacantes Edicto publicentur juxta Academicæ sanctiones. Quod si cathedræ Artium vacaverint triennio nondum exacto, qui successus fuerit, eas tantummodo tempore, quod superest, obtineat.

Non perinde vero fiat in plerisque aliis; nam expleto tempore, quod prædecessoris curriculo deest, novum atque integrum, & sanctionibus Academicæ præfinitum docendi cursum Successores instituent.

In Grammaticæ Cathedris, quod pro eisdem peculiariter statutum est, observetur.

TITULUS XXII.

De Scholaribus albo inscribendis, & Cursuum probatione.

§. 23. Scholares omnes a Grammatica ad Theologiam, Academicæ albo seu matriculæ inscribantur; quod accurate præstabit Secretarius singulas seorsim describens facultates, & in qualibet singulorum nomina, & patriam, una cum die, mense, & anno; alioquin nec Foro gaudeant, nec privilegiis Academicæ, nec ratus eorum Cursus, nisi a die, qua Matriculæ inscripti fuerint, censeatur: Idque fiat infra dies quindecim post festum Sancti Lucæ, ut integro studiorum curriculo; vel infra quindecim post Natalem Domini, ut dimidiato satisfaciant; alioquin tempus a die Matriculæ dumtaxat æstimandum suffragetur. Matriculæ autem pro una scientia alteri accommodari non possit, adeo ut Civilis candidati cum expleto anno secundo Juris civilis Canonicum simul aggrediuntur, peculiari etiam Matricula Canonistarum indigeant. Matriculæ defectum supplere Cancellarius non valebit, nec hujusmodi lege Scholares solvere, neque ab altera facultate ad alteram transferre, & si quid hujusmodi contigerit, irritum censeatur, nisi id Tabellionis errore factum fuisset. Quod vero ad Fori privilegium attinet, ultra triennium non porrigatur, à postrema Matricula computandum.

A Baccalauris, & in aliqua dignitate constitutis, pro matricula octo denarios Catalanos Secretarius exigat, à cæteris quarumcumque facultatum Scholaribus sex, à Grammaticis quatuor, a Professorum vero filiis nihil eò nomine accipiatur. Si Secretarius Matriculæ diem fraudulenter in actis aut postposuisse aut prætulisse compertus fuerit, citra spem veniæ privetur officio.

In Cursuum testimoniis peculiarem & distinctam cujuslibet Matriculæ, ante ab unoque susceptæ, mentionem faciat: Quod si prætermiserit, quadraginta regalibus prima vice, & imposterum octoginta, Bibliothecæ assignandis, multetur.

Si ex Matricula, testimonio Cursus inserta confiterit, Scholarem integre cursum non perfecisse, ad gradus examen non admittatur, nisi proxime sequenti anno; quod cursui deest, expleverit. Quod si ad tertiam anni lectivi partem sine causa a lectionibus abfuerit, ipsius cursus plane irritus judicetur. Hujusmodi supplementum cuilibet, qui cursum intermiserit, permittatur; Verum si hoc ex valetudine contigerit, cursus legitime inceptus pro confecto habebitur.

Qui Lectores emeriti.

Salarium iis continendum.

Qui Jubilationem assequi nequeant.

Emeriti vacatio a Concilio petenda.

Emeriti Jurium Professorum nobiles cum liberis declarantur.

De Matriculæ necessitate, distinctione quoad diversos Cursus &c.

Quid pro Matricula dandum Secretario.

Juramentum ab Officialibus & Professoribus quot annis præstantur.

De iudicio Cursum Scholarium.

Quid Iudices debeant ad hoc examinare.

Quod improbatu cursum a nemine comprobari possint.

Cursum vero alibi peracti ab Academia possint admitti.

Qua conditione Cursum legitimum, & completus censendus sit.

A quolibet Auditore semel in anno defendenda aliqua Thesis.

Omnes præterea Universitatis Ministri seu Officiales, qui ab Academia quemadmodum Professores salarium accipiunt, singulis annis ad festum Sancti Lucae de mense Octobris Matriculæ inscribantur; quo die omnes pariter, qui in præsentia Academia Cathedras perpetuas vel temporales regunt, post emissam fidei professionem jurare obedientiam Scholastico ejusve Judici debeant; necnon se, omnes & singulas, quæ ad eos spectent, Academiae sanctiones servaturos, & quidquid sibi, quod æquum justumque sit, Universitatis nomine injunctum fuerit, executuros.

Singulis annis post octavam Corporis Christi omnium Scholarium cursus, num rati num irriter censendi sint, diligenti examine, Academiae Judici & Tabellione præsentibus, probentur.

Omnes jurejurando promittant ad juris & conscientiae regulas, & juxta Academiae Sanctiones sententiam dicturos; & illud præcipue animadvertant, num Scholares singuli in singulas hebdomadas pro suggestu Theses defenderint, ac omnibus, ad quas obligantur, lectionibus interfuerint: videlicet, tam illis, quæ dictantur, quam quæ viva Magistrum voce excipiuntur, ut in Cathedris Decretalium; & Institutionum Civilium.

Probationes Cursum a Theologis initium capiant: mox ad utriusque Juris Professores: deinde ad Medicos, & Artium lectiones gradum facient.

Hujusmodi probationibus quilibet Scholaris per se ipse intersit, nisi aut valetudinis, aut alia justa absentiae causa impediatur; quam tamen Cancellarius cognoscat, ut eam non nisi urgente necessitate admittat. Cursum eodem anno, quo perfectus est, probetur: Non nisi exacto anno probatio valeat, nec in proxime sequentem annum differri possit.

Pro Cursum probatione Artium cultores quatuor denarios Catalanos persolvant Secretario: Ceteri sex: Professorum filii gratis probentur.

Improbatos & irritos Cursum nec ipse Cancellarius comprobare, nec privilegio aliquo confirmare possit, nisi manifesta injuria gravatos compererit.

Cursum licet in alia, quam in hac Cervariensi Academia peracti, admitti poterunt, dummodo legitime, & Academico more confectos fuisse constiterit. Quod tamen, infcio Scholastico, Academiae Secretario non licebit. Idemque obtinebit pro Collegiis, Seminariis, vel Regularibus domibus Cataloniae, ubi Artes & Theologia legitime doceantur. Caveat tamen Cancellarius, ne sub hoc obtentu non legitimi Cursum subreant.

TITULUS XXIII.

De Regula ab Scholaribus, dum vacant Studiis, observanda.

§. 24. Coniunctumque facultatis Auditores cursum in quavis scientia legitimum peregrisse non censeantur, nisi in Philosophia per triennium, in Medicina vero, Jurisprudentia, & Theologia quadriennium diligenter statis horis tam ante quam post meridiem lectionibus tam ordinariis quam extraordinariis, necnon Thesibus propugnandis, & quibuslibet aliis consuetis literariis actibus interfuerint, prout singulis Academiae leges præscribunt.

Omnes Philosophiæ, Medicinæ, Jurisprudentiæ, & Theologiæ Auditores quotannis semel Thesim aliquam in propria facultate ex iis, quæ ad singulas hebdomadas ex suggestu proponi solent, sub Magistrum præsidio defendere parati sint, & ad ejusdem nutum defendant, nisi legitime impediatur.

Diligenter vero Scholasticus inquireat, an ipsi præstiterint, præsertim cum pro Baccalaureatus examine veniam ab eodem Scholares petierint.

Curriculo ad Baccalaureatum legitime peracto, Philosophiæ, Medicinæ, & Theologiæ Studiosi in annum; in biennium vero utriusque Juris ad Academiae placitum suæ uniusquisque facultati diligenter incumbat, priusquam ipsis pro Licentiæ gradu examen subire concedatur.

Grammaticæ Latinae & Græcæ, Humaniorum literarum, & Matheosæ Candidati annorum rationem & numerum eisdem Academiae Sanctionibus præscriptos observent. Artium quoque cultores Summulis, Logicæ, Metaphysicæ, Physicæ triennio dent operam, ut pariter Academicis legibus statuitur.

Medicinæ Auditores Anno Primo lectionibus Cathedrarum primariæ, Prognosticorum, & Anatomies horis antemeridianis intersint; post meridiem vero lectionibus Cathedrae Vespertinae, & Methodi: Anno Secundo primariæ Prognosticorum & Anatomies ante meridiem; Methodi & Chirurgiæ post meridiem; Anno Tertio Primariæ & Anatomies ante meridiem; Methodi & Chirurgiæ post meridiem; Anno Quarto Primariæ Prognosticorum & Anatomies ante meridiem; Vespertinae & Chirurgiæ post meridiem. Lectiones quoque simplicium, ut ipsis injungitur, non omitant.

Jurisprudentiæ Studiosi audiant Anno Primo ante meridiem Institutiones Civiles, ut in titulo decimo statuitur: Itidem Cathedrae Pandectarum Primariæ intersint: Mox accedant ad lectiones extraordinarias Institutionum primi & secundi libri; post meridiem Vespertinam Juris Canonici Cathedram adeant, tum in privatis exercitationibus sint frequentes: Anno Secundo ante meridiem Institutiones Civiles, ut in titulo decimo Cathedram Primariam Canonum, & lectiones extraordinarias Institutionum Civilium libri tertii & quartus audiant; post meridiem Pandectarum Cathedram Vespertinam, & in exercitationibus privatis intersint: Anno Tertio ante meridiem Institutiones Civiles, ut titulo X. Cathedram Codicis primariam, & lectiones extraordinarias libri primi & secundi Institutionum Civilium; post meridiem Cathedram Vespertinam Codicis, & easdem privatas exercitationes obeant: Anno Quarto ante meridiem lectiones extraordinarias Institutionum Civilium libri tertii & quarti, & Cathedram Decreti; post meridiem Cathedram Voluminis, & privatis pariter exercitationibus vacent. Cathedras Digesti veteris etiam audiant, ut ipsis præscribitur.

Qui Juri Canonico student, exacto prius in Jurisprudentia Civili biennio, id est anno tertio, audiant ante meridiem Institutiones civiles, ut titulo X., insuper & lectiones extraordinarias Institutionum civilium libri primi & secundi, & Cathedram Decreti; post meridiem audiant lectiones Decretalium, ut eodem titulo X.: Anno quarto ante meridiem lectiones extraordinarias Institutionum Civilium libri tertii & quarti, & Cathedram Concilii Tridentini; post meridiem Decretales, ut præfato titulo. Audiant quoque Cathedras Sexti, & Clementinarum horis sibi assignandis.

Porro Præceptores sedulo curabunt, ut Juri utriusque Studiosi quæcumque hac super re ipsis injuncta & præcepta fuerint, diligentissime præstent. In hoc idem non disparem diligentiam Cancellarius adhibebit, qui lectionum extraordinariorum distributionem ad Institutiones civiles antemeridianis horis explicandas, prout ipse utilius censerit, temperabit.

Juris civilis Studiosi, si Juri hujusmodi quadriennio annuum Juris Canonici cursum adjunxerint, Juri utriusque Baccalaureatum consequi poterunt; idque vicissim pro Canonistis valeat.

1730. Tempus post Baccalaureatum ceteris vacandi studii.

Theologi in quadriennium tam ad Primariam quam ad Vespertinam eisdem, quam sequuntur, sententiæ Cathedras assidui esse teneantur. Scitista autem ad Primariam propriæ sententiæ, & ad Vespertinam Doctoris Suarez. Verum omnes pariter Anno primo Philosophiæ morali, secundo, tertio, & quarto Cathedræ Sacrorum Bibliorum, & Theologiæ morali operam dabunt.

Scholaribus a Grammatica ad Theologiam nonnisi semel liceat exactum anni curriculum in eadem facultate repetere, nisi ob affectam valetudinem secus facere cogantur.

Qui legitime Cursum ad Baccalaureatum peregerit, ut postmodum ad Licentiæ gradum promoveatur, iterum se exercere, & novam, ut in quavis facultate præscribitur, sui periculum facere obligetur.

TITULUS XXIV.

De Chirurgiæ Studio.

§. 25. Ad Chirurgiæ studium se conferre volentes, congruenter in latino sermone, & Philosophia versati sint; quæ de re, ut in Academia moris est, non aliter, quam prævio examine & approbatione admittantur. Præcipuus hujus artis Tractatus a Prælectore triennio excipiet de Scripto. Quadriennium insuper experimentis Chirurgicis diligenter impendit in hac vel alia Civitate, in qua sit Collegium Chirurgorum, donec Magisterii honorem assequantur: quem non ante obtinebunt, quam lectionem ex Guidonis Tractatu de Vulneribus, Ulceribus, & Tumoribus sorte ducendam in semihoræ spatium habeant, & in tres continuas horas a Medicinæ & Chirurgiæ Professoribus examinentur & approbentur; nec non stipendia, quæ jure, & ex Academia præscripto pendi solent, percipiant: triginta videlicet libras monetæ Catalaniæ, ex quibus viginti quatuor distribuuntur inter Examinatores & Cancellarium, cui tamen duplex portio debetur; reliquum inter Secretarium & Ministros.

Gradum ejusmodi consequuntur pro toto Catalonia Principatu Chirurgiæ Magister conferatur, nec aliam sive Archiatri sive Collegii probationem aut licentiam desideret.

Qui Chirurgiæ triennium in hac Universitate legitime confecerit, ad Magisterium vel ex Collegio Barchinonensi, vel ex Archiatro obtinendum, dimidium solum percipiat distributionem, quas cæteri dependere obligantur. Eo præterea peculiari beneficio & privilegio gaudeat, ut pro suo jure in quavis Principatus parte Chirurgiam facere possit. Collegium vero Barchinonense nulli Magisterium demandare valeat, qui testimonium Academia Secretarii non exhibuerit, quo legitime constet, triennale curriculum rite & ex Academia Sanctionibus peregrisse.

Chirurgiæ Studiosi uti veste Academica non astringantur, dummodo decenter alioquin incedant.

TITULUS XXV.

De stipendiis, sive pecuniæ distributionibus, ad gradus suscipiendos persolvendis.

§. 26. Qui gradum Baccalaureatus, Licentiæ, Doctoratus, sive Magisterii in qualibet facultate suscepturus sit, consuetam in hac Universitate apud Academia Secretarium pecuniæ summam deponat; alioquin eum nequaquam ad examen Cancellarius admittat. Eiusmodi vero pecunia partim in Academia compendium cedit, partim in Scholasticum, Doctores, & Ministros, qui hujusmodi actus ex officio interfuerint, distribuatur:

Videlicet: Pro Baccalaureatu cuiuscumque facultatis sex libræ monetæ Catalaniæ, ex quibus

duodecim regalia Cancellario, sex Examinatoribus singulis, tria Bidellis singulis, unum singulis Apparitoribus, duo Cæremoniarum Magistro, decem Secretario, decem ærario Academiae attribuantur.

Pro Licentiæ gradu in Jure canonico vel civili, octoginta libræ solvantur, quarum dimidia summa tribuatur ærario; ex altera vero Cancellario sex libræ: Patrono quatuor: tres singulis Examinatoribus: Secretario quatuor: Bidellis tres: una singulis Apparitoribus: una Cæremoniarum Magistro.

Pro Doctoratu in Jure canonico vel civili libræ centum & viginti quatuor; ex quibus quadraginta quatuor ærarium sibi vindicet, ex reliquis octoginta Cancellarius duodecim, sex Patronus, singuli Juris canonici vel civilis Doctores tres, cæteri aliarum facultatum Doctores vel Magistri, singuli singulas, Secretarius sex, singulas singuli Bidelli, singuli Apparitores singulas, unam Magister Cæremoniarum.

Pro Licentiæ gradu in Theologia, & Medicina libras sexaginta, ex quibus triginta sex ærario. Ex reliquis viginti quatuor Cancellario quatuor: Patrono duæ: singulæ singulis Examinatoribus: Secretario duæ: Bidellis, Apparitoribus, & Cæremoniarum Magistro singulæ dependantur.

Pro Doctoratu in Theologia, & Medicina nonaginta quatuor libræ; ex quibus triginta quatuor ærario; ex reliquis sexaginta Cancellario octo: Patrono quatuor: duæ Medicinæ Doctoribus: Septem regalia cæteris Doctoribus, seu Magistris: singulis Bidellis sesqui libræ: singulis Apparitoribus singulæ: libra una Magistro Cæremoniarum.

Pro Licentiæ gradu in Artibus quinquaginta libræ; ex quibus triginta ærario; ex viginti reliquis Cancellario tres: Patrono duæ: singulis Examinatoribus singulæ: Secretario duæ: Bidellis quatuordecim regalia: duodecim Apparitoribus: sex Magistro Cæremoniarum.

Pro Magisterio in Artibus quinquaginta quatuor libræ; ex quibus viginti quatuor ærario; ex reliquis triginta Cancellario duæ: una Patrono: singulæ singulis Artium Magistris: cæteris Doctoribus septem solidi: Secretario duæ libræ: singulis Bidellis quinque regalia: singulis Apparitoribus quinque: & quinque Magistro Cæremoniarum.

Si quid ex pecuniarum summis ad distribuendas propinas assignatis superfit, in ærarium inferatur; si quid vero defuerit, ex eodem depromere liceat.

Ex summis, sive portionibus pecuniarum, quæ pro licentiis Canonum, Legum, Theologiæ, Medicinæ, & Artium, Academiae ærario solvantur, poterit pro arbitrio Cancellarii decerpi & erogari, quidquid pro impensis, ex more Academico fieri solitis, in licentiæ functionibus opus fuerit: videlicet triginta sex libræ in Licentiis utriusque Juris: Viginti quinque libræ in Licentiis Theologiæ, & Medicinæ: Viginti libræ in Licentiis Artium: ac demum pro Doctoratus seu Magisterii solemnibus in quavis facultate duodecim libræ, quæ pro singulorum Doctoratum, seu Magisteriorum collatione ex summa pariter ad ærarium pertinente deducuntur. Hæc autem impensa augeri non possit, tametsi plures eodem tempore Doctoratum seu Magisterium suscipiant.

Si quis Baccalaureatum, aut Licentiæ honorem petens, ab Examinatoribus repulsam patiat, vel quia præfinitum legendi tempus non expleverit, vel quia dignum pro gradu suscipiendo peritiæ specimen non exhibuerit, pecunia ad id deposita non secus, ac si gradus

gradu sit summa. Pro Baccalaureatu sex libræ monetæ Catal.

Pro Licentiæ in Jure 80. lib.

Pro Doctoratu in eodem 124. lib.

Pro Licentiæ in Theolog. & Medic. 60. lib.

Pro Doctoratu in eisdem 94. lib.

Pro Licentiæ in Artibus 50. lib.

Pro Magisterio in iis 50. lib.

Quod superest assignatis in ærarium inferendum.

Ad gradus non admissi pecunias amittant.

Ad Licentiæ gradum promovendi novum sui periculum facere teneantur.

Chirurgiæ Auditores per examen admittendi.

Quæ conditione Magisterium iis conferendum.

Quæ eorum sint Privilegia.

Gradum aliquem suscipi ad examen non admittendi nisi post datam sitantam pecuniam.

Quæ vero pro quolibet

In Anniver-
sario Concep-
tionis B. Ma-
rie Virginis
Theses pro-
pugnandis
Baccalaurea-
tus gratis
dandus.

Ceremonia
in gradibus
conferendis
observanda.

Ad gradus
promovendi
se cursus rite
consecisse
probare te-
neantur.

Examen
quod esse de-
beat.

conferretur, distribuenda erit. Candidato autem hujusmodi rursus examinando vel annum vel brevius etiam, si ita æquum videbitur, temporis spatium statuatur, addito tamen onere confectas iterum impensas faciendi; quod si in altero examine defecerit, deinceps non admittatur.

Scholaribus, qui in Anniversario & solemnino Otiduo juxta laudabilem præsentis Universitatis consuetudinem, Conceptioni B. Virginis Mariæ consecrato, Theses literias pro Academia propugnaverint, Baccalaureatus gratis, non tamen absque examine, conferatur.

Prætor Cervariæ, aut quicumque alius Magistratus, nocturnis horis, quibus in Academia pro Licentiis examen haberi solet, Doctorum seu Magistrorum famulos venientes & abeuntes nec impediatur, nec remoretur.

Dum in Academia Doctoratus & Magisteria solemniter conferuntur, Doctores seu Magistri, suæ quilibet facultatis insignibus exornatus, huic celebritati interfint, ad quam ab ædibus Cancellarium deducunt, quem a sinistris comitabitur Candidatus sola ornatus Epomide seu Almutio, a dextris autem Patronus; rursusque omnes, collatione gradus peracta, ab Academia ad eandem Cancellarii ædes rite & de more progredientur, ita tamen, ut Patronus, & recens Laureæ insignitus locum, unusquisque proprio gradui destinatum, obtineat.

TITULUS XXVI.

De Examine ad Gradus promovendorum.

§. 27. Cum par æquumque sit, ut qui ad Academicos gradus aspirant, ingenium pariter omni solertia excolere, & doctrina cumulare satagant, jure optimo statuitur, ut Scholares omnes, qui pro quovis gradu ad examen vocandi fuerint, legitimis antea documentis Scholastico ostendant & probent, se cursus ex præscripto Academico constitutos, vel in hac ipsa Universitate vel alia, rite consecisse, atque ita, ut tempus præstitutum, & legitime computatum singulis gradibus respondeat;

Videlicet pro Artium Baccalaureatus tres ejusdem facultatis integros cursus consecisse oportet; tamen, ut nullum præfatis cursibus, vel Medicinæ, vel Theologiæ simul impendere liceat: Pro Medicina, post adeptum Artium Baccalaureatum, quadriennium: Pro utroque Jure, præter confectum Dialecticæ curriculum, quadriennium pariter juxta Sanctiones Academiae: Pro Theologia quadriennium etiam absolvisse, ac insuper acquisivisse in Artibus Baccalaureatum, vel saltem peregrisse ad eundem obtinendum legitimos cursus.

Qui Baccalaureatum in quacunque facultate obtinere velit, prælectionem ex tempore in semihoræ spatium habere debeat. Postmodum vero tres Doctores seu Magistri, vel perpetuam vel temporalem ejusdem facultatis Cathedram obtinentes, quibus dumtaxat in omni gradu jus examinandi tribuitur, ejusdem in illa Arte peritiam variis hinc inde quaesitis ad horam integram experimento severiori scrutentur & explorent.

Hoc autem tempus, ut etiam in Licentiæ gradibus, nec ipse Cancellarius contrahere, potius vero ut ad sesquihoram porrigatur, mandare possit. Candidatus tamen quavis dignitate excellat, vel sit filius Magnatis Hispaniæ, stans & detecto capite ab antiquiori Doctore Baccalaureatum petat, nec ipsum tunc Bidelli comitentur.

Cancellarius post Festum Sancti Lucae tres antiquiores ex unaquaque facultate Doctores, & singulis deinceps annis eodem ordine reliquos, destinabit, qui in eum annum ad Baccalaureatum

promovendus rite examinent. Hi vero caveant, ne collusorie cum Candidatis agant, eosque de proponendis examinis punctis, & argumentorum solutionibus ex composito præmoneant, aut suffragium suum de eorundem approbatione illis parefaciant. Proinde jurato respondeant, injunctum sibi munus, qua par est diligentia, ad Academiae præscriptum tam pro Baccalaureatu, quam pro Licentiæ gradu, obituros; seque nullatenus commissuros, ut examinis severitas labefactetur. Hujusmodi examina Secretarius in acta referet Codice ad id parato; quod si præstare neglexerit, decem ducata in Hospitalis compendium dependet.

Suffragia approbationis & reprobationis per tesseras seu globulos literulis A & R signatos in Urnam cautim ab Examinatoribus conficiuntur, servato inter se antiquitatis ordine. Patronus autem in licentiis primum in ferendis suffragiis locum obtinebit, quæ Secretarius excipiat, & mox palam proferet, ut omnibus innotescant. Publicato semel Scrutinio, fas non sit, suffragia rursus accipere; neque etiam sub obtentu, quod aliquis imprudenter vel A pro R, vel R pro A, in Urnam injecisset.

Candidati rite examinati, priusquam Baccalaureatus honore decorentur, quod etiam in Licentiis & Magisteriis obtinebit, fidei, ut moris est, professione præmissa, in verba ex Academia formula præscripta jurabunt, se Immaculatam B. V. hujus Academiae Patronæ Conceptionem, & Constitutionem Unigenitus san. me. Clementis XI. strenue propugnatos. Privilegia insuper, prærogativas, & jurisdictionem præsentis Universitatis nunquam a se oppugnatum iri; & non solum ejusmodi gradum in alia Academia non suscepturos, sed neque subituros examen.

Ad Baccalaureatus Medicinæ, Juris utriusque, & Theologiæ examen Cancellarius aptum & certum temporis spatium præscribet, a Pentecoste ad Festum Sancti Joannis de mense Junii. Tres Examinatores, postquam uniuscujusque facultatis candidatos rite probaverint, seorsim præterea illos diligentiori examine explorent, ac præmissis de justitia & æquitate retinenda jurejurando, inter singulos juxta eorundem majus vel minus meritum & peritiam prælationis ordinem constituent. Secretarius rem in acta referet, & quem cuique obtigerit prælationis locum, in Baccalaureatus diplomate adscribet, simulque Candidatorum numerum recenset; quod si vel hoc prætemiserit, vel prælationis seriem & ordinem inverterit, officio privetur.

Porro singulis post primum deinceps Baccalaurei præter stipendia jam præscripta pro singulis quibusque gradibus, quibus a primo Baccalaureo distant, bina insuper regalia pendunt: Videlicet secundus in ordine regalia duo: Tertius quatuor: Quartus sex, & sic deinceps. In publicis Academiae functionibus unicuique juxta Prælationis ordinem ipsis constitutum locus aut gradus, sive in incessu sive in sessionibus, aut dignior, aut inferior assignabitur.

Ad Licentiæ in Artibus obtinendam Candidatus Philosophiæ Morali in Anno dare operam, atque ita se in illis ipsis artibus, quas triennio addidit, exercere debebit, ut bis Thesis propugnandis præsit, extraordinarias lectiones per tres menses habeat, & interpretationem ex tempore inter Competitores ad Cathedram Artium vacantem instituat.

Ad Licentiæ Medicinæ annus quintus experimentis practicis diligenter impensus exigitur, ut Academiae Sanctiones præscribunt.

Ad Juris utriusque Licentiæ biennio Candidatus exercitationi, quam vulgò *Passantiam* dicunt, vacasse oportebit, exacto prius legitime

Juramentum ab Examinatoribus præstandum.

De Suffragiis approbationis, vel improbationis.

Juramentum ab admittis præstandum.

Qua conditione Licentiæ in artibus danda.

Qua Medicinæ.

Qua Juris utriusque.

qua-

quadriennio : ad Baccalaureatus Juris civilis cultores explicent Anno primo Institutionum Justiniani Libros primum & secundum : tertium & quartum Anno secundo. Thesibus præterea ex materia Civili pro arbitrio deligenda pro suggestu defendendis unoquoque anno præsideant, quibus Juris utriusque Professores intersint. Argumenta Scholares proponant, quorum primum quidem confirmabit & corroborabit Licentiatas, reliqua Baccalaurei. Juris Canonici Studiosi Institutiones Justiniani, ut Juristis præscribitur, explicabunt, & non secus propugnandis Thesibus præerunt, quæ tamen ex controversiis Canonum deprimantur. Decretales etiam Libri quinti Anno primo audient.

Ita pariter Juris utriusque Candidati in Academia Gymnasii super hisque Institutionibus, quæ biennio explicantur, se exercent, easque dumtaxat vacationes habeant, quæ a Cancellario solemnibus præsertim diebus indicuntur. Commentationes autem hujusmodi in privatis quoque ædibus haberi poterunt, prout Cancellario visum fuerit, qui pro sua prudentia & arbitrio aptiorem & utiliorem harum Juris exercitationum distributionem, ordinem, & formam dispensabit.

Qua Theologia.

Ad Licentiam Theologiæ consequendam, emenso prius legitime quadriennio, singuli Candidati ex Tractatibus, quos a Professoribus exceperint, binos publice Tyronibus in annum exponant, & decreta ex illis Themata pro suggestu propugnanda suscipiant.

Qua deorsum in singula facultate.

Ad obtinendum cujuslibet Licentiæ gradum prælectio in horam integram instituat. Mox per tres horas argumenta a tribus Doctoribus seu Magistris recentioribus contra expositam doctrinam proposita Licentiantibus refutabit. Quod demum peracto, Doctores, qui saltem quinque præter Patronum pro hujusmodi examine interesse debent, antiquitatis ordine inter ipsos servato, in duas continuas horas, quas maluerint difficultates ad universam ejus, qui laureandus est, facultatem pertinentes, objicient, quas ipse statim dissolvat atque explanabit.

Præter argumenta a tribus Magistris junioribus proponenda, alius deinceps ab illis Doctor quartum instruat, quod tamen horæ quadrante non excedat; propositæ vero difficultati ipsemet arguens, non autem Candidatus, satisfaciatur.

In Artium Examine qui Professores locum habeant.

In Artium examine earumdem Professores, necnon Philosophiæ Moralis, Matheos, & Rhetoricæ tantummodo locum habeant. In Medicina ejusdem facultatis Professores, & Chirurgiæ, dummodo Magisterium in Artibus jam obtinuerit; quod etiam in utroque Jure & Theologia servabitur; adeo ut Examinatoris nunquam fungi possit, qui simul Cathedram & Doctoratum non obtineat.

Examinatorum numerus Academiae Sanctionibus præscriptus in hujusmodi unoquoque examine observetur. Cæterum si contigerit non constare numerum ex Professoribus, vel quod absint, vel quia Doctoratu aut Magisterio insigniti non sint, adfiscatur Doctor seu Magister antiquior ex iis, qui Cathedrarum oppositiones, substitutiones, aliasque literarias Academiae exercitationes frequentare solent.

Cancellarius, præterquam necessitate urgente, neminem ex iis Professoribus, qui ad Licentiæ examen, seu probationem convenerunt, e Sacello egredi, nisi post absolutum examen, patiat. Occlusæ Januæ Claves junior Doctor aservabit. Ad lectionem, argumenta, & quæstiones rite instituendas & peragens Cancellarius, ut moris est, certi temporis intervalla constituet, & pro singulis dispensabit; nunquam vero patiat, Licentiæ Scrutinium in horas antemeridianas & pomeridianas dividi, sed totum Scrutinium post meridiem celebrabitur, citius

vel serius pro temporum varietate, ut Cancellario placuerit inchoandum.

Postridie ejus diei, quo Licentiæ examen habitum fuerit, Primarii facultatis illius Professores vacationem antemeridianam a lectionibus habeant.

Si post Licentiæ Scrutinium paria inter se tam approbationis quam reprobationis Doctorum suffragia fuisse contigerit, Cancellarius parti, quæ videbitur æquior, adhærebit; sique Cancellarius suffragiis approbationis accesserit, id Secretarius in acta referet, ac in ipso gradus diplomate, quod Candidato tradetur, innere etiam, & exprimere debet.

Quotiescunque Licentiæ Doctoratus seu Magisterii Scrutinium sive examen primo quoque tempore habendum erit, Cancellarius sex dies ante iudici & publicari mandet, ut quisque suum prælationis ordine locum obtinere possit; nec unquam eodem die duplex pro Licentiâ habeatur examen.

Qui in hac Universitate Licentiâ consecutus fuerit, jurato spondeat, nequaquam se ejusdem facultatis Doctoratum seu Magisterium in alia Regni Aragoniæ Universitate susceperum.

Tam in Licentiâ quam in Doctoratus & Magisterii insignibus recipiendis Patronum agat Doctor antiquior. In Licentiis vero & Magisteriis Regularium antiquior ex ipsa familia Doctor vel Magister eligi poterit a Regulari Candidato.

In Licentiis Patroni dumtaxat munus erit, argumenta & quæstiones Candidato propositas dilucidare, & si quando oportuerit, eisdem per se respondere.

Textus seu puncta, ad prælectionem assignanda, qualitati gradus suscipiendi respondeant, scilicet in Artibus ex Logica Aristotelis ad Baccalaureatum, ex Physicis ad Licentiâ, in Medicina ex Hippocratis Aphorismis, ad utrumque gradum. In Jure Civili ex Institutionibus Justiniani ad Baccalaureatum: ex Pandectis ad Licentiâ. In Jure Canonico ex Decretalibus ad Baccalaureatum; ex Decreto Gratiani ad Licentiâ. Pro Theologia ex Magistro Sententiarum ad utrumque gradum. Ut autem fraus omnino absit, Tituli seu Capita sorte ducantur coram Scholastico una cum Tabellione, qui rem actis consignet, & tribus recentioribus Magistris, si examen fuerit pro Licentiâ, cum duobus vero, si pro Baccalaureato.

Puncta ad prælectionem assignanda.

Laureandus, præsertim in Licentiâ, ex tripartita fortitione Titulum vel caput eligat, unde Doctores Textum ad prælectionem designent. Tempus vero pro illa contenda viginti quatuor horarum in minori gradu, & triginta sex in majori assignetur.

Candidati intra horam a tempore conditionis, punctum, ex quo lectionem conficere debebunt, singulis Examinatoribus præsentandum curent.

In Doctoratus seu Magisterii collatione, præter consuetum de more Academico celebritatis apparatus, Laureandus, ex subjecta quisque propriæ facultatis materia, orationem in horæ quadrantem instituet. Philosophus videlicet ex Ethicis Aristotelis, Medicus ex Aphorismis Hippocratis, Jurista ex tribus posterioribus libris Justiniani Codicis, Canonista ex Decreto Gratiani, Theologus ex Sacris Bibliis.

Dum Magisteria seu Doctoratus solemnibus ritu in Academia conferuntur, qui duplici Magisterio seu Doctoratu est præditus, cujus maluerit, facultatis cæui se adungere poterit. Si vero Cathedram obtinuerit, se inter Professores facultatis ejusdem Cathedræ pro Doctoratu vel Magisterio in ea conferendo exhibebit; Quod non dispari jure in reliquis Academiae functionibus servandum erit. Distributiones vero,

vulgo propinæ, ipsi conferantur ex qualitate gradus, quem ea occasione præferet. Nemo, quamvis Cathedram Proprietatis obtineat, nisi idem Doctorali seu Magistrali Laurea insignitus sit, huiusmodi functionibus interesse possit.

TITULUS XXVII.

De Repetitionibus Licentiantorum.

§. 28. Cum compertum sit, neminem Magisterii honore merito decorari posse, nisi convenienti temporis intervallo præclare se in illa ipsa disciplina exercuerit, quam profiteri debet, & satis luculenta industria suæ argumenta præbuerit, hoc legitime sancitur, ut videlicet:

Omnes Baccalaurei, cuiuscumque facultatis fuerint, antequam ad examen Licentiæ recipiantur, lectionem in horam integram instituant, & palam enuncient super aliquo propriæ facultatis Textu, qui sibi opportunior & gratior visus fuerit, ad doctrinæ suæ specimen exhibendum. Huic solemnium præludio intersint Patronus, & plerique facultatis Doctores seu Magistri, qui Baccalaureum a propriis ædibus ad Academiam comitentur, præsentibus ex more Bidelibus & Cæremoniariis Magistro, qui muneri rite in omnibus satisfaciat. Prælectione vero peracta, duo ex Baccalaureis pro ingenii viribus in semihorulæ spatium argumenta instruent, quæ ab ipso Candidato erudita interpretatione, quæ tamen quadrantem horæ non excedat, illustranda erunt. Mox Humaniorum Literarum Alumnus accurante Præceptore, pro re nata coronidem in Academiæ laudes imponet.

Candidatus repetitionem aggressurus, prius veniam a Cancellario impetrabit, qui diem horamque reliquis etiam Academiæ functionibus opportunitatem præstituet.

Huiusmodi repetitionis tempus quatuor dies ante in Gymnasio una cum Theoremate propugnando publicetur, illamque insuper Candidatus ipse octo ante dies Patrono approbandum subiiciet.

Nemini liceat repetitionem ante promulgare, quam distributiones, vulgo propinas, pro licentiæ Scrutinio, simulque quadraginta quinque Regalia saltem intra quindecim a repetitione dies penes Academiæ Secretarium deposuerit, nisi vel ægritudine vel iusto alio, quod Cancellarius noverit, impedimento retardatus; ex illis vero decem sibi vindicet ærarium, decem Patronus accipiat, sex Professor Rhetorices, duo singuli Baccalaurei argumenta proponentes, tria Bidelibus minor, totidemque Cæremoniariis Magister, septem Bidelibus major, qui repetitionis Gymnasium ex Academiæ suppellectili, ut moris est exornabit, adeo ut aliunde quæstam superinducere non liceat; Sicuti nec sumptus ultra hic præscriptos augere, quod diligenter in omnibus Academiæ functionibus caveat Cancellarius; si secus fiat, repetitio irrita & inanis censeatur.

TITULUS XXVIII.

De Gradibus in Academiis cooptandis.

§. 29. Gradus in aliis Academiis rite suscepti, nisi prævio examine, & peroluta dimidia stipendiorum parte, quæ perfolvi consuevit, in hanc Cervariensem aggregari, seu cooptari non possint. Hæc autem stipendiorum portio inter eisdem distribuatur, inter quos in collationibus graduum integre distribuatur.

Baccalaureatus alibi susceptus in hanc Universitatem non cooptetur, nisi præter examen modo præscriptum, illum insuper certo collatum, ac tot cursus a Candidato rite confectos esse, quot in hac Cervariensi Academia requiruntur, legitimis documentis ostendatur.

Quid præstandum a Baccalaureis ante Licentiæ examen.

Gradus in aliis Academiis suscepti non cooptandi nisi prævio examine.

Si quis autem non modo Baccalaureatum, sed & licentiam in alia Universitate assecutus, huic aggregari velit, non ad ipsius quidem Baccalaureatus, verum ad Licentiæ dumtaxat obligetur examen. Quod etiam pro obtinendo insuper Doctoratu ipsi suffragetur.

Quod si legitimo documento constiterit, huiusmodi gradus in Academia Salmantina, Complutensi, Vallisolitana, & Osenensi susceptos esse, tum ab examine tum ab hac solutione immunes erunt, præterquam a decem Regalibus, quæ pro huiusmodi cooptationis testimonio Secretario perfolvantur.

Qui Rhetoricæ, sive Matheseos in hac Universitate Cathedram obtinuerunt, & Magisterium in Artibus alibi etiam, quam in Academia Salmanticensi, Complutensi, Vallisolejana, aut Osenensi consecuti fuissent, gradus illius incorporationem sine examine consequi poterunt; Stipendia tamen non secus, ac si examen intercesserit, iis, ad quos pertineat, distribuenda perfolvent.

In Doctoratibus cooptandis ea tantum sit celebritas, ut Doctores seu Magistri in locum Academiæ consuetum conveniant, & novus Collega palam ab omnibus rite admittatur, cui sessio in hac Universitate concessa intelligatur a die non suscepti, sed cooptati gradus.

Qui nec gradum in hac Universitate receperint, nec alibi susceptum in eandem legitime cooptarint, ad regendas Cathedras, & plerasque Academicas functiones, ut in Statutis præscribitur, promunere obeundas non admittantur.

TITULUS XXIX.

De Doctorum, seu Magistrorum confessa, & præcedentia.

§. 30. In quovis Doctorum seu Magistrorum congressu ita sessionis ordo digeratur, ut inter Theologos & Jurisconsultos, qui promissæ assidere debent, gradu antiquior præferatur: quos deinceps Medici excipiant; & postremo loco Philosophi, prout in titulo secundo sancitum est. Hic ordo pro omnium graduum & Professionum classe etiam inter Scholares, cum occasio tulerit, observabitur.

Cum singularum facultatum peculiare congressus habentur, antiquior ex Doctoribus, qui convenerunt, dummodo sit Professor ordinarius, primum in subfelliis; si vero alienæ facultatis Doctores interfuerint, proximum ab eo locum obtineant.

Cum Cancellarius Aulam ingreditur, ut assertionibus publicis, aliisque actibus promunere intersit, Candidatus paulisper subsistat, brevem narrationem eorum, quæ tunc tractantur, atterat, veniamque urbana, ut moris est, salutatione ab eodem petat. Hunc vero honorem tam ipse quam arguentes Cancellario tantum, præterea nemini, exhibeant.

TITULUS XXX.

De loco Exteris in Academia concedendo.

§. 31. In publicis & solemnibus Doctorum seu Magistrorum Conventibus, nemini liceat, excepto Conservatore, inter Doctores eisdem assistere. In cæteris vero plerisque functionibus poterunt ad Scholasticæ arbitratu exteri Doctores admitti, ac Viri etiam præclari, aut in aliqua dignitate constituti; ut & Prætor Cervariæ, quibus post antiquiorem locum assignetur.

Cum Cervariæ Civitas Academicis actibus intererit, post antiquiorem Prætor assistebit, a quo deinceps decuriones; idemque obtineat, si quando Civitatis Commissarios ad Academiæ Conventum rite & solemniter congregatum, verba facere oportebit.

Laudatis hic Universitatibus exceptis.

Quid præstandum in cooptandis Doctoratibus.

Cum

Cum Cancellarius, & Doctores seu Magistri de more convenientes propugnacioni Theſum interſunt, idem ſeſſionis ordo inter eorſdem ſervetur, ac in publicis Conventus Academici functionibus; neque Facultas præceder, ſed antiquior Concilii Doctõr, ut moris eſt, principem locum obtinebit.

In literaria Paleſtra exercitationibus, aut Theſibus pro ſuggeſtu defendendis locus, ut Statuta præſcribunt, exteris Doctõribus a Cancellario aſſignetur. Verum ſi Doctõr aliquis Salmanticensis fuerit, hoſpitis quidem ſede recipiatur, primo tamen arguendi honore donetur.

TITULUS XXXI.

De Academia Conſervatore.

§. 32. Cervariæ Civitati unum e ſui Magiſtratus Proceribus eligere conceditur, qui Academia Conſervatoris titulo & munere decoretur, eoque nomine, foro & privilegiis Academia ubivis locorum gaudeat. Inter Doctõres poſt antiquiorem, locum obtineat, & diſtributionem in ſolemniſibus Academia functionibus fieri ſolitis particeps ſit. Quoties autem ejuſmodi renunciatio fiet, Civitas ipſa certiorum ea de re faciat Academia Protectorem.

Conſervator ſolemniſibus Academia functionibus publice intereſſe debet; ſiquè Matriri, vel alio principi loco commorari contigerit, ubi legatione Profeſſor aliquis Academia nomine perſungatur, ſe illi ſocium adjunget.

TITULUS XXXII.

De eligendis Academia Officialibus.

§. 33. Definitorum Concilium eos eligat Academia Officiales, quos ad obeunda proprii Miniſterii munera magis idoneos cenſuerit, & Academia Protectorem, electionis huiusmodi certiorum faciat.

Rite electus poterit quidem juſta de cauſa, quæ etiam ad Protectorem Academia deferatur, ab officio ſuſpendi, non tamen removeri ſine legitima & judiciali notione. Hæc autem ad Officiales audientia Scholaſtici, quos ſolus renunciatio Cancellarius, non pertinent.

Si vacet officium ipſius anni decurſu propter Poſſeſſoris obitum, aut remotionem ex delicto, ſive ob quamlibet aliam cauſam, Concilio legitime coactõ fiat electio; atque interim, ſi res ita exegerit, aliquem ſufficiat Cancellarius.

Cum quis ejuſmodi delictum aut ſcelus pataverit, aut vel in ordinariam privationis officii poenam ipſo jure incidit, ſive per ſententiam Judicis juxta Academia Sanctiones, vel ex juris communis diſpoſitione puniendus ſit, tota cauſæ cognitio ad Cancellarium ſpectet.

Secretarius, Cappellanus major, & duo Bidelli, qui quoad vixerint, officium in Academia retinebunt, a Rege in præſentiarum nominandi ſunt, cui Concilium Definitorum, Protectõris Academia opera, perſonas idoneas, per ternas, ut, aiunt, proponet.

Magiſtri & Doctores, ad Concilium pro electione accedentes, jurent ſe, remota omni fraude, nihil in huiusmodi electionibus præ oculis habituros, niſi juſtitiam & æquitatem, nec quod dederint, ſuffragium indicaturos.

Nullus autem eligi poſſit, qui alicui ex Profeſſoribus intra quartum cognationis gradum conjunctus ſit.

Officiales ſinguli, priuſquam munus aggrediantur, emiſſa fidei Profeſſione, obedientiam Cancellario, ejuſque Judici jurati ſpondeant, atque omni fide & integritate officio ſatisfacturos; quod quamdiu præſtare neglexerint, tandiu ſalarium carebunt.

TITULUS XXXIII.

De Officiorum incompatibilitate.

§. 34. Ut Cervariensis hujus Academiae utilitati & ſplendori conſulatur, duo officia vel ſalaria neminem aut conſequi aut percipere poſſe ſtatuitur; nec qui Civitatis Miniſterio fungatur, ad Academia munera deligi, niſi Eligentibus conſtet, utriusque poſſe probe & fideliter ſatisfacere.

TITULUS XXXIV.

De Academia Secretario.

§. 35. Academiae Secretarius, qui nullibi præterea huiusmodi officio fungi poterit, ſedulam rebus omnibus curam impendat, ac munus ſuum accurate ac ſolenter impleat, nihilque eorum, quæ pro Academia bono ejus fidei commiſſa ſunt, negligat, aut parvi pendat.

Libros omnes ſeu Codices ad officium ſuum ſpectantes diligenter referat, digerat, & obſignet, ut ſingula ſuis locis apte diſpoſita, nihilque in regeſtis Academia præpoſterum aut inconcinnum reperiatur.

Collationibus graduum Baccalaureatus interſit, quas (Codice ad id peculiariter deſtinato) actis ipſe conſignet, ab antiquiore Examinatore ſubſcriptas; ſi hæc in alienum Codicem retulerit, quatuor regalibus Hoſpitali aſſignandis mulctetur. Singulos inſuper Codices pro unaquaque facultate paratos habeat ad curſuum probationes. Hos autem alibi exactos per ſe ipſe non admittat, quin Cancellarius ea de re conſulatur, ut Titulo XXII. præſcribitur. Si ſecus fecerit, octo regalium mulctam ſubeat.

Qua par eſt, cura & aſſiduitate Archivum Univerſitatis cuſtodiat, & Diplomata, Inſtrumenta authentica, idque genus alia, quæ penes Academia ſunt, ſive in Archivum, ſive in Secretaria diligenter aſſervet. Horum omnium conſiciat repertorium, & ſingula, cum occaſio tulerit, ſarcta recta exhibere teneatur; idemque de cætera Univerſitatis ſupellectili, ipſi vel aliis concredita, deſinitur.

Duabus Archivum clavibus obſeretur, quarum altera ſit penes Secretarium, altera penes juniorem Ratiocinatorem proprietarium; nec utquam aperiatur, niſi ſimul conveniant Archiviſta & Secretarius.

Illuc aſſervandæ inferantur Bullæ Pontificiæ, Diplomata Regia, Conſtitutiones Academia, & id genus documenta alia. Horum autem exemplaria ex Archetypis authentice tranſcripta in Secretariæ Scriniis ad opportuniorem uſum collocentur; necnon quotannis libri omnes, in quibus decreta Academica, Matricula, viſitationes, & Decreta Regia continentur.

Si oportuerit documentum aliquod ex Archivum educi ſeu efferri, notula ibidem, ejuſmodi educationem indicans, reponenda erit. Curabit tamen Scholaſticus, ut quod deductum, exportatumve fuerit, ocius in Archivum referatur.

Singulis quoque ſemeſtribus Archivi Viſitatorum Academia deputabit, qui ſedulo inquiret, num, quæ de eodem ſancita ſunt, legitime implementur; & ſi quod animadverſione dignum compererit, Scholaſtico indicabit, ut pro rei opportunitate utilius remedium incommodo aſſeratur.

Secretarius in repertorium, quod univerſæ ſupellectilis ſive mobilium Academia conſiciet, ſi quid etiam ejuſmodi præterea Academia comparaverit, referre debeat; aliàs Cancellarius nec pretii ſolvendi mandatum decernat, nec illud ſubſcribat; ejuſque ſit ſolicite curare, ut hæc a Secretario juxta normam hic præſcriptam obſerventur.

Ex Cervariæ Magiſtratu Procer Academia Conſervator eligendus. Quod ejus ſit munus, locus, Privilegia.

Academia Officiales a Definitorum Concilio eligendi.

Secretarius, Cappellanus major, & duo Bidelli a Rege nominandi.

Juramentum ab electoribus præſtandum.

Quolibet ſemeſtri Archivi Viſitator deputandus.

Munia Secretarii.

Literas ex Academicis Concilii decreto conscribendas, non nisi diligenter inspectas, Secretarius subfignabit, quas si decreto Conciliari dissentientes comperiet, Cancellarium illico admonebit, ut ad mentem Concilii, quod scriptum est, confortari imperet, quod etiam in consultationibus aut relationibus ab Academia faciendis præstandum erit.

Laureatis intra biduum vel citius, si mox discessuri sint, Diploma gradus traderet: Baccalareis quidem minori obfignatum Academiae sigillo: majori vero cum appenso Plumbo ex fericis funiculis, facultatis stemmati concoloribus, Licentiatibus & Doctoribus, seu Magistris.

In titulis præterea sive privilegiis cujuscumque gradus, comparatis rite suffragiis, Laureati approbationem consuetis formulis exprimere debeat, videlicet: An nemine discrepante: an majori parte consentiente, Scrutinium seu probatio peracta fuerit. Quod si prætermiserit, prima vice viginti libras, altera quadraginta subsidio Hospitalis persolvat; tertia vero res hujusmodi ad Academiae Protectorem deferenda erit.

Si Laureatus Diploma gradus deperdat, illud rursum edere Secretarius teneatur, & septem dumtaxat regalia hujusce laboris nomine exiget.

Præscriptam quoque regulam, sive rationarium stipendiorum, quæ ipsi officii nomine debentur, palam & præsto habeat, ut quantum solvi oporteat, omnibus innotescat.

Stipendia in omni Scripturarum genere Secretario assignata.

§. 36. Pro Matricula, quod Titulo XXII. præscribitur.

Pro incorporando unius vel plurium cursuum Testimonio, Regalia duo.

Pro Testimonio Matriculæ uniuscujusque anni, Regale unum.

Pro Testimonio uniuscujusque cursus in qualibet facultate, sesqui-Regale.

Pro Testimonio uniuscujusque lecturæ propugnationis thesium, aut præsentia, & substitutionis Cathedræ, Regalia duo.

Pro singulis Titulis impressis, quos subscriptione munierit, Regalis dimidium.

Pro testimonio possessionis Cathedræ, Regalia quatuor.

Pro Testimonio gradus Baccalarei, Licentiatii, Doctoris, aut incorporationis in qualibet facultate, Regalia quatuor.

Pro Testimonio praxis biennalis Medicinæ, Regalia octo.

Pro Testimonio alicujus concessionis, aut privilegii Universitatis, Regalia triginta, vel plus minusve, ratione laboris impendendi.

Pro Testimonio alicujus Statuti Academiae, Regalia quatuor.

Pro reliquis autem scripturis, quæ in hisce Constitutionibus memorantur, quod ubique præscribitur, persolvetur. Pro illis vero, pro quibus, quia vel raro vel extra ordinem tradi continget, certa regula definiti non potest, veluti pro Testimonio, vel Decreti Concilii Academici, vel partis ejusdem aut brevioris aut prolixioris, sive rationem redditarum, & id genus similibus, stipendium ejusmodi Secretarius exiget, quod, ratione habita laboris impensis, æquum & justum ad conscientia normam æstimabit. Siquæ aliquis pro hisce rebus nimio se cogi dispendio putabit, Cancellarium adeat, ad cujus cognitionem & fidem pertinebit providere, ut exigendi modum Secretarius non excedat.

TITULUS XXXV.

De Oecono, seu reddituum Academiae Administratore.

§. 37. Definitorum Concilium, idoneum bo-

norum Academiae Administratorem creabit, qui eadem facta tecta conservare diligenter curet, ac redditus, proventus, & fructus ad eandem pertinentes sedulo ac fideliter colligere debeat. Cautionem tamen fidejussoriam ab eodem postulabit, nec nisi diligenti inquisitione comprobata admitat. Deinde vero tanquam legitimus Oeconomus exigendi munus ipse suscipiat, dabitque operam, nihil incuria sua pereat, nihil inexactum superfit, quod etiam legitimis documentis ostendere teneatur. Accepti quoque tabulas in promptu habeant Rationatores, ut quantum in bonis fit Academiae, aut cessarit in Erarium, constet.

Administratorem quotannis suæ administrationis rationem reddat, ac si quid de exactis Academiae redditibus apud eum supererit; intra dies octo in Academiae compendium deponat; quod si cunctetur, in eum executive procedatur. Pars etiam pro rata dierum dilatae solutionis in ejusdem salario deducatur in multam, & si quo efficaciori remedio opus sit, illud Academia mature adhibere non prætermittat. Rationibus demum subductis accepti & expensi, tabulae Protectori exhibeantur.

Legitime solviffe Administrator non censetur, nisi per schedam a Secretario, Scholastico, & duobus Rationatoribus, ab Academia destinatis, subscriptam.

Statis temporibus juxta Sanctiones Academiae, annua Professoribus, & Ministris salaria persolvat; qua in re normam sequatur omnino sibi a Rationatoribus præscribendam, & a Secretario subfignandam, in cujus calce singuli Professores & Ministri acceptilationem adscribent.

Inter ceteras vero condiciones & pactiones, ad quas obligetur, illa præcipua sit, ut debitam & convenientem pecuniam Nosocomio, & Academiae Sacello sive anticipet, sive ad certam diem repræsentet.

Oeconomo in publicis Academiae functionibus, quibus Ministros interesse moris est, proximus a Secretario locus destinetur.

TITULUS XXXVI.

De Syndico.

§. 38. In primo Concilio, quod a Festo Sancti Lucae convocabitur, Syndicus ad certum tempus pro rei opportunitate præfinitum, eligatur, qui Professor quidem in Academia non sit, Doctoratus tamen Laureatus in Jure Civili obtinuerit. Hic vero in primis legitimam præstare cautionem omnino teneatur; & illud sui præcipui muneris esse noverit, ut Universitatis Constitutiones, & Statuta facta tecta serventur, nec unquam contra eadem vel a Definitorum vel a Concilio pleno aliquid decernatur, ut Titulo secundo præscribitur.

Cavere etiam, & satagere debet, ne quid ex consuetis Academiae redditibus vel minimum detrahatur; atque debitores, si ita oportuerit, stimulare & compellere, ne culpabili ipsius curatione pendenda pecuniæ summa augetur, & postmodum solvendo non sint; quod si fiat, ipse de suo Academiae damna compensare teneatur. Lites proinde omnes & controversias apud competentes Judices terminandas quamprimum, & expediendas curabit, sique ea propter ab Urbe proficisci ipsi necesse sit, regalia quindecim singulis diebus tributuantur. Quod si non legitime impeditus proficisci detraçaverit, Academiae Syndici ipsius impensis hujusmodi negotia personæ alicui idoneæ demandabit.

Præterea multas Hospitali, Orario, vel Bibliothecæ assignatas, in Codicem seu librum referat, quas exigat diligenter; ideoque sæpius, quot quot indicæ sint, a Scholastico Notario

Oeconomus a Definitoribus sibi a quo fidejussoriam cautionem accipiant.

Illius officii partes.

Solutiones Administratoris irritæ nisi prius subfignentur.

Quis & quando eligendus Syndicus.

Quod sit illius munus.

percunctentur, qui eandem pariter in Codice descriptas habeat, ut Syndico manifestet.

Scholastici Alguasilius nullum ante educat e carcere, cui multa aut ad Hospitalis aut ad Bibliothecae compendium fuerit indicta, quin prius, quod debeat, persolverit, ac per Syndici apocam legitime de solutione confiterit. Quod si secus fecerit, multam eandem Alguasilius incurrat. Qui ne forte praesentis Sanctionis ignorantia se excuset, cum eundem Scholasticus officio praeficiet, hac de re certior fieri mandavit.

Exactas multas in locum ad id destinatum post triduum deponere Syndicus praesente Secretario teneatur, dupli poenam, si id praestare neglexerit, subiturus.

Multa ex Academiae Sanctionibus irrogata, prout in ipsis praescribitur, attribuatur. Ubi vero, cui attribuenda sunt, non confiterit, in tres partes distribuentur: quarum una Judici: Delatori altera: tertia vel Orario, vel Bibliothecae, vel Hospitali Academiae adjudicetur.

Si Judicis aut Delatori partes desiderentur in solidum, vel Orario, vel Bibliothecae, vel Hospitali adscribantur.

TITULUS XXXVII.

De Bidellis, & Bibliotheca.

§. 39. Duo Bidelli praevio diligenti examine designentur, quorum alter seu major Gymnasii, alter seu minor Bibliothecae vigilem curam impendat, & suum quisque munus per se non per substitutum exerceat, nisi valeudo interpellat, aut Cancellarii venia accesserit.

Ejusmodi officia nullus Doctor aut Magister obtinere possit; Si vero ipsi, qui obtinent, vel ad Doctoratum vel ad Magisterium promoveri voluerint, hujusmodi munere se abdicabunt.

Bidellus major tam ante quam post meridiem quamdiu Professores Academiae lectionibus & aliis literariis exercitationibus vacant, in ipsa Universitate continenter adsit, & diligenter observet, num eandem rationem, formam, & tempus, ab Academia sancitum & ordinatum, in docendo Professores adimpleant.

Ut vero perspicue & fideliter haec exequatur, librum privatim apud se habeat tot libellis lectionum dierum compactum, quot sint Professores. In singulis singulorum nomina, cathedram, tempus, & quidquid praeterea opus sit, distinctim referat, & digerat, ibidemque quotidianos singulorum defectus, vel dimidii horae quadrantis, describat, ut inde postmodum tanquam ex Autographo, addito tamen ipsius Bidelli juramento, multarum pro rata salarii persolvendi ratio ineatur.

Quotannis Tabellas lectionum dierum Academiae sumptibus typis impressas a Typographo accipiet, & singulis Professoribus distribuet.

Bidellus vel in ipsis Academiae aedibus habitet, vel prope Academiam, ut facilius suo muneri & promptius satisfaciat; si valeudine impediatur, Bidellus minor ejus vicem suppleat, cui proinde multarum liber seu codex commendetur, ne tanti momenti res memoriae tantum concredatur.

Bidellus minor aperiendis & claudendis opportuno tempore Gymnasii praerit, quae munda, & sacra tecta curabit; & quoties res flagitaverit, Praefectum Fabricae ea de re admonebit. Bibliothecae insuper custodienda onus suscipiat, confecto prius Inventario, & data legitima cautione; quam si praestare renuerit, officium alteri deferatur.

Singulis profectis diebus ad lectionum horas ante & pomeridianas in Bibliotheca praesto aderit, ut quicumque seu ex Professoribus, seu Scholaribus eo convenerit, quos liberit libros

evolvere possit. Quoties vero haec praeterniserit, nisi legitime fuerit impeditus, Cancellarius eundem duobus regalibus in ipsius Bibliothecae compendium multabit.

Libros a Bibliotheca nunquam exportari aut extrahi, Bidellus patietur, ad quod etiam in praestanda cautione obligabitur. Si secus fecerit, ad Protectorem Academiae res deferatur, qui de hac re admonitus, quid facto opus sit, praecipiat.

Cancellarius adscitis Magistro Theologiae, Juris utriusque Doctore, Professore Rhetorices, & Medicinae vel Artium Doctore, aut Magistro, qui primo post Festum Sancti Lucae Concilio deligendi erunt, Bibliothecam quotannis inviset; atque omnes solerter inquirent ex ejus Inventario, num quid ex libris desit, & an priorum vice alieni repositi sint, vel singuli suis locis ante dispositi, & quidquid praeterea ad Bibliothecae utilitatem noverint pertinere. Singulis Visitationibus Regalia quatuor, Cancellario octo pendantur qui curet omnino ejusmodi anniversariam Bibliothecae inquisitionem statim tempore renovari.

Definitorum Concilium Professorem, vel perpetuam vel temporalem Cathedram obtinentem, Bibliothecae Praefectum ad nutum destinabit, qui Bibliothecam crebro adire, & solite curare debeat, ut muneri suo Bidellus satisfaciat, ut Librorum usus omnibus expedite pateat, & quae hac de re constituta sunt, omnino retineantur. Visitationi anniversariae ipse quoque Bibliothecarius intererit; necnon stipendium, quod ceteris penditur, percipiet, praeter tres libras eidem in singulos annos attributas.

Singulis annis usque ad vigesimum Academiae libris coemendis centum libras, deinceps vero unoquoque anno viginti libras expendet. Ut autem, qui comparandi sunt libri, singulis Universitatis facultatibus congruenter respondeant, Cancellarius singulos uniuscujusque facultatis Doctores seu Magistros hac de re consulere debet.

TITULUS XXXVIII.

De Caeremoniarum Magistro.

§. 40. Concilium Definitorum, accurato Competitorum examine praemisso, eum eligat Magistrum Caeremoniarum, qui non illiberali officio, nec Civitatis, aut alterius personae famulari sit addictus, sed qui Academiae mores, ritus, consuetudines apprimè noverit, & solerter percalluerit; ut probe per se ipse, non per Substitutum, nisi quando legitime impediatur, officium suum adimplere possit.

In omnibus praeterea publicis Academiae Functionibus; sive literariis, sive quibuscumque, adesse teneatur, virgam manu gestans aureo Universitatis stemmate insignitam; ut singulae ipsius ductu rite & de more peragantur; Ne in consensibus Academiae praestitutus sessionis ordo confundatur, neve in conferendi Doctoratus solemnibus, aut ejusmodi aliis, ullus ex Doctoribus seu Magistris, nisi Doctorali sive Magistrali veste interfit, neque inter Doctores extranei admittantur, exceptis Hispaniae Magnatibus, & Proceribus.

In consuetis Academiae celebratibus, quibus singillatim Doctores interfunt, veluti cum ad vacantes Cathedras publicae lectiones habentur ex tempore, Doctores eosdem a Theatri janua ad subsellia usque comitetur; qui pariter una cum Magistro silentii eodem obsequio Cancellarium prosequetur, quotiescumque ille ad Academicos hujusmodi actus praesentia sua accesserit.

Si quando Personam aliquam Regia Dignitate praecellentem Cervariam adventare contigerit;

Singulis annis a Cancellario visitanda Bibliotheca.

De Bibliothecae Praefecto.

Pecunia in coemendis libris infumenda.

Quis in Caeremoniarum Magistrum eligendus.

Et quod illius sit officium.

A Bidellis munus per se expiendum.

Ad haec officia nullus Doctor eligendus.

Majoris Bidelli munus.

Minoris Bidelli, seu Bibliothecarii partes.

tota Academia eodem Ordine, quo in Doctortuum solemnitatibus incedit, debitam illis honoris & officii reverentiam exhibeat.

Academia ad invisendas Personas in excellenti aliqua Dignitate constitutas certos ex Professoribus Commissarios allegabit: videlicet ad Magnates Hispania quatuor: duos vero ad Praefectos Militiae Generales aut Regios Senatores, vel ad alios, quos eodem honoris officio dignos censuerit. Ad Eminentissimos S. R. E. Cardinales octo: ad Archiepiscopos sex: ad Episcopos quatuor: duos ad Praefectos Generales Regularium Ordinum.

Cancellarius in Concilio Academico Professores allegandos deligat, quos duo Bidelli, Coereemoniarum Magister, & reliqui Academiae Officiales, ut moris est, comitentur.

TITULUS XXXIX.

De Magistro silentii.

Quid a silentii Magistro sit praestandum.

§. 41. Magister silentii singulis Academiae profectis diebus ab initio Lectionum, vestibula, & atria Gymnasiorum circumbeat, rixantes Scholares deterreat, & in officio contineat, & vociferantes, qui Legentibus obstrepunt, componat aut coerceat, ut res Literaria, qua par est, tranquillitate pertractetur; quod si quis eidem monenti & imperanti resistere ausus fuerit, ab Academiae Iudice puniendus erit. Reliquis etiam solemnioribus Academiae actibus idem intererit, ut quoties & ubicumque oportuerit, ministerio suo fungatur.

Si qua sui sunt muneris non accurate praestiterit, ea de re Coereemoniarum Magister Cancellarium admoneat, qui illius incuriam cognoscat, & in eundem animadvertet. Porro autem quemadmodum hic a Definitorum Concilio eligendus erit, ita ejusdem Concilii placito ab officio removeri poterit.

TITULUS XL.

De Horologii Academiae Custode.

Quid a Custode Horologii.

§. 42. Minister idoneus ad Horologii custodiam a Definitorum Concilio constituatur, qui illud diluculo & post meridiem diebus singulis invisat, ut paribus intervallis horas indicet, & ad campanae sonitum designet, cujus regulam sibi proponant Professores, ut praefinitum ab Academia docendi tempus legitime metiantur.

Horologii Custos campanam pulset pro solemnibus in Academiae Sacello celebrandis. Sedem locumque, ubi illud situm est sartum tectum curet, & quoties opus fuerit, ea de re Fabricae Praefectum admoneat. Si muneris suo satis non fecerit, Fabricae Praefectus ad Definitorum Concilium deferat.

TITULUS XLI.

De Scholarum Scopatorio.

§. 43. Definitorum Concilium aliquem destinandum curet, qui mundandis & verrendis Scholis incumbat, quod quidem semel in hebdomadam praestabit tempore lectivo, semel vero in mensem tempore feriato, ne situ foeda aut obsoleta sordescant; quique etiam tam ante quam post meridiem ante lectionum tempus Gymnasia & Cathedras circumspiciat, ne quod offendiculum mox lecturos moretur aut praepediat. Si negligenter munus suum agat, Bidellus alter rem Cancellario denunciaret, qui pro incuria multam irrogabit.

TITULUS XLII.

De Academico Sacello.

§. 44. Ex quatuor Cappellani Academiae Sa-

celli, quartam, quae major est, Presbytero ad arbitratum suum Rex destinabit; Ad tres autem reliquas obtinendas idonei Presbyteri ab Universitatis Concilio ex ipsis, si fieri possit, Academiae Scholaribus deligantur, quibus ex ejusdem Universitatis redditibus congruens annuum salarium attribuat; videlicet, centum quinquaginta librae Cappellano majori, reliquis tribus centum librae singulis; nec poterunt nisi ex causa legitime removeri.

Alter ex Cappellanis Sacrarum Aedituus constituatur, qui cautione praestita, & addito de iis, quae ad officium suum pertinent rite peragendis juramento, Vasa Sacra, Vestes, & reliquam Sacrarum Supellestem Inventario descriptam, par sit, decentia & munditia curandam & custodiendam suscipiat, & singula, quae Missis celebrandis necessaria sunt, praeparet ac disponat. Huic etiam ex Academiae proventibus congrua merces assignabitur, triginta nimirum librae die Natali Domini, totidemque die Natali Sancti Joannis Baptistae.

Carei ad Sacelli solemnia necessarii ex Academiae censu, non Sacristae impensis, comparentur. Hi vero sumptus ad Protectoris Academiae voluntatem faciendi & moderandi erunt, sicutque solutio per mandatum ab ordinario Sacelli Visitatore subscribendum.

Sacrista Clericum praeficiet, qui Missis celebrandis ministret, & Sacrarum inferviat, cui, praeter vestem ministerio congruentem cum superpelliceo, quinquaginta regalia in Natali Domini, totidemque in festo Nativitatis Sancti Joannis Baptistae erogentur.

Presbyteri Cappellani praefatas obtinentes quotidie Missas in Academiae Sacello celebrare teneantur, horis pro majori opportunitate Professorum & Scholarum a Cancellario praefigendis.

Missae applicantur pro Rege ejusque in Regno Successoribus, pro Academiae Benefactoribus, ejusdemque incremento, & in saniori doctrina, omnibus rejectis erroribus, firmitate; reservata intentione ipsis Presbyteris duobus tantum ad libitum diebus in singulas hebdomadas. In eo tamen Missarum numero computentur illae, quas in Professorum & Doctorum funere celebrari sancitum est.

Iusta Anniversaria Serenissimo Hispaniarum Regi Philippo V. Cervariensis hujus Universitatis Parenti & Fundatori praclarissimo, maxima, ut par est, celebratae perpetuo imposterum in Academiae Sacello perfolvantur.

Cappellani solemnibus, quae in Sacello Academiae celebrantur, quibuscumque Festis intersint: videlicet, in die Sancti Lucae: in commemoratione Anniversaria pro Academicis defunctis: in solemnibus octavae Conceptionis Beatae Virginis Mariae: in Festo Corporis Christi: & aliis pro tempore indicendis; atque illis proinde ultra Salarium annuum quinquaginta regalia in Natali Domini, & totidem in Festo Nativitatis Sancti Joannis Baptistae dependantur.

Tabella ad Sacristiam affixa tam Cappellanos, quam Sacristam & Clericos, quid & quo tempore pro munere praestare debeant, descripto palam admonebit.

Antiquior Theologiae Professor singulis mensibus Academiae Sacellum invisat, solerter inquisiturus, num Cappellani & Sacrista, quod suum est, accurate perficiant; eaque de re, si opus fuerit, Cancellarium admoneat, qui una cum Theologo Visitatore, & utriusque Juris Professore perpetuo semel quotannis Sacellum adeat, univarsaque & singula, quae illud spectant, diligentiori examine perquirat.

Magistro Theologiae, Visitatori ordinario, in Festo Nativitatis Domini gallinae duodecim attribuentur.

Ad majorem Cappellani Sacelli Academici Presbyteri a Rege, ad ceteros ceteri ab Universitatis Concilio destinandi.

De Sacrarum Aedituo, ejus officio, & mercede.

De Careis, eorumque impensis.

Missae quotidie celebrandae.

Pro quibus applicandae.

Anniversaria pro Rege Philippo V.

Cappellano rum onera.

Antiquior Theologiae Professor Sacelli Ordinarius Visitator.

TITULUS XLIII.

*De Primicerio.*A quibus
creandus Pri-
micerius.

§. 45. Definitorum Concilium, quod post Festum Sancti Lucae convocabitur, Sacris ante in Academiae Sacello de implorando Divini Spiritus numine rite peractis, primum ex Theologorum Collegio, tum reliquis deinceps annis Juristarum, Medicorum, Philosophorum, Primicerium creabit, qui secundus a Cancellario solemnibus, quae in ipso Academiae Sacello celebrantur, Festis praesit; atque provideat, ut accurate & juxta ritum Universitatis peragantur, quique pecunia ea de causa expendenda rationem habeat, quae praesentibus distribui solet: duo nempe Regalia singulis Doctoribus, singula singulis Ministris, Primicerio, & Cancellario quatuor, dummodo praesentibus fuerint: dispertendam curet, ut nihil inde detrimenti Avarium Academiae patiat.

Si res ejusmodi emergerit in negotiis a Primicerio transigendis, quam ipse Academiae consultatione dignam censeat, a Cancellario Definitorum Concilium (in quo etiam post Cancellarium sedem habeat) congregari exposcat, ut, quod ratio suggererit, decernatur.

Solvendi mandata pro expensis ad solemnia faciendis, praeterquam ab aliis, ut cautum fuit, a Primicerio etiam subscribantur. Quod si aliter ea ab Oecono in reddendis rationibus exhibita fuerint, tanquam illegitima apud Ratiocinatores reprobentur.

TITULUS XLIV.

*De Festo Conceptionis B. M. V., & ejus solemnii octavae.*Quo tempore
hujusmodi cele-
branda Festi-
vitas.

§. 46. Quotannis tempore, Ascensionis Domini & Pentecostes celebritatem intercurrente, vel post octavam Corporis Christi, si ita pro ratione temporis opportunum videatur, tota Academia Festum Conceptionis Beatissimae Virginis, Universitatis hujus Tutelarum & Tutularum, Sacro octo dierum curriculo Academicis plausibus concelebrabit.

Academiae Concilium a primordio mensis Januarii quatuor Professores, binos videlicet pro Sacris functionibus, binos autem pro Academicis accurate dirigendis, destinabit: singulis autem octavae diebus omnium scientiarum Academiae Professores, octo Alumnis ex Academiae praescripto, qui praecipuum ingenii specimen praestulerint, ad generales Theses pro suggestu propugnandas omni cura & studio delectis, Patroni assideant; Ex Alumnis autem egeni & pauperes praerantur.

Orationes
in laudem
Conceptionis
M. V. le-
gendae.

Singulis diebus, priusquam hujusmodi Theses propugnentur, orationes in laudem Immaculati Conceptus Virginis Matris Mariae a Grammaticae vel humaniorum literarum cultoribus publice habeantur, ab ipsis vel Grammaticae vel humaniorum literarum Professoribus elucubrandae, ex quibus tres latino, quarta Hispano carmine, tres aliae rursus soluta oratione, & postremo una Graeco idiomate.

Quo ordi-
ne proponen-
dae Theses.

Theses in hoc solemnii octo dierum spatio Propugnandae, ex Theologia, Jure Canonico, Jure Civili, Medicina, & Artibus selignantur. Professores ex ordine praesidebunt: Videlicet pro artibus, septem ipsarum Artium Professores, ac Philosophiae moralis, & Matheos Praeceptor: Pro Medicina, sex Medicinam & Chirurgiam Professores: Pro Jure Civili, Primarii Pandectarum, & Codicis, & Vespertini Digesti veteris, & Voluminis: Pro Jure Canonico, Primarius & Vespertinus Decretalium, Decreti, Concilii Tridentini, Sexti, & Clementinarum: Pro Theologia ejusdem facultatis Professo-

res. Singulis Octavae diebus hic ordo servandus erit: nimirum tribus prioribus diebus tres Theologiae Professores, videlicet primus ex Schola Sancti Thomae, secundus ex Doctrina Scoti, tertius ex Sententia Doctoris Suarez; Sed tertio quoque anno loco Professoris Theologiae ex Doctrina Scoti, Professor Artium ejusdem Sententiae uno ex tribus octavae postremis diebus, substituitur: Die quarta unus ex Juris Canonici Professoribus: Die quinta ex Juris Civili: Die sexta unus ex Medicinae vel Chirurgiae Professoribus: septima & octava die, vel duo Artium Professores, vel moralis Philosophiae Professor cum altero Artium. Secundo vero quoque anno cedentibus alternatim Professoribus, altero Artium Sententiae Sancti Thomae, altero vero Suarez, alterutrum locum Matheos Professor obtinebit.

Adversus harum Thesium Propugnatores ii dumtaxat, qui Doctorali seu Magistrali laurea decorati fuerint, argumenta proponunt. Verumtamen in utroque Jure postremus arguendi locus temporalibus etiam Professoribus, Doctoratum licet non adeptis, concedi poterit.

Singuli Patroni Regalia viginti: Sex autem argumenta proponentes: Regalia itidem viginti Grammaticae, & Rhetoricae Professores accipient: Alumnis autem, qui Panegyrim recitaverint, gratis cursum probationes, & Matriculae pro toto studiorum curriculo concedantur.

Pensiones
singulis sol-
vendae.

TITULUS XLV.

De Funere Academicorum.

§. 47. Singulis Professoribus vita defunctis in Sacello Universitatis Sacris solemnibus, Professorum & Doctorum interventu, iusta perfolvantur, & Missae insuper viginti quatuor pro uniuscujusque Anima celebrentur. Cancellarii vero funus Parentali etiam oratione, ab oratoriae Artis Praeceptore, cui consuetum honorarium munus attribuetur, elucubrandae & enunciantur decorabitur, & omnibus, quae in Academia moris sunt, supremis officiis. Pro quibuslibet aliis Doctoribus seu Magistris, quos vita functos confiterit, duodecim in eodem Sacello Missae applicentur.

TITULUS XLVI.

De Nosocomio, sive Hospitali Universitatis.

§. 48. Hospitalis regimini Presbyter idoneus ab Academiae Concilio praeficiatur, cui ex Inventario committatur universae Suppellectilis cura, quae sedulo animadvertere debeat, ut Scholares infirmi non aliter, quam Sanctionibus cautum est, recipiantur; ut nimirum testimonium matriculae & paupertatis exhibeant, eisdemque contagione non laborare Primarius Medicinae Professor attestetur. Post diem naturalem receptos Sacramentali poenitentia expiandos curet; Morbo autem ingravescente sui muneris erit, nihil, quod in supremo illo discrimine Christiana Institutio praecipit, ad animarum salutem negligere.

De Noso-
comij Pres-
bytero ejus-
que officio.

Singulorum nomina, patriam, diemque receptionis in Codicem ad id paratum referat, ibidemque describat, quidquid in veste, vel alia quavis re secum attulerint, ut ipsis pristinam valetudinem adeptis restituantur. Quod si obierint, de re hujusmodi ad Cancellarii placitum, nisi prius id aegroti constituerint, disponatur.

Medico & Chirurgo Infirmos visitantibus Presbyter Hospitalis Praefectus intersit; itidemque, cum cibus ipsis ministratur.

Ex annuo Academiae censu, centum quinquaginta librarum stipendium ipsi assignabitur; & quidquid praeterea pro aegrotis salubrius alendis, curandis, & sustentandis opus fuerit, suppeditetur.

Prate-

1730.
De Præfectorio,
& Visitatore.

Præterea Concilium Academicum quotannis post Festum Sancti Lucae perpetuum eligat Professorem, qui crebro, aut semel saltem in hebdomadam, Academiae Nosocomium inviset, ut quæ ad ejsdem regimen ipsius Universitatis legibus comparata sunt, diligentius exequantur. Ipse verò Scholasticus singulis annis cum duobus Medicinae Professoribus eodem accedat, ut Præfectorio pariter & Visitatore præsentibus universa singillatim discutiat, & sedulo exploret.

Præfectorius & Visitator personam idoneam, aut duas, si urgeat necessitas, ad Hospitalis ministerium constituant, quæ reficiendis ægrotis cibos præparet, cæteraque huiusmodi munera diligenter adimpleat, a qua Presbyter in dies singulos de expensis rationem repetat, quam ipse in singulis hebdomadas Visitatori reddat, quem etiam præcipue de extraordinariis & non modicis impensis consulat.

De Hospitalis Suppellectili.

Hospitalis octo saltem ægrotis commode alendis & sustentandis paratam habeat Suppellectilem, vel etiam duodecim si ita ab Academiae Consilio decernatur.

Visitatori Hospitalis ordinario in Festo Natalis Domini viginti quatuor gallinæ tribuantur.

TITULUS XLVII.

De Domibus conducendis, & Convictorum regimine.

Domus locandæ per æstimatores a Scholastico eligendos.

§. 49. Qui Studiorum causa ad hanc Cervariensem Academiam adveniunt, Domos Oppidanorum conducere, vel privatis passionibus, vel certæ pensionis lege cum locatoribus convenire non possint, sed res omnino per æstimatores ad id peculiariter destinatos transigatur.

Scholasticus igitur quotannis opportuno tempore duos eligat honestos, & integritate conspicuos Viros ex hac Civitate non oriundos, qui non alicujus gratia, non privato studio vel odio, aut proprii emolumenti cupiditate impulsæ, sed justitiam duntaxat, & conscientiam, ac veritatis sibi normam proponentes, domorum situm, magnitudinem, qualitatem rite ac fideliter inspiciant, & de huiusmodi locationibus iudicium suum pronuncient, ac per Notarium in acta referendum curent. Quod si discordes in iudicio vel æstimatione fuerint, iis adjungatur Rector Collegii Societatis Jesu, vel Guardianus Cappuccinorum, ut hoc moderamine adhibito majoris partis iudicium observetur. Si vero vel Locator, vel ejus nomine alius quispiam præter æstimationem modo præscriptam majus aliquod pretium a Conductoribus accepisse deprehendatur quadruplum in usum Hospitalis Academiae persolveret. Itidem si Conductores damnum aliquod, vitium, aut jacturam ædibus intulerint, præstari ab illis omnino curent æstimatores.

Sine Cancellarii consensu Scholares hospitio non recipiendi.

Nemo sine Cancellarii venia Scholares suas in ædes hospitio excipiat; quod tamen Professoribus Sacerdotibus, omnibusque licebit, qui Scholares intra quartum cognationis gradum sibi conjunctos accipere velint.

Si Academici, & ii, qui foro Academiae non gaudent, in earundem ædium conductione concurrant, Academici præferantur.

Singulis quoque annis de mense Augusti iidem æstimatores coram Cancellario stipendium vel menstruum vel annum a Scholaribus, qui in privatis Oppidanorum ædibus hospitantur, & visitant, persolvendum judicabunt; hoc vero circumstantiis omnibus rite inspectis & observatis pro diversa Studentium conditione diversimode constituent: Primæ videlicet, secundæ, & tertiæ classis, & ineunte mense Septembris ejusmodi taxa publicanda erit. Quod si æstimatorum opiniones discrepant, eas dirimet sua sententia Cancellarius.

Æstimatoribus, & Notario quotannis viginti libræ ex Ærario dependantur.

Si quis Academiae Baccalaureus viginti quinque annorum major, vita, moribus, honestate, ex duorum propriæ facultatis Professorum testimonio probatus, desideret, juxta Collegii consuetudinem & normam, domum suam ad suscipiendos & alendos Convictos instruere & comparare, veniam in scriptis a Cancellario impetrabit; quod fieri poterit a Festo Nativitatis Sancti Joannis Baptistæ ad totum usque mensem Augusti. Utque securus morum honestati, studiorum progressui, & pietati Convictorum consulatur, quod ea de re Academiae legibus sancitum est, se omnino servaturum obstringet. Quoniam vero plurimum conducit ad morum disciplinam, ut Scholares non solum publico, sed etiam privato regimine contineantur, assidue apud eundem Tutorem cibum sument & pernoctabunt, atque ejusdem auctoritati in omnibus subjacebunt.

Baccalaureo plures quam duodecim Convictos non liceat admittere, eosque non diversarum facultatum, sed vel utriusque Juris, vel Theologiae, sive Medicinae, aut Artium Studiosos, vel Germanos & ejusdem Familiae; nec Famula uti, nisi veniam de scripto a Cancellario ejusve Judice impetrarit.

Pro stipendiis etiam a Convictoribus in mensem aut annum Baccalaureo tutori persolvendis æstimatores a Cancellario destinati taxamificent.

Universitatis Oeconomus de mandato Cancellarii per Secretarium subsignato singulis Baccalaureis, qui facultatem de scripto alendi & educandi Convictos obtinuerint, quinquaginta libras pro annona comparanda, impetietur; cautione tamen ab eisdem accepta, se æqualem summam ad præstituta tempora in Ærarium reposituros: videlicet viginti quinque libras ad Natalem Domini, & reliquas viginti quinque libras ad Festum Sancti Joannis de mense Junii.

Cancellarius ejusdemque Judex Convictorum ædes invisent, & solcite incumbunt, ut legitime, quod sanctum est, observetur; ac præcipue, ut infra præscriptarum regularum norma ad unguem servanda custodiatur.

I. Baccalaureus singulorum Convictorum, quos receperit hospitio Nomina, Patriam, Parentes, aut ipsorum Curatores in Codicem describat.

II. Convictor initum semel in Baccalaurei ædibus hospitium, non nisi post confectum annum, relinquet, dummodo causa huiusmodi non intercedat, quam Cancellarius justam comprobabit.

III. Convictores confectis horis communi mensa una cum Baccalaureo, valetudine non impedito, accumbunt.

IV. Baccalaureo Convictorum tutelam & regimen deserere non liceat, quin duos ante menses hac de re Cancellarium admonuerit, veniamque ab eo perierit; qui, si æquum visum fuerit, petitioni huic indulgebit.

V. Idem nunquam ab hac Civitate sine Cancellarii venia proficiatur.

VI. A die S. Lucae usque ad diem primum mensis Martii post horam sextam vespertinam Baccalaureus januam ædium principalem obserrari mandabit; Exinde vero usque ad idem S. Lucae Festum hora nona. Janua semel oclusa per totam illam noctem nunquam referabitur, nisi repentina & inopinata alicujus ægroti necessitas aliter cogat, vel aliquis ex Convictorum Cognatis ad Cervariæ Civitatem noctu superveniat.

Legem hic præscriptam semel in mense post prandium vel cœnam Convictoribus prælegere

De Baccalaureis Convictores alentibus.

Baccalaureis Convictores educandis quid dandum præstita taxam cautione.

Regula servanda a Baccalaureis, ejusque Convictoribus.

Convictoribus noctu ab ædibus

Bac-

1730. abesse nulli modo concedendum.

Baccalaureus teneatur. Baccalaureus nonnisi ex rationabili causa, de qua sibi confet, aliquem ex Convictoribus noctu ab ædibus abesse patiatur. Si quis vero per tres noctes abfuerit, hac de re Cancellarium certiore faciat, qui causis absentia cognitis, & rigorose discussis, Convictori, prout jus fasque fuerit, vel ignoscet, vel in eumdem animadvertet. Quod si Baccalaureus id neglexerit, prima vice decem libras, secunda viginti Hospitali applicandas in multam dependet.

Diligenter idem Baccalaureus observet, num consuetis horis Convictores studio impendant, simulque eos admoneat, ut frequenter & accurate lectionibus Academicis intersint. Nunquam alea aut talis ludere patiatur; semel tamen in Hebdomadam, ac diebus Festis tempore, ad litterarium pensum non destinato, alumnos convenienti ludo exerceri permittet.

Fœminas, præsertim suspectas, ab ædibus, ubi Alumni habitant, procul arceat; Si quid vero horum prætermiserit, a Cancellario, prout æquum visum fuerit, punietur.

TITULUS XLVIII.

De Academia Domicilio, & ejusdem octoginta Convictoribus.

§. 50. Aedes ad latera frontispicii Academiae constitutas, alteras Cancellarius, alteras Judex inhabitet. Quæ a tergo ædificii sunt, alteras Algausius Scholasticus & Magister silentii, alteras Bidelli occupent.

Editior Domicilii pars Gymnasis Academiae superimposita, reservato ad Nosocomii usum opportuniore loco, pro octoginta Scholaribus, ipsius Universitatis impensis & cura alendis atque educandis, constituatur.

Hi porro ex toto Cataloniae Principatu eligendi & assumendi erunt: Decem videlicet ex Archiepiscopatu Tarraconensi, cui Archiepiscopatibus Ageren., & quodvis aliud nullius Diocesis Territorium, pro hujus dumtaxat Sanctionis effectu, annexum censetur: totidemque ex singulis aliis Episcopatibus: ex denis vero pro quibusque Philosophiæ, Medicinæ, Juris Civilis, Sacrorum Canonum, & Theologiæ Studiis bini assumantur.

Archiepiscopus Tarraconensis, Episcopi Barchinonensis, Gerundensis, Ilerdensis, Dertusensis, Urgellensis, Vicensis, & Cælonensis, aut, Sede vacante, Capitulum Vicarii Generales decem Scholares nominent, ex sua quisque Diocesi oriundos, legitimis & honestis Parentibus natos, optimis moribus & indole præditos, quos suis literis Scholastico Academiae commendabunt, ut in Academia Domicilium recipiantur; quo recepti & cooptati, tenne quoddam subsidium persolvant, scilicet viginti libras ad Festum Sancti Lucae, & totidem ad Festum Dominicæ Resurrectionis, ut sumptus, quos pro iis alendis & sustentandis Academia facit, aliqua saltem ex parte releventur.

Cancellarius de consilio Professorum Primarias Cathedras in Academia regentium, instituti rationem, vivendi normam, modum, & formam, Convictoribus præscribet, quorum regimini aliquis ex Professoribus, qui Clericus sit non conjugatus, præficietur.

Hujusmodi Convictores spatium temporis præfinitum habeant, quandiu Academiae hospitio & convictu uti possint: Artium videlicet Cultores in triennium vel in quadriennium, addito nimirum pro eorum libito quarto Philosophiæ Moralibus anno, vulgo de Passantia, & ad totum deinceps facultatis, quam elegerint, conficiendum cursum, ac etiam ad Licentiæ Gradum obtinendum: Medici in quadriennium dumtaxat: Juris utriusque Cultores in sexennium: Theologi in quinquennium.

Si Artium Studiosus, post confectum Dialecticæ cursum, ad Jurisprudentiam se conferat, aut post Artium triennium, vel Theologiam, vel Medicinam aggrediatur totum quadriennium pro Artibus sibi concessum confecisse censetur, adeo ut pro alia facultate addiscenda diutius, quam præscribitur, eo prætextu morari non possit.

Quotiescumque aliquis, qui pro Artium studio inter Convictores adscriptus sit, e Collegio egressus fuerit, alius item pro eadem facultate in ejus locum succedet. Quod & in cæteris facultatibus perpetuo servandum erit, sive quis totum tempus sibi attributum expleverit, sive dimidium aut intercisum reliquerit.

Cancellarius, cum Convictoris locus vacaverit, Præfulem, ad quem pertineat, conscium reddat, ut successorem ad annum mox securum præmittat.

Si quis in anni spatium ex quavis causa a Convictu abfuerit, ipsius locus a successore occupetur.

Qui ad Studium, ut par est, non incubuerit, aut mores suos, ut hos decet Convictores, ad honestatis regulas, & Academiae præscripta non conformarit, citra spem veniæ expellatur; quod Cancellarius, prout sua fides & conscientia suaserit, rigorose præstabit.

Convictores non secundum Dioceses, sed secundum diversas facultates, quibus operam dabant in diversas classes distribuuntur: videlicet, Artium, Medicinæ, Juris Canonici, Juris Civilis, & Theologiæ, ex quarum classium singulis ille, qui cæteris præceterit, earundem Decanus a Cancellario constituatur.

Professori, Collegii Præfecto, & facultatum Decanis melior & opportunior ædium pars præ cæteris Convictoribus ad incolendum assignabitur.

Convictores ejusmodi Academica veste, qua Scholares cæteri, induantur: Insuper vero Academiae Stemma ex serico contextum vesti ad pectus affixum gestabunt.

Alternis annis ex octoginta Academiae Convictoribus octo seligantur, qui in solemnissima Conceptionis B. V. Mariæ Octava Thefes publice defendant, & in plerisque aliis Academicis actibus & functionibus inter omnes Universitatis Alumnos primas teneant.

TITULUS XLIX.

De Præfecto, sive Oeconomo Fabricæ Academiae.

§. 51. Concilium Definitorum, quod post Festum Sancti Lucae coetur, unum ex Professoribus Cathedras perpetuas obtinentibus constituet, qui, quotiescumque oportuerit, per Bidellos admonitus, quicquid in Academiae sive Gymnasis sive ædibus reficiendum, reparandum restituendumve fuerit, quam primum opportune perfici curabit. Opifices autem ab eodem Concilio ad hujusmodi Ministerium destinatos adhibebit, quibus nullum salarium præter mercedem laboris impensis assignandum erit.

Præfectus Fabricæ calcem, ligna, & quodlibet cæmenti genus (etiam sub hoc obtentu, ne videlicet sita pereant) citra Definitorum consensum, & legitimam præstitam cautionem, nec commodare nec mutuo dare possit; ac etiam Definidores adire teneatur, si expensæ immodicæ fieri debeant. Mandata solvendi, quæ ad fabricæ Præfecturam spectent, ut rata sint, & legitima, præter oblationes consuetas & præscriptas, ab ipso Præfecto subscribantur.

In Concilio Definitorum ante festum Sancti Lucae Præfectus Fabricæ sui muneris rationem reddet; sique eisdem Definitoribus Præfecturæ tempus prorogari utile atque opportunum visum fuerit, proxime cogendo Concilio in eadem Præfectura confirmabitur.

Altero e Collegio discedente alter succedat.

Qui expellendi.

Convictores secundum facultates distribuendi.

Ædium divisio.

Ex Convictoribus octo seligendi ad defendendas Thefes in Octava Conceptionis M. V.

A Concilio Definitorum seligendus Oeconomus.

Mandata solvendi a Præfecto Fabricæ subscribenda.

Ab eodem Præfecto eorum Definitoribus singulis annis reddenda ratio.

Fabricæ

Suspectæque fœminæ a vicinia removendæ.

Convictores quibus ex locis assumendi.

Ad quos illorum spectet nominatio.

A Cancellario vivendi norma illis danda.

Tempus Convictus.

Fabricæ Præfatio perdices duodecim, & totidem gallinæ in Natali Domini attribuentur.

TITULUS L.

De Veste, & honestate Academicorum.

Scholaribus vestium luxus.

§. 52. Scholares omnes Talari veste vel nigra aut subfusca, nunquam serica aut pretiosa, decenter induantur; nec luxum aut fastum præferant, sed modeste, ut Academicos decet, ubique se gerant. Mulieres aut inhonestas aut utcumque suspectas nec apud se retineant nec invisant. Prætor autem Cervariæ, si quam impudentem & manifestam deprehenderit, statim a toto suæ Jurisdictionis Territorio exterminabit, idque ad solius Cancellarii requirerentis informationem præstare teneatur; Scholaribus nec interdiu nec noctu arma gestare, aut apud se habere liceat.

Et Armorum delatio interdicenda. Quæ ab eis fugienda.

Hinc cauponas, & popinas non adeant, nec crapulæ ac commessationibus assuescant, & ab injuriis & contumeliis inferendis, libellis famosis edendis, unde vel persona derisui seu ludibrio exponatur, vel alicujus existimatio aut fama lædi possit, omnino abstineant, super quibus vigilem omnino curam operamque Cancellarius impendat, ut in omnibus futura hujusmodi damna, quæ par est diligentia provideat, & caveat. Injurias autem, & contumelias, si forte (quod absit) illatæ fuerint, debitis pœnis coerceat.

Scholaribus usus enfis omnino interdicendus.

Qui Doctoratus Lauream non obtinuerit, Doctoralem vestem adhibere non possit, neque usus enfis, hujus Academiæ gradu decoratis concessus, vel ad artium Magistros, vel ad cujuscumque facultatis Licentiatos extendatur. Scholaribus vero cujuscumque conditionis aut gradus enses gestare omnino interdictum sit.

Nullatenus Scholaribus Judici sæculari noctu se se comites addere licebit; quod si unquam commiserint, ab Academia ejicientur. Itidem nunquam per plateas & compita larvati incedent: Prima vice decem diebus in Carcere detineantur: Secunda viginti: Tertia ab Urbe expellantur. Cervariæ Prætor larvarum usum nunquam permittat; nec ipse, aut Cancellarius scenicos actus, aut histrionicos, præsertim a festo Sancti Lucæ ad festum Sancti Joannis de mense Junii. Scholaribus non liceat infantes de Baptismo suscipere, nec rhedas, currus, sellas gestatorias, lecticas habere, aut equos alere, sed pedibus iter faciant, quoties ad Academiam ire pergunt. Si fecus fecerint, decem librarum multam subeant.

De Ludis Scholaribus permittendis.

Per plateas & compita Civitatis a ludis etiam licitis cavebunt Scholares, alioquin per sex dies in carcere detinendi erunt. Festis tamen diebus extra muros, aut alio convenienti loco, se ludo animi causa oblectare poterunt, dummodo ultra regalis dimidium non deponant; ab aleis vero & talis perpetuo abstineant.

Scholaris poterit conditione repetere, quidquid pro ludo præter octo regalia exsolverit; quod si solutio facta non fuerit, creditori actio denegetur.

Nullus Cervariæ Oppidanus aut Incola domum suam pro ludo palam exercendo comparatam exhibeat, mille alioquin regalium multam subiturus Academiæ Bibliothecæ assignandam.

Scholarium contrahus irriti.

Scholaris, qui vel sit filiusfamilias, vel suo adhuc Curatori subiaceat, vel subjacere possit, tametsi viginti quinque annorum major fuerit; si quid per se vel per alium aut emerit aut mutuo acceperit, irritum & inane censetur, atque Judici limine creditor repellatur, nisi contractui ineundo Judici Academiæ notio & auctoritas intercefferit.

Infamia notati non admittendi.

Cancellarius ejusque Judex nunquam scholis interesse patiantur juris aut facti infamia notatos,

sed eos expellant, & ex albo etiam Academiæ expugnent.

Professores vero omnes ita se gerant vita, moribus, incessu, gravitate, virtute, ceterisque animi dotibus, ut ex iis Alumni velut ex uno fonte non tam doctrinæ præcepta, quam probitatis documenta audiant.

TITULUS LI.

De Privilegiis Academicorum.

§. 53. Hujus Academiæ Doctores, Magistri, Licentiatum, Baccalauri, Scholares, Officarii eisdem gaudeant Regiis privilegiis, honoribus, prærogativis, gratiis, Immunitatibus, quibus in Academia Salmantina, Complutensi, Vallisole-tana, & Oscensi hujusmodi personarum classes perfruuntur, & gaudent. Quibus præterea quomodi in Academia vel doctrinæ vel ministerii causa versantur, quemadmodum Ecclesiastici Cervariæ, & ipsi a vespigalibus, quæ Cives Magistratui, aut Civitati Cervariensi persolvunt, immunes erunt. Verumtamen circa vinum, oleum, cæteraque ad victum & annonam pertinentia, eodem modo in hisce eodem etiam, quo Ecclesiastici, jure censentur.

Academici a vespigalibus non seculi ceteri Ecclesiastici immunes.

TITULUS LII.

De Redditibus Academiæ, Ratiociniis, & Administrationis forma.

§. 54. Omnes redditus, & proventus, boni, census, resque frugiferæ, quæ vel in præsentiarum possidet, vel imposterum Academia possidebit, ordine digesta, in Codicem ad id paratum distincte referantur, ex quo vel locandarum rerum, vel rationum subducendarum regula sit in promptu.

Redditi omnes &c. in Codicem referendi.

Ex redditu autem, qui ære alieno, & oneribus dissolutis annuatim superfit, res stabiles & frugiferæ comparentur. Bona stabilia præsertim alienare Academia proprio jure nequaquam possit. In Concilio Definitorum, quod post festum Sancti Lucæ convocabitur, Doctores quatuor sive Magistri eligantur, ex quibus duo saltem Professores sint, qui perpetuam Cathedram obtineant, duo vero in Canonico vel Civili jure Doctores, quorum officium in biennium duret, ita tamen, ut binis remotis, bini rursus in singulos annos assumantur. Hi vero Doctores seu Magistri quot annis mense Septembris coram Scholastico, Academia Scriba interveniente, exhibitam ab Oeconomo, seu Administratore accepti rationem cognoscent, & ponderabunt. Scholasticus, Scriba, & præfati quatuor Ratiocinatores summa fidelitate tanti momenti rem pertractabunt, ne propter eorum negligentiam aliquid Academiæ detrimentum patiatur.

Quatuor eligendi Ratiocinatores ad cognoscendam exhibitam ab Oeconomo rationem.

Inter Cancellarium, Ratiocinatores & Secretarium, absoluto ratiocinio, centum libræ ex æquis partibus distribuuntur; duplex tamen portio Cancellario tradatur.

Premium Ratiocinatorum Cancellarii, & Secretarii.

Academiæ Secretarius alternis mensibus, quidquid in Academiæ compendium vel ex collatione graduum, vel ex Cathedrarum adeptione, aut aliis id genus juribus ad eandem pertinentibus collegerit, apud eisdem profiteri, & de singulis rationem reddere teneatur.

Secretarius illis rationem reddere debet.

Syndicus pariter senis quibusque mensibus hoc idem de multis seu pœnis pecuniariis, sive a Scholastico ejusve Judice, sive per Statuta infusis a se, vel exactis, aut ex officio exigendis, præstabit. Præterea post redditus ab Oeconomo rationes, quidquid ex redditibus exigendum superfit, prout sui muneris est, quantocius exigere non prætermittat.

Syndicus quoque senis quibusque mensibus.

TITULUS LIII.

De Academica Typographia.

De Typographia
Præfidentibus.

§. 55. Alternis annis Definitorum Concilium duos eligit Professores, alterum perpetuum, temporalem alterum, quibus Typographiæ procurandæ onus & cura incumbat, quique diligenter attendant num Typographus, qui vel Universitatis nomine, vel conductionis titulo excudendi munus susceperit, suo muneri probe satisfaciatur: accepti & expensi tabulas digerant: & ab eodem Typographo rationes repetant, ut quidquid exigendorum reliqui fiat, quamprimum exigatur: ac census denique ex præli usu profecti apud Oeconomum, seu redditum Administratorem deponantur.

Solvendi mandata, pro impensis ad Typographiam curandam vel instruendam faciendis, præter subscriptiones Academico jure sancitas, a duobus Commissariis suscribantur. Quod item in reddito ex ipsa Typographia percipiendo, & in ærarium inferendo servetur. In Natali Domini singulis Typographiæ Commissariis perdecies duodecim tribuantur.

Typographi
Privilegia.

Typographus, dum hanc Academice officinam rexerit, foro & privilegiis Academicorum perfruat.

TITULUS LIV.

De Salario Professorum, Cathedras perpetuas obtinentium.

§. 56. Ex tribus primariis Theologie Cathedralis in annum salarium accipiant singulæ biscentum libras 200. Lib.

Vespertinæ Cathedræ Theologie singulæ 150. Lib.
Cathedra Sac. Bibliorum 150. Lib.
Cathedræ Theologie Moralis 150. Lib.
Cathedræ Philosophiæ Moralis 150. Lib.
Cathedræ Primariæ Juris Canonici, & Civilis, singulæ 450. Lib.
Cathedræ Vespertinæ Juris Canonici, & Civilis, singulæ 400. Lib.
Cathedra Decreti 350. Lib.
Cathedra Conc. Trid. 300. Lib.
Cathedra Primariæ Medicinæ 380. Lib.
Cathedra Vespertina Medicinæ 300. Lib.
Cathedra Prognosticorum 200. Lib.
Cathedra Matheos 200. Lib.
Cathedra Rhetorices 200. Lib.

Cum in solvendo, pro rata salariorum, tam Professorum quam Officialium pars aliqua ex hisce, multarum nomine deducenda erit, annus Academicus secundum dies utiles, non continuos computetur.

TITULUS LV.

De Salario Professorum, Cathedras Temporales obtinentium.

§. 57. Temporales Cathedræ Decretalium, Sexti, Clementinarum, necnon Institutionum Civilium, & Digesti Veteris singulæ 200. Lib.
Cathedra Methodi 180. Lib.
Cathedra Simplicium 200. Lib.
Cathedra Chirurgiæ 200. Lib.
Septem Cathedræ Artium singulæ 150. Lib.

TITULUS LVI.

De Salario Professorum Grammaticæ Latinæ, & Græcæ.

Salaria Professoribus
linguæ La-

§. 58. Cathedræ Grammaticæ Latinæ, & Græcæ singulæ centum libras, quas Cervariæ Civitas Rectori Societatis Jesu Collegii Sancti Bernardi

ejusdem Civitatis, prout in eorumdem Instituto de more cautum est, perfolvet: Centum videlicet libras mense Septembri: centum vero mense Decembri: centum mense Martio: & centum mense Junio. Quotannis autem mense Augusto solutionem hanc, Secretario & Oeonomo inspectantibus, legitimis documentis Cancellario probabit, idque Secretarius, ut reliqua Professorum salaria, in Codicem transcriberet.

Cancellarius insuper curet solutiones hujusmodi statim temporibus adimpleri, perinde ac in cæteris Professorum salariis.

TITULUS LVII.

De Salario Officialium Academiæ.

§. 59. Secretarius 120. Lib.
Oeonomus vero salarium, quod ipsi Definitorum Concilium, consulto Academiæ Protectore, assignabit; nec semel statutum augeri poterit, nisi aliter temporum circumstantiæ suaserint, & ejusdem Protectoris placitum accedat.

Syndicus 80. Lib.
Magister Cæremoniarum 100. Lib.
Bidellus Major 150. Lib.
Bidellus Minor 100. Lib.
Magister Silentii 70. Lib.
Bidellus Scholarum Grammatices 60. Lib.
Custos seu Rector Horologii Academiæ 40. Lib.
Scholarum Verruus, qui vulgo Scopator 40. Lib.

Oeonomo
Salarium a
Definitori-
bus assignan-
dum.

TITULUS LVIII.

De Salario Officialium Audientiæ Scholasticæ.

§. 60. Judex 250. Lib.
Notarius 50. Lib.
Aguallius 100. Lib.
Fiscalis 50. Lib.
Curfor 20. Lib.
Custos seu Janitor Carceris 30. Lib.
Omnia ejusmodi salaria ex reddito Academiæ, eodemque Professoribus & Ministris tempore perfolvantur.

TITULUS LIX.

De Feriis.

§. 61. Ofober habet dies feriatos
18. Sancti Lucæ Evangelistæ. Hac die fit solemnitas studiorum instaurationis. Professores Academiæ juxta Concilium Tridentinum Juramento se obstringunt, & proxima die Lectiones instituunt.
28. Simonis, & Judæ Apostolorum.

November.

1. Festum omnium Sanctorum.
2. Commemoratio omnium Fidelium Defunctorum.
25. Catharinæ Virg. & Mart.
30. Andræ Apostoli.

December.

6. Nicolai Episcopi & Confessoris.
7. Ambrosii Episcopi & Confessoris, & Ecclesiæ Doctoris.
8. Conceptio B. M. V.
13. Lucie Virg. & Mart.
19. Natalis dies Fundatoris Academiæ, quo etiam prima ejusdem facta sunt fundamenta.
21. Thomæ Apostoli.
25. Nativitas D. N. Jesu Christi. Reliqui qui supersunt dies sunt feriatos.

Janua-

Januarius.

- 1 Circumcisio Domini.
- 6 Epiphaniæ Domini.
- 7 Raymundi de Pennafort Confessoris.
- 17 Antonii Abbatis.
- 20 Fabiani, & Sebastiani Martyrum.
- 25 Conversio S. Pauli Apostoli.

Februarius.

- 2 Purificatio B. M. V.
  - 3 Blasii Episcopi & Confessoris.
  - 24 Mathiæ Apostoli.
- Feria secunda & tertia post Dominicam Quinquagesimæ, & feria quarta Cinerum Lectiones vacant.

Martius.

- 1 Angelorum Custodum.
  - 7 Thomæ de Aquino Confessoris, & Ecclesiæ Doctoris.
  - 12 Gregorii Papæ & Confessoris, & Ecclesiæ Doctoris.
  - 19 Joseph Sponsi B. M. V.
  - 20 Joachim Confessoris.
  - 21 Benedicti Abbatis.
  - 25 Annuntiationis B. M. V.
- A Dominica Palmarum ad Dominicam in Albis vacant Lectiones.

Aprilis.

- 23 Georgii Martyris.
- 25 Marci Evangelistæ.

Majus.

- 1 Philippi, & Jacobi Apostolorum.
  - 3 Inventio S. Crucis.
  - 8 Apparitio S. Michaelis Archangeli.
- In Ascensione Domini, Dominica Pentecostes, feria secunda & tertia sequentibus, & in Festo Corporis Christi, Lectiones vacant.

Junius.

- 11 Barnabæ Apostoli.
  - 13 Antonii de Padua Confessoris.
  - 24 Nativitatis S. Joannis Baptistæ.
  - 29 Petri, & Pauli Apostolorum.
- Hinc ad Festum Sancti Lucæ Artium, Mathematicæ, Medicinæ, utriusque Juris, ac Theologiæ Lectiones vacant.

Julius.

- 2 Visitationis B. M. V.
  - 14 Bonaventuræ Episcopi & Confessoris & Ecclesiæ Doctoris.
- Ab hac die usque ad Festum Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis Grammaticæ, & Humaniorum literarum vacant Lectiones.

Augustus.

- 16 Rocchi Confessoris.
- 20 Bernardi Abbatis.
- 24 Bartholomæi Apostoli.
- 28 Augustini Episcopi & Confessoris, & Ecclesiæ Doctoris.

September.

- 8 Nativitatis B. M. V.
  - 21 Matthæi Apostoli.
  - 29 Dedicacionis Sancti Michaelis Archangeli.
  - 30 Hieronymi Patroni, & Confessoris, & Ecclesiæ Doctoris.
- Omnibus hebdomadis, quibus præter Dominicam Festum aliud non occurrerit, feria quinta vacant lectiones: Item & diebus singulis, quibus in Catalonia, & Civitate Cervariæ Festum de præcepto colitur.

Dies interisti, quibus videlicet Lectiones pomeridiana vacant.

§. 61. Pervigilium Ascensionis Domini. Pervigilium Pentecostes. Pridie solemnitatis Corporis Christi. Pervigilium S. Joannis Baptistæ. Pervigilium Nativitatis Domini. Ceteri, qui supersunt anni dies, sunt lectivi, quicumque Professor dimidium temporis, ad lectionem præfiniti, per incuriam omiserit, multam subeat pro tota lectione: Pro dimidia vero tantum, si aliquam ejusdem temporis partem dimidia inferiorem non legerit. Multæ pariter, ob negligentiam Professorum infligendæ, secundum dies utiles, ut supradicto titulo LIV. sancitum est, non vero continuos computentur.

L. Card. Picus. Loco ✱ sigilli.
L. Card. Belluga. Loco ✱ sigilli.

§. 63. Cum autem, sicut etiam accepimus ex Universitatis a præfato Philippo Rege, sicut præfertur, erectæ, & fundatæ, aliisque præmissis præfatis, idem Philippus Rex firmam spem, fiduciamque habeat in illo, qui bonæ menti occurrit, quod Universitas ab eo sic, ut præfertur, erecta & fundata hujusmodi, gratia adjuvante Domini, qui pie cæptis assiduam suæ benedictionis præbet incrementum, felici temporum successu celebre, & innumerum proborum virorum ad procurandos militanti Ecclesiæ triumphos evasura sit, propugnaculum: Proptereaque, ut illa firmior subsistat, & in dies gravior in conspectu ejusdem Domini appareat, idem Philippus Rex erectionem & fundationem Universitatis præfatae, ab eo, ut præfertur, erectæ & fundatæ; necnon Statuta desuper, ut præfertur, edita, benigno Apostolicæ nostræ approbationis & confirmationis robore communiri, eidemque Universitati ab eodem Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, ac Scholaribus, necnon Lecturibus, Magistris, Præceptoribus, Doctoribus, Bidellis, aliisque Ministris in ea nunc & pro tempore existentibus præfatis, omnia & singula infra scripta a nobis, ut infra, concedi, indulgeri, elargiri, ac statui, plurimum cupiat.

§. 64. Nos, qui ad Christianorum Principum Religionem in iis, quæ ad animorum eruditionem elevandam per eorum Regiam largitatem studia promovere non desinunt, adjuvtricem nostræ quoque liberalitatis dexteram, ut præfertur, protendimus, eamque, quantum in Domino possumus, confovemus; Proptereaque laudabilibus, & Regia quidem charitate dignis, dicti Philippi Regis votis annuere, ac Universitatem ab eo, ut præfertur, erectam & fundatam hujusmodi, ut illa per Apostolicæ quoque liberalitatis opem nunc, & perpetuis inde futuris temporibus felici successui, & a præfato Philippo Rege concupitæ coalescat stabilitati, specialibus favoribus & gratiis prosequi volentes, ac Scholasticum, Scholares, Lectores, Magistros, Præceptores, Doctores, Bidellos, aliosque Ministros Universitatis ab eodem Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie absolventes & absolutas fore censentes; necnon denominationes, nuncupationes, situationes, statum, & qualitates, Universitatis a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ hujusmodi, illiusque erectionis & fundationis præ-

Multæ a Professoribus Lectiones omitterentibus perfolvendæ.

Pro parte Regis Catholici porrectæ Ss. D. N. preces pro confirmatione Academiæ hujusmodi ejusque futurorum obtinenda.

Eam cum bonis omnibus, ac privilegiis, immunitatibus, statutis &c. confirmat.

fatarum

fatarum tenores, ac bonorum ei applicatorum & appropriatorum quantitates, ac omnia & singula privilegia, gratias, exemptiones, & immunitates, quibus illa a præfato Philippo Rege, ut præfertur, donata existit & existit de præfenti, pro expressis habentes, de Ven. fratrum nostrorum Ludovici Pico, & Ludovici Belluga & Moncada respective nuncupatorum S. R. E. Cardinalium consilio, quibus a fel. rec. Benedicto Papa XIII. Prædecessore Nostro omnia & singula præmissa, ac infra scripta ab eis examinanda, commissa fuerunt, quæque sic commissæ, & per eos examinata, concedenda, sancitum fuit: Motu proprio & ex certa scientia, & Apostolica potestatis plenitudine, meraque liberalitate nostris erectionem & fundationem Universitatis studii generalis in præfato Oppido, a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ hujusmodi cum omnibus & singulis inde secutis, & ab eodem Philippo Rege pro bono ejusdem Universitatis ab eo, ut præfertur, erectæ & fundatæ hujusmodi, ac Scholarium, & Præceptorum, Magistrorum, Doctorum, Bidellorum, aliorumque Ministrorum in ea nunc, & pro tempore existentium præfatorum regimine, gubernio, directione, ac morum & disciplinæ laudabili culta desuper quomodolibet provide dispositis, statutis & decretis; necnon bonorum omnium & singulorum a præfato Philippo Rege eidem Universitati ab eo, ut præfertur, erectæ & fundatæ, applicatorum & appropriatorum, applicationem & appropriationem, omniaque & singula privilegia, gratias, exemptiones, & immunitates a præfato Philippo Rege eidem Universitati, ab eo, ut præfertur, erectæ & fundatæ, Regia ejus auctoritate quomodolibet, ut præfertur, concessa & enlargita, necnon omnia & singula præinserta Statuta desuper edita præfata, eorumque plenum & integrum tenorem de verbo ad verbum, nullo eorum verbo penitus omisso, penaque in eis contentas quascumque, in contrarietas quomodolibet inflicta, Apostolica auctoritate perpetuo confirmamus & approbamus, eisque & eorum quibuslibet Apostolica perpetuæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes & singulos, tam juris quam facti, & solemnitatum, aliosque quantumvis substantiales defectus, si qui in eorum omnibus & singulis præfatis, & eorum quolibet quomodolibet intervenerint, supplemus; præinsertæque, ac desuper edita Statuta præfata per Universitatis, a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ hujusmodi, Scholares, Lectores, Præceptores, Magistros, Doctores, Bidellos, aliosque Ministros & personas in ea nunc, & pro tempore existentes præfatos, ac quoscumque alios, ad quos nunc quomodolibet spectat & pertinet, & pro tempore spectabit & pertinebit, sub penis eis desuper inflicta, perinde ac si a nobis emanassent, firmiter & inviolabiliter observari debere, Apostolica auctoritate præfata perpetuo decernimus & statuimus.

Ceteras in Principatu Catalaun. Universitates abstrahens, earum bona Academiae Cervarien. applicat.

§. 65. Et attendentes, quod in Principatu præfato, una videlicet in Tarraconen., ac alia in Ilerden., ac alia in Vicens., & alia in Gerunden., ac reliqua Studiorum generalium hujusmodi Universitates in Barchinonen. respective Civitatibus, vel Diocesis erectæ & fundatæ, necnon unum sub Sanctissimæ Conceptionis B. Mariæ Virginis, ac alterum Sedi Apostolicæ immediate subjectum, Studiorum hujusmodi Collegia sub Assumptionis ejusdem Beatæ Mariæ Virginis respective invocationibus seu titulis in præfata Ilerden. Civitate a nonnullis Christianidelibus pro certis alumnis, & quoad secundo dictum Collegium juxta illius fundationem debite qualificatis, & utriusque Juris studio vacare cupientibus, & quoad Collegium secundo dictum, ad illud

ad nominationem certarum personarum de eorundem Alumnorum, ut præfertur, qualificatorum personis faciendam introducendis, pie pariter erectæ & fundatæ reperiuntur.

§. 66. Nos ad erigenda ejusdem Philippi Regis erga Universitatis, ab eo, ut præfertur, erectæ & fundatæ, & a Nobis per præfentes, ut præfertur, approbatæ hujusmodi, felicem & ab ipso Philippo Rege laudabiliter concupitum successum, vota, ut plures huc illuc emanantes scientiarum rivuli in unum aggregati, copiosum earundem scientiarum illas sitientibus exhibeant fontem, Tarraconen., Ilerden., Vicens., Gerunden., & Barchinonen. Universitates præfatas, & earum quamlibet, abstrahentes, eas sic a nobis abstractas, una cum omnibus & singulis illarum & cujuslibet earum respective bonis, juribus, actionibus, proprietatibus, rebus, bibliothecis, libris, scamnis, Sedibus, aliisque utensilibus quibuscumque, ad earum quamlibet quomodolibet respective spectantibus & pertinentibus, dictæ Universitati a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, & a Nobis per præfentes, ut præfertur, approbatæ; ita quod ex omnibus & singulis Universitatibus a nobis, ut præfertur, abstractis, & ut infra uniendis, una dumtaxat Studii generalis Universitas in Principatu præfato constituatur, & existat, liceatque infra scripto Universitatis, a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, & a Nobis per præfentes, etiam ut præfertur, approbatæ hujusmodi, Scholastico nunc & pro tempore existenti, veram, realem, corporalem, & actualem omnium & singulorum respective bonorum, rerum, proprietatum, jurium & actionum ad Universitates a Nobis, ut præfertur, abstractas hujusmodi, & earum quamlibet respective spectantium & pertinentium, necnon Bibliothecarum, Librorum, scamnorum, sedium, aliorumque utensilium, in eis & earum quamlibet respective existentium præfatorum, possessione propria auctoritate ejusdem Universitatis a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, & a Nobis per præfentes, etiam ut præfertur, approbatæ nomine libere apprehendere, & apprehensam perpetuo retinere, necnon omnes & singulos respective omnium & singulorum bonorum, rerum, proprietatum, jurium, & actionum præfatorum respective fructus, redditus, & proventus in quacumque re consistentes, & undecumque provenientes, percipere, erigere, levare, locare, dislocare, eosque, supportatis tamen prius & adimpletis omnibus & singulis bonorum hujusmodi oneribus, si quæ super illis imposita sint, ab eisdem Universitatibus a Nobis, ut præfertur, abstractis, & ab earum quamlibet adimpleri debitis, ad quorum omnium adimplementum & supportationem Universitatem, a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectam & fundatam, & a Nobis per præfentes, etiam ut præfertur, approbatam hujusmodi, expresse teneri, & obligatam esse volumus; necnon Bibliothecas, Libros, scamna, sedes, aliaque omnia & singula utensilia præfata in Scholarium, ac Lectorum, Magistrorum, & Præceptorum, Doctorum & Bidellorum, aliorumque Ministrorum in ea nunc & pro tempore existentium præfatorum manutentionem, usum, utilitatem, & commodum, cujusvis licentia desuper minime requisita, convertere, motu, scientia, & Apostolicæ potestatis plenitudine præfatis, perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus.

§. 67. Necnon unum & alterum Collegia præfata, cum pariter omnibus & singulis illorum respective bonis, rebus, proprietatibus, illorumque

Quorum possessionem a Scholastico Acad. nomine cupiendam concedit.

Ei subijcitur Collegia duo Ilerdeniæ etiam re-

1730.
punte Epi-
scopo.

fundata, ac a Nobis per presentes etiam, ut fructibus, redditibus, proventibus, juribus, privilegiis, gratiis, indulgiis, & statutis, quae omnia & singula, necnon activum nominantium, & passivum nominandarum personarum respective jus, & uni & alteri Collegiis hujusmodi respective incumbenda onera, quae per unum & alterum Collegia praefata, ut prius adimpleri respective debeant, firma & illata remaneant ad Universitatem, a praefato Philippo Rege, ut praefertur, erectam & fundatam, & a Nobis per presentes etiam, ut praefertur, approbatam hujusmodi; licet Ven. Frater modernus Episcopus Ilerdensis secundo dictum Collegium, ut infra transferri renuat, illiusque bonorum fructus, qui fere omnes ex ejusdem Sedis liberalitate proveniunt, Seminario puerorum Ecclesiastico Ilerdensi applicare praetendat, & seu jam fructus, redditus, & proventus hujusmodi eidem Seminario ordinaria ejus auctoritate, nulliter tamen, & de facto applicaverit & appropriaverit, & quatenus in praefertur applicati & appropriati fuerint, ad hoc, ut Universitas a praefato Philippo Rege, ut praefertur, erecta & fundata, & a Nobis per presentes etiam, ut praefertur, approbata hujusmodi, una dumtaxat facunda Studiorum & doctissimorum Virorum nutrix existat, & mater, applicationem & appropriationem hujusmodi a praefato Episcopo Ilerdensi, uti nulliter & indebite factas, annullantes & amoventes, Apostolica auctoritate, motuque & scientia praefatis similiter, perpetuo transferimus, eidemque Universitati a praefato Philippo Rege, ut praefertur, erectae & fundatae, ac a Nobis per presentes etiam, ut praefertur, approbatae subjicimus, & subjecta esse volumus.

Privilegia
omnia Uni-
versitatis Sa-
lamanticensis
eidem confir-
mat.

§. 68. Ac eidem Universitati a praefato Philippo Rege, ut praefertur, erectae & fundatae, ac a Nobis per presentes etiam, ut praefertur, approbatae, illiusque Scholastico, Scholaribus, Lectoribus, Magistris, Praeceptoribus, Doctoribus, Bidellis, aliisque personis in ea nunc & pro tempore existentibus, ut ipsi omnibus & quibuscumque privilegiis, indulgiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, praerogativis, antelationibus, & honoribus tam Apostolica, Imperiali, Regia, aut Ducali, auctoritatibus, quam aliis quomodolibet pro tempore concessis, & quibus omnes & singulae Studiorum generalium hujusmodi, & praesertim Salamantini. Universitates, illarumque respective Scholastici, Scholares, Praeceptores, Magistri, Lectores, Doctores, Bidelli, aliisque personae in eis & earum qualibet existentes, quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur & gaudent, non solum ad eorum instar, sed pariformiter & aequae principaliter, in omnibus & per omnia, & omnino quoad omnia; dummodo tamen illa sint in usu, nec revocata, nec sub aliqua revocatione comprehensa, ac Sacris Canonibus, Constitutionibus Apostolicis, & Concilii Tridentini decretis non adversentur, uti, frui, potiri, & gaudere libere & licite possint & valeant, eadem Apostolica auctoritate concedimus, & indulgemus.

§. 69. Ac insuper Scholastico Universitatis praefatae a dicto Philippo Rege, ut praefertur, erectae & fundatae, & a Nobis per presentes etiam; ut praefertur, approbatae, nunc & pro tempore existenti praefato, ut ipse personas ipsas, quas in ipsa Universitate a praefato Philippo Rege, ut praefertur, erectae & fundatae, & a Nobis per presentes etiam, ut praefertur, approbatae, vel etiam alibi in quavis alia Studii generalis Universitate per debitum tempus studuisse, ac scientia & moribus idoneos esse repererit, ad praefatas Jurium, Artium, ac Theologiae facultates, ac Baccalaureatus, etiam formati, Licentiatum, Docto-

ratumque & Magisterii gradus, servata forma Concilii Viennensis, ac aliis juxta praefatae Universitatis Salamantini, consuetudines, & praefatae ipsius a praefato Philippo Rege, ut praefertur, erectae & fundatae, & a Nobis per presentes etiam, ut praefertur, approbatae Universitatis praefatae statuta hujusmodi promovere, & eorumdem graduum respective insignia ad eosdem gradus sic respective promotis exhibere, & ad dictos gradus sic per illum promoti, postea publice & privatim, etiam in omnibus aliis Studiorum generalium Universitatibus facultates ipsas interpretari, & alios docere, & de eis disputare, actusque gradui seu gradibus hujusmodi convenientes, exercere, ac omnibus pariter privilegiis, praerogativis, gratiis, favoribus, & indulgiis, quibus alii in aliis Universitatibus hujusmodi juxta illarum Constitutiones & mores ad gradus praefatos promoti de jure, usu, stylo, vel consuetudine, aut aliis quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur & gaudent, ac uti, frui, potiri & gaudere poterunt in futurum in omnibus & per omnia perinde, ac si in aliis Universitatibus hujusmodi gradus ipsos juxta illarum consuetudines & mores vere suscipissent, etiam uti, frui, potiri & gaudere, etiam libere & licite possint & valeant, licentiam tribuimus, & facultatem.

§. 70. Necnon Scholastico, Scholaribus, Lectoribus, Magistris, Praeceptoribus, Doctoribus, Bidellis, aliisque personis in Universitate a praefato Philippo Rege, ut praefertur, erectae & fundatae, ac a Nobis per presentes etiam, ut praefertur, approbatae hujusmodi, nunc & pro tempore existentibus, ut ipsi & eorum quilibet nunc & perpetuis inde futuris temporibus in Universitate a praefato Philippo Rege, ut praefertur, erectae & fundatae, ac a Nobis per presentes etiam, ut praefertur, approbatae hujusmodi, in quacumque facultate licita & honesta, per octo menses continuos, vel interpolatim legendo, aut aliis literarum Studia hujusmodi, Studio insistenti, omnium & singulorum Beneficiorum Ecclesiasticorum per eos & eorum quemlibet in quibusvis Ecclesiis, sive locis obtentorum fructus, redditus, & proventus, etiam si Canonici, & Praebendae, Dignitates, Personatus, administrationes & officia, etiam electiva in Cathedralibus, Metropolitanis & Collegiatis Ecclesiis, & Dignitates ipsae in Cathedralibus & Metropolitanis post Pontificales majores, & in Collegiatis Ecclesiis hujusmodi principales fuerint, cum omnimoda & ea, qua si in Ecclesiis sive locis hujusmodi personaliter residerent, integritate perciperent, exceptis dumtaxat distributionibus quotidianis, libere percipere, exigere, levare, locare, dislocare, arrendare, ac in eorum usus & utilitatem convertere, & invitos, donec tamen & quousque in ipsa Universitate a praefato Philippo Rege, ut praefertur, erectae & fundatae, & a Nobis per presentes etiam, ut praefertur, approbatae, Cathedras moderando, aut studiis vacando moram fecerint, ad residentiam apud eandem Ecclesias ratione Beneficiorum praefatorum per eos, ut praefertur, obtentorum faciendam, a quoquam minime compelli possint.

§. 71. Et ad excitandum, non solum per temporalia, verum etiam per spiritualia privilegia, iter ad earundem Scientiarum appetitum, eidem Universitati a praefato Philippo Rege, ut praefertur, erectae & fundatae, & a Nobis per presentes etiam, ut praefertur, approbatae hujusmodi, Scholastico, Scholaribus, Lectoribus, Magistris, Praeceptoribus, Doctoribus, Bidellis, aliisque Ministris nunc & pro tempore existentibus praefatis & eorum cuilibet, ut ipsi in eorum Universitatis a praefato Philippo Rege, ut praefertur, erectae &

Præceptores, ceterosque Academ. hujus Officiales a residentia in Beneficiis Ecclesiasticis dispensat, quousque fructus praeter quotidianas distributiones ab eis percipi concedens.

Eis praepro Paschali in Cappella Academ. satisfacere indulget.

praefert-

præfertur, approbatæ hujusmodi, Cappella, seu Oratorio annuo præcepto Paschali satisfacere; cum hoc tamen, quod singulis annis omnium & singulorum Scholasticis, Scholarium, Lectorum, Magistrorum, Præceptorum, Doctorum, Bidellorum, aliorumque Ministrorum præfatorum, qui in Cappella seu Oratorio hujusmodi Præcepto præfato satisfecerint, notula a Scholastico nunc & pro tempore existente præfato, seu ab alio, ad id ab eodem Scholastico deputato, subscripta, unicuique uniuscujusque Parrochialis Ecclesiæ, in cujus Parrochialis Ecclesiæ limitibus Parrochialibus Scholares, Lectores, Magistri, Præceptores, Doctores, Bidelli, alique Ministri præfati, & eorum quilibet respectively existerint, respectively Rectori exhibeatur, similiter libere & licite possint & valeant, eadem Apostolica auctoritate, etiam perpetuo concedimus & indulgemus.

In eaque statutis diebus vere penitentibus, ac S. Eucharistiæ Sacramentum sumuntibus plenariam elargimur indulgentiam.

§. 72. Ac præterea omnibus & singulis in Universitate a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, & a Nobis per præfatos etiam, ut præfertur, approbatæ hujusmodi, nunc & pro tempore existentibus præfatis, qui singulis per præfata statuta hujusmodi statutis diebus, vere penitentes & confessi, ac Sacra Communione refecti in Cappella, seu Oratorio hujusmodi pias ad Deum pro Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, hæresum extirpatione, hæreticorum & infidelium conversione, Principum Christianorum pace & concordia, ac Romani Pontificis pro tempore existentis salute, preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum veniam & remissionem; eadem Apostolica auctoritate etiam perpetuo concedimus, & elargimur.

In ejus Typographia Conclusiones imprimi concedit.

§. 73. Necnon, ut in dictæ Universitatis a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, & a Nobis per præfatos etiam, ut præfertur, approbatæ, Typographia omnes & singulæ Conclusiones in ea proponendæ & definiendæ, necnon privilegia ei concessa, ac præfata statuta edita, & pro bono ejusdem Universitatis a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, & a Nobis per præfatos etiam, ut præfertur, approbatæ; ac Scholarium, Lectorum, Magistrorum, Præceptorum, Doctorum, Bidellorum, aliorumque Ministrorum hujusmodi regimine pro tempore edenda decreta, absque ullo alio, quam illius Scholastici nunc & pro tempore existentis permisso, edi & prælo dari possint, licentiam impartimur.

Scholastico totalem Academiæ jurisdictionem, regimen &c. delegat, eumque Judicem in causis ad eam spectantibus constituit.

§. 74. Porro, ut salubri & felici Universitatis a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, & a Nobis per præfatos etiam, ut præfertur, approbatæ hujusmodi regimini consulamus, illius Scholasticum nunc & pro tempore existentem præfatum, in ejusdem Universitatis a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, & a Nobis per præfatos etiam, ut præfertur, approbatæ Cancellarium & Rectorem, penes quem universa ipsius Universitatis a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, & a Nobis per præfatos etiam, ut præfertur, approbatæ hujusmodi cura, regimen, administratio, ac jurisdictio tam civilis quam criminalis, & tam gubernativa, quam Oeconomica, uti verum & legitimum illius Præsulem, Patrem, & Judicem privative quoad quoscumque alios, plene resideat; ita quod liceat Scholastico nunc & pro tempore existentem præfato omnia & singula ejusdem Universitatis a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, & a Nobis per præfatos etiam, ut præfertur, approbatæ, bona & jura in ejusdem Universitatis a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, ac a Nobis per præfatos etiam, ut præfertur, ap-

probata, utilitatem & conservationem, necnon augmentum, administrare & defendere, & seu administrari & defendi facere, necnon Studia, Scholas, Scholares, Magistros, Lectores, Præceptores, Doctores, Bidellos, aliosque Ministros inibi pro tempore existentes, dirigere, visitare, corrigere & punire, necnon quascumque lites & causas tam civiles quam criminales, dictam Universitatem a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectam & fundatam, & a Nobis per præfatos etiam, ut præfertur, approbatam, tangentes, etiam inter Scholares, Lectores, Magistros, Præceptores, Doctores, Bidellos, aliosque Ministros præfatos, & eorum quemlibet, ac alias ex una & altera partibus nunc introductas & pendentes, & pro tempore quomodolibet introducendas & movendas in futurum judicare, definire, sineque debito terminare, & sententias desuper latis & ferendas, etiam per censuras, aliasque pœnas ecclesiasticas, uti vero, legitimo & competente Judice exequi; necnon præfata, & a Nobis per præfatos etiam, ut præfertur, approbatæ statuta præfata, sub pœnis contrafacientes & rebelles statutis & inflicis, inviolabiliter observari facere, eaque interpretari; & si rerum & temporum ratio id suaserit, moderari, aliaque de novo, dummodo tamen illa præfati Concilii Tridentini Decretis, Constitutionibus Apostolicis, ac Sacris Canonibus præfatis non adversentur, condere, conditaque similiter, ut præfertur, observari facere; necnon dicere & gerere omnia & singula alia, quæ provido ejusdem Universitatis a præfato Philippo Rege, ut præfertur, erectæ & fundatæ, & a Nobis per præfatos etiam, ut præfertur, approbatæ, regimini, illiusque tranquillo statui pro tempore expedire dignoscuntur, Apostolica auctoritate, motu, scientia & potestatis plenitudine præfatis pariter perpetuo constituimus & deputamus.

§. 75. Cæterum Nos, ut cupientes absconditum in agro literarum studii, acquirere scientiæ Thesaurum, qui suos non solum provehit possessores, & illustrat; verum etiam Domum Dei insignit, & decorat, habiliori ejusdem Thesauri ad eorum cupiditatis satietatem, divini servitii decorem, spirituale animarum subsidium, afficiantur amore, unum & unam ex Tarraconensi, ac unum & unam ex Barchinonensi, ac unum & unam ex Ilerdensi, ac unum & unam ex Gerundensi, ac unum & unam ex Vicensi, ac unum & unam ex Urgellensi, ac unum & unam ex Derthufensi, ac unum & unam respectively Canonicatum & Præbendam ex Celsionensi respectively Ecclesiarum, & earum cujuslibet respectively Canonicatibus & Præbendis, illum & illam videlicet ex eisdem respectively Canonicatibus & Præbendis, qui & quæ primum per cessum etiam ex causa permutationis, vel decessum, seu privationem, aut quamvis aliam dimissionem vel amissionem, illos & illas respectively obtinentis, seu respectively obtinentium, aut alias quovis modo, etiam in quibuscumque mensibus Nobis, & Romanis Pontificibus pro tempore existentibus, Sedique præfata per quascumque Constitutiones Apostolicas, vel nostras & Cancellariæ Apostolicæ regulas editas vel edendas, aut alias quomodolibet reservatis, aut Ordinariis Collatoribus, etiam per Constitutiones & regulas eandem, seu literas alternatarum, aut alia privilegia & indulta, etiam S. R. E. Cardinalibus, etiam de Latere Legatis, Vicelegatis, dictæque Sedis Nunciis concessa, competentibus respectively, vacare contigerit, unicuique ex Clericis, seu Presbyteris Professoribus Academiæ, seu proprietatis, sive regentiæ Cathedram, in Universitate præfata

Canonicatus nonnullarum Ecclesiarum illius Professoribus conferendis applicat, ac decernit.

a prefato Philippo Rege, ut prefertur, erecta & fundata, & a Nobis per presentes etiam, ut prefertur, approbata, obtinentibus, ab Academia, videlicet Collegio Definitorum, vulgo nuncupato, Claustro de *Deputados* - Universitatis a prefato Philippo Rege, ut prefertur, erecta & fundata, & a Nobis per presentes etiam, ut prefertur, approbata hujusmodi, cessantibus tamen reservationibus & affectionibus Apostolicis nominandis seu presentandis, & a pro tempore existente Cancellario prefato, non tamen in Vacationibus Sedi Apostolicæ prefata reservatis, instituendis, & cum hoc tamen, quod ipsi, qui pro tempore de Canonicatibus & Præbendis, ut infra per nos affectis, provisi fuerint, post eorundem respective Canonicatum & Præbendam ab eis adeptam possessionem ad personalem residentiam apud eorum respective Ecclesias ratione eorundem respective Canonicatum & Præbendam faciendam, se conferre omnino teneantur, auctoritate ac motu paribus perpetuo afficimus, & ex nunc affectos esse volumus; dictosque Canonicatus & Præbendas, sic affectos & affectas, quoties illos & illas imposterum pariter per cessum, etiam ex causa permutationis, seu decessum aut privationem, vel quamvis aliam dimissionem, aut amissionem, illos & illas pro tempore respective obtinentium, vel alias quovis modo, etiam ex illo quavis generalis reservatio, etiam in corpore juris clausa resultet, etiam apud Sedem prefatam, etiam in aliquo ex mensibus, in quibus vacantium Beneficiorum ecclesiasticorum collatio, proviso, & quavis alia dispositio Nobis, & dictæ Sedi etiam per Constitutiones & regulas easdem reservata extiterit, seu Ordinariis Collatoribus etiam per Constitutiones & Regulas prefatas, vel alternatarum literas, aut alia privilegia & indulta hætenus concessa & imposterum concedenda, competentibus, quocumque tempore ex illos & illas pro tempore obtinentium respective personis vacare contigerit, etiam si illi & illæ alias dispositioni Apostolicæ quomodolibet reservati & reservata, seu quacumque affectione, etiam ratione cujuscumque familiaritatis, etiam nostræ, affecti & affectæ extiterint, Clericis seu Presbyteris Professoribus Academia, seu Proprietatis sive Regentiæ Cathedram in Universitate prefata a prefato Philippo Rege, ut prefertur, erecta & fundata, & a Nobis per presentes etiam, ut prefertur, approbata obtinentibus prefatis, omnino conferri debere; alioquin presentationes, institutiones, collationesque quascumque aliis, quam Professoribus prefatis pro tempore factas, nullas & invalidas nulliusque roboris vel momenti fore & esse, nullique jus aut coloratum titulum possidendi tribui posse.

Præfentium Literarum super hoc validatio.

§. 76. Easdem presentes nullo unquam tempore ex eo, quod causæ, propter quas illæ emanarunt, coram locorum Ordinariis, etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegatis, vel alibi examinata, verificata & justificata; ac etiam si Ordinarii, Capitula prefata, seu alii, ad id quomodolibet interesse habentes, vocati non fuerint, neque illis consenserint, aut alio quocumque pretextu de intentionis nostræ, vel alio quovis defectu, notari, impugnari, invalidari, ad terminos juris reduci, in jus vel controversiam revocari, aut adversus illas quodcumque juris, facti vel gratiæ, aut Otis aperitionis remedium, impetrari posse; nec eas sub quibusvis unionum, annexionum, incorporationum, suppressionum, extinctionum, separationum, dismembrationum, applicationum, appropriationum, translationum, affectionum, etiam effectum suum non sortitarum; aliorumque similium vel dissimilium

gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per Nos, seu alios Romanos Pontifices successores nostros, aut Sedem eandem, etiam cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis; necnon irritantibus & aliis decretis, pro tempore factis prefatis, etiam de eisdem presentibus, earumque toto tenore, & data specialis, specifica, expressa, & individua mentio fiat, comprehendi; sed tanquam ad fidei Catholicæ, & Divini Cultus favorem, ac publicam utilitatem, & salutem concessas, semper validas & efficaces esse & fore, suosque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere debere, ac quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & cum, in quo antea quomodolibet erant, statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data per Scholasticum, Scholares, Magistros, Lectores, Præceptores, Doctores, Bidellos, aliosque Ministros prefatæ Universitatis a prefato Philippo Rege, ut prefertur, erecta & fundata, & a Nobis per presentes etiam, ut prefertur, approbata, nunc & pro tempore existentes prefatos, ac alios, quos eadem presentes concernent, quandocumque eligenda, concessas esse.

§. 77. Sicque, & non alias per quoscumque Judices Ordinarios & delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac prefatæ S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, dictæ Sedis Nuncios, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, definiendi & interpretandi facultate, judicari, defini & interpretari debere; & quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

§. 78. Quo circa Ven. Fratris nostris Archiepiscopo Tarraconensi, & Episcopo Gerundensi, ac dilecto filio Scholastico Universitatis a prefato Philippo Rege, ut prefertur, erecta & fundata, & a Nobis per presentes etiam, ut prefertur, approbata prefata, nunc & pro tempore existentibus, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi & eorum quilibet per se vel alium seu alios, etiam si sint extra loca, in quibus deputati sunt Conservatores & Judices, ipsis Universitatis a prefato Philippo Rege, ut prefertur, erecta & fundata, & a Nobis per presentes etiam, ut prefertur, approbata, Doctoribus, Magistris, Lectoribus, Scholaribus, Bidellis, aliisque Universitatis a prefato Philippo Rege, ut prefertur, erecta & fundata, & a Nobis per presentes etiam, ut prefertur, approbata, hujusmodi Ministris & personis efficacis defensionis presidio assistentes, non permittant, eos super libertatibus, privilegiis, indultis, & bonis, rebus, ac juribus, ad ipsas communiter vel divisim spectantibus, a quibusvis indebite molestari, vel eis gravamina, damna, sive injurias irrogari; aut privilegia, concessionem & indulta hujusmodi infringi vel impugnari quoquo modo futuris Universitatis a prefato Philippo Rege, ut prefertur, erecta & fundata, & a Nobis per presentes etiam, ut prefertur, approbata prefata, Doctoribus, Lectoribus, Magistris, Scholaribus, Bidellis, aliisque Universitatis a prefato Philippo Rege, ut prefertur, erecta & fundata, & a Nobis per presentes etiam, ut prefertur, approbata, hujusmodi Ministris & personis, cum ab eis, vel ipsorum aliquo, aut eorum Procuratoribus, super his requisiti fuerint de predictis & aliis personis quibuslibet super assignatione, translatione dictorum Collegiorum, a Nobis ad Universitatem a prefato Philippo Rege, ut prefertur, erectam & funda-

Deputatio Profectio- rum.

tam,

tam, & a Nobis per presentes etiam, ut præferatur, approbatam præfatam, illorumque respective bonorum, ac rerum, & jurium præfatorum, & aliorum eis nunc concessorum, & pro tempore concedendorum observatione; necnon de quibuslibet molestiis, injuriis, arque damnis, cæterisque tam realibus quam personalibus actionibus præsentibus & futuris, in illis videlicet, quæ judicialem requirunt indaginem, summarie, simpliciter & de plano, ac sine strepitu & figura Judicis; in aliis vero, prout qualitas eorum exegerit, Justitiæ complementum, occupatores seu detentores, præsumptores, molestatores, & injuriatores, necnon contradicentes quoslibet & rebelles quicumque dignitatis, status, gradus, ordinis vel conditionis fuerint, quodcumque & quotiescumque expediens fuerit, auctoritate Apostolica per censuras, aliasque pœnas ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis. Cum hoc tamen, quod in casu controversiarum cum Episcopis, si ad censuras deveniendum sit, facta tecta esse debeat, & in praxi retineatur dispositio Textus in Capitulo: *Quia Pontificali: de Offic. Judic. Deleg. in 6.* alias, ejusdem Textus forma non observata, censuræ ipsæ nullæ sint eo ipso: quodque in omni processura, quæ extra Universitatem a præfato Philippo Rege, ut præferatur, erectam & fundatam, & a Nobis per presentes etiam, ut præferatur, approbatam præfatam, fieri contigerit, antequam ad cujuscumque mandati executionem procedatur, id Ordinario loci notificetur, quodque demum omnia & singula, quæ a Sacris Canonibus ac Constitutionibus Apostolicis, & a Concilio Tridentino præfato quoad hujusmodi Conservatorum facultates statuta sunt, observentur.

Derogatio
contrario-
rum.

§. 79. Non obstantibus tam se. re. Bonificii Papæ VIII. prædecessoris Nostri, quibus cavetur, ne aliquis extra Civitatem suam vel Diœcesim, nisi in certis expressis casibus, & in illis ultra unam dietam a fine suæ Diœcesis ad judicium evocetur: seu ne Judices & Conservatores, a Sede præfata deputati, extra Civitatem & Diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscumque procedere; sive alii vel alii vices suas committere, aut aliquos ultra unam dietam a fine Diœcesis eorumdem trahere præsumant; ac de duabus dietis in Concilio generali, dummodo ultra quatuor dietas aliquis auctoritate præsentium non trahatur: seu quod de aliis, quam de manifestis injuriis, ac de violentiis, & aliis, quæ judicialem requirunt indaginem, pœnis, in eas, si secus egerint, & in id procurantes, adjectis, Conservatores se nullatenus intromittant: quam aliis quibuscumque Constitutionibus a Romanis Pontificibus prædecessoribus Nostri tam de Judicibus delegatis & Conservatoribus, quam personis ultra certum numerum ad judicium non vocandis, aut aliis, editis, quæ jurisdictioni a Nobis, ut præferatur, tradita, aut potestati, ejusque libero exercitio quomodolibet possent in hac parte obstare: aliisque Apostolicis, etiam in Provincialibus & Synodalibus Conciliis editis, specialibus vel generalibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, necnon Tarraconen., Herden., Vicen., Urgellen., Dertusen., Gerunden., Barchinonen., ac Celsonen. Ecclesiarum præfatarum, & Universitatum, ac Collegiorum, ut præferatur, unitarum & translatorem hujusmodi, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, respective statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis, respective eis & earum ac eorum cuilibet, ac eisdem Tarraconen., Herden., Vi-

cen., Urgellen., Dertusen., Gerunden., Barchinonen., ac Celsonen. Ecclesiis, illarumque respective Præfatis nunc & pro tempore existentibus: necnon earum cujuslibet Capitulis, ac quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis: necnon irritantibus, aliisque decretis præfatis, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, vel aliorum Principum instantiam, seu etiam motu patri, etiam Consistorialiter in genere vel in specie, ac alias quomodolibet concessis, approbatis & innovatis. Quibus omnibus & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus in nostris literis habenda sit mentio specialis, earum tenores eisdem nostris præsentibus, perinde ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, pro expressis habentes, illis alias eorumque singulis in suo robore permansuris, specialiter & expresse, motu, scientia, & potestatis plenitudine præfatis Apostolica auctoritate specialiter & expresse, latissime ac plenissime derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto, & earum personis, locis, & ordinibus, ac propriis nominibus mentionem.

§. 80. Volumus autem, quod tam in mensuris Sedi præfate reservatis, quam aliis reservationibus & affectionibus Apostolicis pro tempore occurrentibus, ad Canonicatus & Præbendas a Nobis per presentes, ut præferatur, affectos & affectas, hujusmodi nominati, eorumdem Canonicatum & Præbendam provisionem a Sede Apostolica præfata impetrare; ac solita jura, Datarie & Cancellarie Apostolicæ debita, ut antea, solvere omnino teneantur; alias presentes nostræ literæ quoad effectum hujusmodi nullæ sint eo ipso.

Declaratio, quod per Canonicatus sic designatos, & conferendos Datarie Apostolicæ suis in iuribus præjudicium non afferatur.

§. 81. Quodque earumdem præsentium transumptis, etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus ubique adhibeatur fides, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Fides Transumptorum.

§. 82. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrarum confirmationis, approbationis, roboris, adjectionis, defectum supplementationis, decreti, statuti, abstractionis, voluntatis, unionis, annexionis, incorporationis, translationis, subjectionis, concessionis, indulti, licentiæ, tributionis, constitutionis, deputationis, affectionis, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo trigésimo, Pridie Nonas Decembris, Pontificatus nostri anno Primo.

Generali Congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum facultas datur constituendi duos Concionatores in qualibet Provincia, tres vero in Grandioribus.

XVIII.

Benedictus XIII. Constitut. dat. 3. Octobr. 1727. Clericis Congregationis Scholarum Piarum, ut Scholarum exercitio valerent incumbere, eis Prædicationis munus interdixit, adempta etiam Superioribus facultate Parentes hujusmodi concedendi Literas.